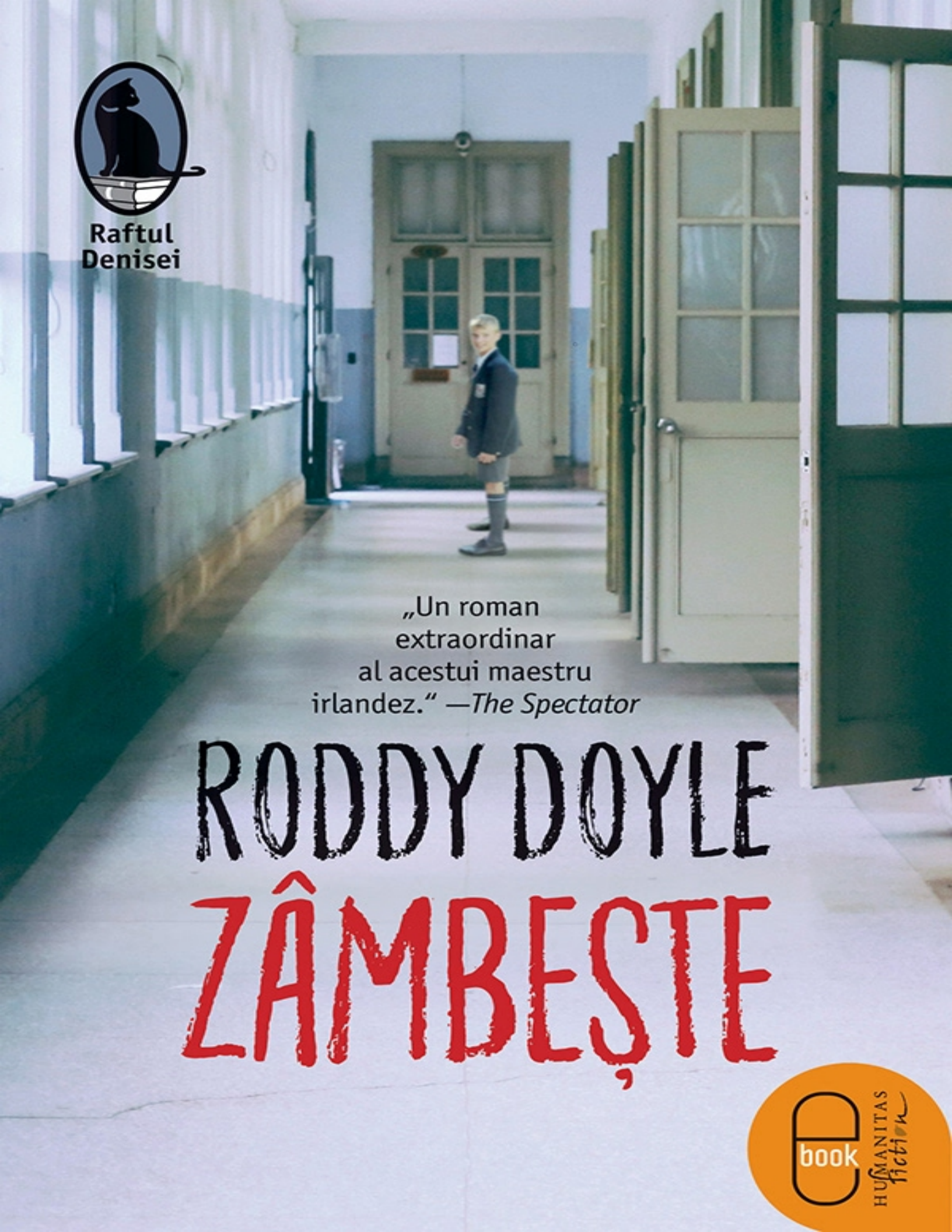

Raftul Denisei

„Un roman extraordinar al acestui maestru irlandez.“ —*The Spectator*

RODDY DOYLE

ZÂMBEȘTE

book HUMANITAS fiction

Această carte a apărut cu sprijinul
LITERATURE IRELAND.

RODDY DOYLE

ZÂMBEȘTE

Traducere din engleză și note de
IRINA HOREA

Colecţie coordonată de DENISA COMĂNESCU

RODDY DOYLE
SMILE
Copyright © 2017 by Roddy Doyle
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2020, pentru prezenta versiune românească (ediția digitală)

ISBN: 978-606-779-701-5 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

Lui Dan Franklin

1

De câteva ori m-am postat la bar, dar n-am vrut ca barmanul să creadă că aveam nevoie de cineva cu care să stau de vorbă. Aşa că mi-am ales un loc într-un colţ, lângă o fereastră, însă barmanul tot dădea târcoale, trecea pe lângă mine ca din întâmplare, căutând pahare goale şi întrebându-mă dacă doresc ceva de băut sau ce cred despre faptul că Brazilia o încasează rău de la Germania, sau că Garth Brooks[1] nu vine pe Croke Park[2]. Încercam să mă văd din locul de unde mă privea el. Nu se poate să fi arătat atât de rău – atât de însingurat sau de trist. Sau de neglijat. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că ar putea fi gay. Eu aveam cincizeci şi patru de ani. Prea bătrân ca să devin şi eu gay.

1. Cântăreţ şi compozitor american.
2. Cel mai mare stadion din Irlanda.

Mai era un local, Blue Lagoon, ceva mai departe, la celălalt capăt al străzii. N-am intrat, dar, uitându-mă de-afară, nu-mi plăcea cum arată. Mereu prea plin. Familii, cupluri, grupuri de bărbaţi care păreau să discute serios despre rugbi.

O aud.

Pe soţia mea.

— Maturizează-te, Victor.

Prin urmare, n-am mai şovăit, am hotărât că Donnelly’s va fi localul meu. Până atunci n-avusesem vreunul cu adevărat. În apropierea fostei locuinţe (cea pe care tocmai o părăsisem) erau vreo trei sau patru, puteai ajunge la ele pe jos, dar nu mă lipisem de nici unul. De-a lungul anilor, fusesem de câteva ori în fiecare din ele, dar nu cred să fi intrat vreodată de unul singur. De fiecare dată mă însoţise Rachel.

Mă duceam în locul ăsta nou în fiecare noapte – adică în fiecare seară. La

început, a trebuit să mă forţez s-o fac, parcă ar fi fost vorba de sala de gimnastică ori de biserică. Mergeam acasă – acasă! –, găteam ceva, mâncam, apoi o porneam glonț spre crâşmă. Ca să beau în tihnă o halbă. Luam şi o carte cu mine sau iPad-ul.

Donnelly’s.

Un nume bun, de modă veche, pentru o crâşmă. Locuiam din nou aproape de mare şi, în drum spre noua locuință, trecusem prin dreptul localurilor pe care le ştiam din copilărie. Schooner, Pebble Beach, Trawler. De la noua mea adresă, ajungeam la ele cu maşina ori după o bună bucată de mers pe jos, ceea ce nu mă tenta câtuşi de puțin. Sau se găseau prea aproape de locul unde crescusem. Ceea ce ar fi fost trist, un bărbat de vârsta mea să se întoarcă la un fel de versiune zbârcită a propriei copilării. Să caute din priviri fetele la care visase în urmă cu patruzeci de ani. Şi să le găsească.

Donnelly’s avea să fie localul meu. M-am antrenat să-l simt al meu. Am ciulit urechile ca să prind numele celor din personal. Barmanul meu, care servea în majoritatea serilor când mă duceam acolo, se numea Carl. Sau Carlo, cum îi spuneau bărbaţii şi femeile care păreau să-l cunoască destul de bine. Eu m-am limitat la Carl.

— Cum stă treaba?

— Nu prea rău, Carl.

— Aceeaşi carte.

— E groasă. Aproape am terminat-o.

— Bună?

— Merge.

— Despre?

— Stalin.

— Un adevărat nemernic.

— Dumnezeule, da.

— Mai rău ca Hitler. Aşa se zice.

— Un monstru.

— Cine câştigă azi?

— Costa Rica.

— Aşa ziceți?

— Am pariat una de cinci.

— Cota?

— Şase la unu.

— Nu-i rău pentru o cursă de doi cai.

— Aşa m-am gândit şi eu.

— O să-i încurajăm.

Treaba cu pariurile era, şi ea, o noutate. Sau poate doar mă prefăceam că mă apucasem de pariuri. Nu pariasem nimic pe Costa Rica. Nu mă pricepeam neam la cai sau ogari, în schimb pariam când şi când o bancnotă de cinci la fotbal. Pe câştigător, uneori pe scor. Era o casă de pariuri Paddy Power chiar lângă local. Devenise parte din ritmul meu zilnic – câteodată chiar şi numai pentru că treceam prin dreptul casei şi mă uitam la pronosticurile Cupei Mondiale, afişate în vitrină. Un alt colţ al noului meu cămin.

Mă mutasem în vară, prin urmare totul se petrecea la lumina zilei. Trezirea, plecarea de-acasă, întoarcerea acasă, urcatul scărilor, deschiderea unei ferestre, pregătirea cinei, mersul agale până la Donnelly’s. La lumina zilei, o cârciumă este un cu totul alt loc – nu e chiar cârciumă. E un moment bun să începi ceva, un moment bun să inaugurezi. Şedeam aşa o vreme şi priveam cum se transformă încăperea în cârciumă. Salutam din cap oameni pe care-i mai văzusem.

— Ce căldură.

— Incredibilă.

Locuinţa – clădirea pe dinafară – îmi amintea de vechea mea şcoală primară. Chiar şi parcarea din faţă arăta ca o curte de şcoală părăsită. Lemnul uşii principale avea urme de putrezeală acolo unde se scorojise vopseaua. Geamul fusese securizat cu plasă de sârmă. Până la primul etaj, scara era destul de lată cât s-o poată coborî şi urca în fugă cete de băieţi. Şi mai era ceva cu lumina ce pătrundea dimineaţa prin fereastra înaltă din casa scării – parcă vedeam scara şcolii din urmă cu mai bine de patruzeci de ani. Nu era o senzaţie neplăcută.

Vechea mea şcoală primară se găsea la vreo trei kilometri depărtare, nu mai mult. Gimnaziul, încă şi mai aproape.

Locuinţa era OK. Decisesem acest lucru aproape imediat, chiar dacă era

complet goală – făcusem o vizită mulţumită agentului imobiliar, o tinerică drăguță, de douăzeci şi ceva de ani, care-mi dăduse drumul înăuntru. Avea să fie în regulă.

— Proaspăt zugrăvită, am zis eu.

— Da.

— Sânge pe pereți, cumva?

M-a privit ca să se asigure că glumesc. Eu unul nu eram sigur că glumesc. Dar ea a zâmbit.

— A fost necesar, mă rog. Primeneală.

— În regulă.

M-am întrebat dacă precedentul chiriaş murise acolo. În zona de bucătărie a încăperii mari sau în dormitorul unde aruncasem o privire. Sau în baie. Dar n-am pus întrebarea. Ştiam că ar fi sunat sinistru. Şi, de fapt, nici nu-mi prea păsa.

— O iau, am zis.

— A, excelent.

— Sunt primul tău client?

— Al patrulea.

— Tatăl tău se ocupă de afacere?

— Nu.

— Scuze. Întrebare aiurea.

— E-n regulă.

Erau două ferestre. M-am uitat afară pe una dintre ele şi am văzut parcarea, grilajul scund, copacii, casele de cărămidă roşie de peste drum.

Am arătat în jos.

— Pisici, am zis.

Două – ba trei – şedeau sub un Renault care, după cum arăta, nu fusese mutat din loc de multă vreme.

— Sunt peste tot, a zis ea.

Stătea lângă mine.

— Dar nu fac nimic, să ştiți.

— Super.

M-am mutat două zile mai târziu. Am adus un pat din casa veche şi radioul Roberts care fusese în dormitorul nostru. Hainele pe care le voiam

umpleau un geamantan. Soră-mea mi-a cumpărat o masă de bucătărie şi două scaune. M-am dus cu maşina până la Swords şi am cumpărat un televizor, iar de la Harvey Norman's, un fotoliu şi un frigider. M-am dus până la SuperValu şi am cumpărat tot felul – cafea, pliculeţe de ceai, supe, mere, banane, detergent de vase, praf de curăţat, detergent de rufe, pâine neagră, o baghetă, roşii, sare – pe care le-am pus în trei pungi din cele mari de-ale lor. Am umplut pe jumătate noul frigider şi am aranjat celelalte lucruri pe rafturile din colţ. Am pus sarea pe masă şi am început prima mea listă de cumpărături.

Piper etc.

M-am instalat în fotoliu şi am urmărit meciul Germania-Ghana – şi m-am simţit fericit. Am stabilit că mă învecinam cu prostituate. Înainte să văd vreo vecină. Era ceva cu blocul ăsta; când nu era şcoală – adică atunci când nu mă aflam pe scară –, avea un aer est-european, de epocă sovietică. În prima noapte, când îmi scoteam pantalonii, am auzit râsete deasupra, râdea o femeie. Era plătită să râdă. Ceea ce avea oarece sens. Îmi împătuream pantalonii, dar trăiam periculos. În spatele liniilor inamice. Undeva în clădire se găsea curva cu inimă de aur care mă aştepta. Va vedea ceea ce soţia mea n-a putut să vadă şi mă va fute. Pe gratis. Şi va găti pentru mine. Sau mă va lăsa să gătesc pentru ea. *Piper etc.* O să ne uităm la fotbal din pat. O s-o ascund de peştele ei. O să-l pun pe fiul meu să-l bată măr.

Eram de trei zile acolo, coboram scara ca să mă duc la noul meu local, când dau cu ochii de primul vecin. Urca scara, târa după el o sacoşă de umăr, ca un şcolar mătăhălos cu început de chelie. M-a privit şi a dat din cap. Deşi cu vreo douăzeci de ani mai tânăr decât mine, era lac de sudoare.

— Grozavă vreme, am zis eu.

N-a răspuns. Înainte să trag de uşa de la intrare, am auzit o uşă deschizându-se, a lui – n-a ciocănit; nu vizita o prostituată.

A doua zi dimineaţa, mi-am zărit prima femeie. Priveam pe fereastră la pescăruşi. Cineva lăsase deschis capacul unuia dintre tomberoanele negre – un pescăruş pescuise carcasa unei găini şi o scăpase pe jos. Trei pescăruşi se băteau acum pe ea, iar o altă bandă ataca tomberonul. Pisicile erau sub Renault, aşteptau. Un taxi a intrat pe stradă şi a oprit. Zăbava obişnuită, o portieră din spate s-a deschis şi dinăuntru s-a ivit un picior desculţ, după

care şi restul femeii a coborât din maşină. S-a rezemat de grilajul scund şi şi-a încălţat pantofii, răstimp în care taxiul s-a depărtat încet în susul străzii. Femeia s-a îndreptat de spate şi a intrat în parcare. Era tânără – foarte tânără. Mai cu seamă genunchii arătau foarte tineri. Mergea ca şi când ar fi fost uşoară ca un fulg. M-am retras – n-am vrut să mă zărească uitându-mă la ea. Am remarcat însă că avea un aer fericit. Am auzit uşa din faţă, nimic altceva. Era fiica unei prostituate – aşa am decis. Se bucura de şansele pe care maică-sa nu le avusese niciodată.

În parcare, găina parcă explodase. Lupta între pescăruşi devenise o bătălie majoră pentru aripi şi oase. Gălăgia pe care o făceau – întotdeauna mi-a plăcut. M-am uitat la pisici. Nu se clintiseră, însă erau mai încordate, gata de atac. Deasupra mea s-a deschis o fereastră.

— Căraţi-vă dracu'…!

Un bărbat. Învăţase cuvintele destul de recent. De ce nu urlase ceva în propria lui limbă? m-am întrebat eu. Mai bine că n-a făcut-o! Ceea ce tocmai văzusem şi auzisem era grozav – pescăruşii, pisicile, fata, genunchii ei, strigătul. Minunat! N-aveam cui spune asta, dar nici că-mi păsa.

M-am uitat la telefon; şase fără douăzeci.

Lapte – cutie mică.

Saci de gunoi.

— Victor?

Mi-am ridicat privirile când mi-am auzit numele, dar n-am zărit nimic. Şedeam lângă uşa de la intrare, rămasă deschisă, iar lumina ce pătrundea prin ea era o folie compactă între mine şi persoana care vorbise. Ochii îmi lăcrimau puţin – nimic neobişnuit. Adeseori simţeam că mi se topesc încet în cap.

— Am dreptate?

Un bărbat. De vârsta mea, judecând după siluetă – forma neagră ce se desena acum în faţa mea –, şi după uşoara răguşeală de vârstă mijlocie din voce.

Am acoperit ecranul iPad-ului. Mă uitam pe pagina de Facebook a neveste-mii.

Acum îl desluşeam. Afară, pe alee, doi bărbaţi care fumau tocmai se puseseră în calea razelor de soare.

Nu-l cunoşteam pe ins.

— Da, am răspuns.

— Am bănuit eu. Sfinte Sisoe! Fir-aş!

Nu ştiam ce să fac.

— Să tot fie, draci, patruzeci de ani, a spus el. Sigur trei’şapte ori trei’ş’opt. Nu te-ai schimbat destul, Victor. Nu-i drept, zău aşa. Te superi dacă m-aşez aici? Nu vreau să-ntrerup ceva.

Şi s-a aşezat pe-un taburet în faţa mea.

— Zi, şi mă car imediat.

Genunchii aproape ni se atingeau. Purta pantaloni scurţi, un şort de genul ălora cu buzunare laterale pentru cartuşe şi iepuri morţi.

— Victor Foreman, a zis el.

— Forde.

— Corect. Forde.

N-aveam idee cine e. Zisese că trecuseră treizeci şi opt de ani, înseamnă că ne cunoscuserăm în gimnaziu. Dar nu vedeam nici o versiune mai tânără a acestui bărbat. Mi-era antipatic. Mi-am dat seama de asta pe loc.

— Cum îl chema pe Fratele[3] care pusese ochii pe tine? a-ntrebat el şi a bătut în masă cu palma. Cum dracu-l chema?

3. Congregația Fraților Creştini – Christian Brothers – este o comunitate religioasă mondială din cadrul Bisericii Catolice, fondată de Edmund Rice în 1802 în Irlanda, a căror activitate principală este aceea de evanghelizare şi educare a tinerilor.

Avea o cămaşă roz care costase ceva bani, se vedea de la o poştă. Dar era ceva la cămaşa aia, poate felul în care stătea pe el; nu fusese întotdeauna a lui.

— Murphy, a zis el. Am dreptate?

— Au fost doi Murphy.

— Serios?

— La istorie şi la franceză.

— Nu erau acelaşi căcat?

Am clătinat din cap:

— Nu.

— Măi să fie! a exclamat el. Detest chestia asta. Memoria. Parcă pierzi bucăţele din tine în timp ce mergi, nu ţi se pare?

N-am răspuns. Am o memorie bună – sau aşa credeam. Încă nu ştiam cine e.

S-a mişcat, şi-a pus laba unui picior pe genunchiul celuilalt picior. Acum vedeam tot piciorul prin cracul şortului, până sus.

— Mă rog, a reluat el. Ăla care preda franceza poftea la curul tău. Am dreptate?

Mi-a venit să-l pocnesc. Mi-a venit să-l ucid. Simțeam scrumiera de sticlă, care nu se mai afla acolo, care nu mai stătea pe masă de când se interzisese fumatul cu un deceniu în urmă – îi simțeam greutatea în mână şi-n braț în timp ce-o ridicam, şi-n timp ce mă sculam în picioare şi i-o izbeam în creştet.

M-am uitat în jur, să văd dacă mai auzise cineva ce spusese. Încă îmi răsunau în urechi rămăşițele cuvântului „cur“ rostogolindu-se prin încăpere. Habar n-aveam cine era individul, da-l detestam.

Însă am dat din cap a confirmare.

— Labagiu nenorocit, a zis el. Şi uită-te la noi acum. Crezi c-ar mai pofti la noi, Victor?

— Probabil că nu.

— La mine, în nici un caz – şi s-a lovit peste burdihan. Tu n-arăți prea rău.

Accentul îi era în regulă – provenea de undeva din apropiere. Individul a tras o duşcă din berea lui – Heineken sau Carlsberg –, apoi a pus paharul pe masă.

— Ție ți-a mers bine, Victor. Nu-i aşa?

N-am putut să răspund.

— Adică ție personal, a completat el. Îți văd numele peste tot.

— Nu şi-n ultima vreme.

— La naiba cu ultima vreme.

Voiam să plec.

— Te-ai descurcat grozav, a zis el. Suntem al dracu’ de mândri de tine.

Voiam să schimb adresa. Să trec râul înapoi. Acasă.

— Victor Forde, a zis el. Unul de-al nostru.

Parcă adineaori crezuse că mă numesc Foreman.

— Te-ai însurat cu gagica aia, a zis el.

Am dat din cap încă o dată, deşi n-ar fi trebuit.

— În pana mea. Bravo, băiatu'. Numa' succese, naiba să te ia.

— Cine eşti? am întrebat.

S-a holbat la mine, zâmbind în acelaşi timp.

— Pe bune?

— Îți ştiu fața, am zis.

— Fața?

A pufnit în râs. Mi-a râs în nas.

— Fața mea, zici? Văleu! Aveam – cât? – şaptişpe ani. Ultima oară când m-ai văzut. Corect?

Habar n-aveam – nu-l cunoşteam. Dar am consimțit cu o mişcare a capului.

— Să-ți ofer un indiciu?

De data asta, n-am dat din cap.

— Síle Fitzpatrick, a spus el.

Numele nu-mi spunea nimic.

— Cine?

— Haida! – pe mă-ta.

— N-o cunosc.

— Síle. Fitz. Patrick.

— N-am idee.

— Ba pe mă-ta, a zis el. Trezeşte-te, Victor. Síle. Salivai după ea. Ce vremuri! Erați în limbă după ea, toți. Era o jagardea. Síle Fitzpatrick. Jagardea cu J mare. Toți o ziceați.

Nu mai auzisem cuvântul „jagardea" de ani de zile. Ca un obiect istoric scos din vitrină şi prezentat în fața ochilor mei. Un obiect istoric oarecum inconfortabil.

— Nu, am zis eu.

— Gagică blondă, înaltă, elevă la Holy Faith, fană Bowie, țâțe de muiere.

Începea să se închege; parcă-mi aduceam aminte de cineva.

— Erați în limbă după ea, a repetat el.

— Tu nu?

— Mă rog, şi eu. Dar nu puteam.

— Adică?

— Era soră-mea.

Hohotul de râs a explodat din el, ca şi când şi l-ar fi stăpânit ani în şir. Nimic amuzant în hohot. Fata era în capul meu acum, Síle Fitzpatrick, dar mai bine n-ar fi fost. Voiam să-i spun insului că n-o cunosc. Numai că o zăream şezând pe pervazul scund, exterior, al prăvăliei de peşte şi cartofi, cu spatele la fereastră. Eu eram înăuntru, mă uitam la părul ei, la umerii ei, la bluza albă de uniformă vârâtă în fustă. Aş fi vrut să se întoarcă şi să privească înăuntru. Voiam să se uite la mine.

— Pun pariu că-ţi aminteşti de mine acum.

Nu-mi aminteam. Dar îmi aminteam de sora lui.

— Mda, am zis. Acum da, scuze.

Cum îl chema? Fusese cu mine în clasă timp de cinci ani; trebuie să fi fost. Fitzpatrick, Fitzpatrick.

Aha!

— Edward.

— Bravo, a zis el.

Îl ştiam, mai mult, îl cunoscusem cu ani în urmă. Îi ştiam faţa, i-o ştiam de mult.

— Eddie, am zis.

— În ziua de azi prefer Ed. Mai adult. A ridicat din umeri: Într-un târziu, a trebuit să mă maturizez.

Ce-mi spusese chiar înainte să izbucnească în râs – unul dintre cuvintele rostite mi-a revenit în minte şi mă sâcâia.

— Ai zis „era“. Ai zis că *era* soră-ta.

— Mda.

— Era, am insistat eu.

— Da.

— Scuze… Nu-nţe… E cumva…?

— Moartă?

— Este?

— Nu… Nu. Doar că nu suntem apropiaţi.

— A!

— Mda.

— În regulă.

— Nici o vorbă în plus, cum zici tu.

Falia începea să se umple. „Nici o vorbă în plus, monşer“ – replica din Monty Python venea direct din anii de şcoală.

— Te-ntâlneşti cu cineva? a schimbat el registrul.

— Nu. Nu. Beau o bere.

— Ca şi mine. Locuieşti prin apropiere, hm?

Am ezitat. Nu voiam să dau explicaţii.

— Sau eşti doar în vizită? Te-amesteci nițel cu pleava.

— Nu.

— Nu?

— Locuiesc mai la vale – la vreo cinci minute de-aici.

— Super. Vas’că ăsta-i localul tău.

— Nu chiar.

— Pe dracu’.

S-a sculat în picioare şi a ridicat taburetul – l-a tras de sub fund înainte să se îndrepte de spate. N-am avut timp să mă feresc. Dar el s-a răsucit către masa de lângă noi şi a pus jos taburetul cu o singură mână, apucând în acelaşi timp un scaun cu cealaltă mână şi trăgându-l spre sine. S-a aşezat şi s-a rezemat de spetează.

— Aşa-i mai bine.

Acum era la vedere şi mai mult din piciorul lui. Părea să nu poarte chiloți.

— Deci, a zis el. Mda.

Am aşteptat.

— Şi eu am fost plecat o vreme, a zis el.

— Zău?

— Da. Ici şi colo. Nimic special. Dar Síle – i-ar plăcea să-i dai un semn.

Ghicise. Síle era tot ce mă atrăgea la el.

— Abia dacă am cunoscut-o, am zis.

— Pe mă-ta.

— Pe bune.

— Mă laşi! I-ai căzut cu tronc. Ce vremuri! Mă regula la cap: *Merge la facultate? Ce cântec de-al lui Bowie îi place? Se vede cu cineva?* O adevărată pacoste.

— *Heroes*.

— Ce?

— Cântecul lui Bowie care-mi plăcea.

A izbucnit în râs. S-a rezemat, aproape că s-a lăsat pe spate, şi a hohotit către tavan. Din şort se ivea păr pubian. S-a repoziționat în scaun şi şi l-a aranjat între picioare. M-o fi surprins uitându-mă?

— Ştii ce? a zis el. Aş crede că înc-o mai interesează ce şi cum e cu tine.

— Pe cine?

— Pe Síle. Ar vrea să ştie că dintre cântecele lui Bowie îți plăcea „*Heroes*“. Mie nu-mi vine să cred, apropo. Acum, ce să zic, dar vorbim despre… ce? 1975 sau ’76. „*Heroes*“ a fost lansat în 1977. Deci blufezi, ca de obicei. Du-te naibii, auzi? Vict’ry[4].

4. „Victorie“.

Ar fi trebuit să mă ridic.

— Îți aminteşti că aşa-ți spuneam? a-ntrebat el.

Ar fi trebuit să plec, pur şi simplu. Poate că s-ar fi luat după mine, dar ar fi trebuit să ies şi să-mi văd de drum. N-aş fi deconspirat nimic. Pentru că, aşa cum aveam să aflu mai târziu, ştia deja unde locuiam.

2

Eram atât de plictisit, atât de apăsat de greutatea fizică a plictisului, încât îmi venea să plâng; îmi venea să mă opresc din respirat. În acelaşi timp, eram adesea înspăimântat, iar când râdeam, râdeam până nu mai vedeam. Am urmat Şcoala Catolică pentru Băieţi St Martin's[5] timp de cinci ani, din care patru am fost în erecţie, chiar şi în timpul orelor de irlandeză. În timp ce ni se preda *Peig*[6] şi *O Pheann an Phiarsaigh*[7], eram cu gândul la picioare şi sfârcuri, şi la gagicile din *Benny Hill*[8], şi la mamele şi surorile prietenilor mei. Şi la femeile din *Sunday World*[9]. Şi la fotografiile cu neveste de fotbalişti, care apăreau uneori în *Football Weekly*[10]. Şi la Lynsey de Paul[11]. Şi la tipele din ABBA. Şi la Pan's People[12]. Mi-o frecam de bancă, sau încercam s-o fac.

5. În Irlanda, învăţământul primar (naţional) este de opt ani, începând de la vârsta de patru/cinci ani, urmat de ciclul gimnazial de trei/şase ani, începând de la vârsta de doisprezece/treisprezece ani.

6. Peig Sayers (1873–1958) – *seanchaí* (povestitoare tradiţională) irlandeză.

7. *O Pheann an Phiarsaigh* – „Scrierile lui Piarais" – Pádraig Mac Piarais (Patrick Pearse, 1879–1916), profesor, poet şi revoluţionar irlandez, unul dintre părinţii fondatori ai statului irlandez modern.

8. Alfred Hawthorne „Benny" Hill (1924–1992), comic englez, cunoscut mai ales pentru programul de televiziune *The Benny Hill Show*, un amalgam de comedie bufă, farsă şi *double entendre*.

9. Ziar irlandez publicat de Independent News & Media, a doua cea mai bine vândută publicaţie din Irlanda.

10. Publicaţie săptămânală dedicată fotbalului.

11. Cantautoare şi solistă engleză, în vogă în anii 1970.

12. Trupă de dans britanică, formată numai din femei.

Moonshine[13] şedea în banca din spatele meu şi-mi trăgea câte una cu bocancul Doc Marten.

13. „Prostii, aiureli", „alcool de contrabandă" (argou).

— Aşa, Vict’ry, şoptea el. Hai, e rândul tău.

— Du-te dracu’! şopteam la rândul meu.

— Hai!

— Du-te dracu’!

— Linişte în spate! cerea Fratele Murphy.

Fratele era în faţa clasei, scria pe tablă tema pentru acasă. Nu era la fel de apucat ca ceilalţi Fraţi şi profesori mireni – cei mai mulţi dintre ei. Doar din când în când îşi pierdea cumpătul. Ceva plesnea, fără nici un semn prevestitor. I-a tras un cap în mutră lui Cyril Toner când liniştea era aproape desăvârşită în clasă. Dădeam un test de înţelegere la franceză şi-mi imaginam cum sunt supte cuvintele de gurile puştoaicelor franţuzoaice, când am auzit un fel de bufnet şi un geamăt. Mi-am ridicat privirile. Murphy se dădea în spate, ameţit, cu mâna la frunte, iar Toner, pur şi simplu, şedea acolo. Mâinile îi ascundeau nasul. Scâncea; printre degete ieşea sânge. Picura. Înspăimântător şi mişto; istorie adevărată. *Frate creştin loveşte un elev cu capul*. Iar chestia vitală era că nu mă pocnise pe mine. Uşurare, ruşinare, bucurie. Toner era un labagiu.

Şi nu s-a întâmplat nimic; n-a fost nici o consecinţă. Toner s-a dus acasă cu nasul spart, după ce Murphy l-a trimis la biroul Fratelui Director. Toner s-o fi simţit norocos când a ieşit din birou fără să mai fie agresat. Asta era chestia: nu era agresiune. Nu la vremea aceea. Nu era ceea ce majoritatea dintre noi vedeam acasă şi nici ceea ce trăiserăm la şcoala naţională, şcoala primară. Dar nu mi-a trecut niciodată prin minte că eram martor la ceva ilegal. Chiar şi a fi pipăit de-un Frate era socotit ghinion sau momentul nepotrivit. Toner nu le-ar fi povestit părinţilor săi. Le-ar fi îndrugat o braşoavă. O minge de fotbal în figură, o fază la hochei, o uşă trântită, un cot; şcoala oferea tot felul de modalităţi bune, credibile, de a-ţi sparge nasul. S-ar fi prăpădit cu toţii de râs în bucătăria lui Toner. Fratele Director nu-l dusese el însuşi acasă; şi nici la urgenţă nu-l trimisese. Toner fusese pur şi simplu trimis acasă. Fraţii ştiau că nu li se putea imputa nimic.

Dar la naiba cu Toner. N-a fost nasul meu. Să-l ia dracu’. Murphy nu era cel mai rău. Deşi îi plăcea de mine. De aceea fusesem înghiontit în spate de Moonshine.

— Fă-l să zâmbească.

— Du-te dracu’!

Fratele Murphy avea vreo patruzeci şi cinci de ani, dar era greu să apreciezi vârsta adulţilor. Niciodată nu i-am socotit mai bătrâni sau mai tineri decât era tatăl meu. Toţi bărbaţii păreau să aibă vârsta lui. Dar nu de vârstă era vorba; ci de distanţă. Păreau foarte departe, într-o altă încăpere sau ţară. Bărbaţii – nu numai Fraţii – nu aveau nimic în comun cu noi. Eu nu-i înţelegeam. Şi nu eram singurul. Colegii mei aveau aceeaşi părere: toţi bărbaţii erau nişte dobitoci nenorociţi.

Fratele Murphy era scund, cam la fel de înalt ca majoritatea dintre noi. În schimb, era lat. Intra pe uşă dintr-o parte. Părul îi era negru-tăciune. Poate şi-l cănea, însă noi nu ne-am fi gândit la aşa ceva. Avea capul şi maxilarul lui Desperate Dan[14]. Dar îi plăcea materia pe care-o preda şi, mai ales, îi plăcea să se adreseze sieşi în franceză, în faţa clasei. Noi, elevii, nu vorbeam niciodată în franceză. Citeam, scriam, dar în programă nu era prevăzut să învăţăm să şi vorbim. Într-una din zile, Fratele Murphy stătea acolo, în faţă, citea din manual. Nu-mi aduc aminte ce anume citea, însă era vorba de-un băieţel sfrijit care se numea Marcel – manualul era ilustrat – şi care locuia într-un loc numit Saint-Cloud. Îmi amintesc că-l priveam intens pe Murphy şi mă gândeam: „Şi-ar dori să fie acolo.“ Voia să fie francez. Îşi dorea o beretă, şi-un Renault, şi-un fiu pe nume Marcel. Era fericit în carte. Acum sunt mai în vârstă decât era el la acea vreme şi cred că recunosc sentimentul: era nefericit. Era singur.

14. Personaj al revistei britanice de benzi desenate *The Dandy*.

Şi acest om violent, cu un cap de Desperate Dan, mă simpatiza. Ştiam asta – toată lumea ştia asta –, dat fiind ceea ce-mi spusese cu mai bine de doi ani înainte, când aveam treisprezece ani.

— Victor Forde, niciodată nu pot rezista zâmbetului tău.

Ca o replică dintr-un film, într-un loc cum nu se poate mai nepotrivit. Fusesem condamnat, am ştiut asta.

Fusese una din zilele fericite ale lui Murphy, iar noi tăbărâserăm pe el să nu ne dea temă pentru acasă în weekend. Vinerea după-masa, soarele încingea clasa, răspândind mirosul. Şcoala se afla chiar lângă mare, îi auzeam mişcarea dincolo de zidul clădirii.

— Haide, Frate.

— *S’il vous plaît*, Frate.

— O să ne rugăm pentru tine, Frate.

Ne asculta şi rânjea. Era rânjet, nu zâmbet. Cuvântul „nepotrivit“ avea să fie folosit abia câţiva ani mai târziu. Dar rânjetul de atunci era nepotrivit. Totul era nepotrivit. Fratele Murphy era tachinat, luat peste picior de-o clasă de băieţi, iar lui îi plăcea asta.

Şi atunci a zis-o:

— Victor Forde, niciodată nu pot rezista zâmbetului tău.

S-a lăsat tăcerea.

Era la sfârşitul lui septembrie. Mă găseam la gimnaziu doar de trei sau patru săptămâni. Nici n-apucasem să mă dumiresc. Tot felul de profesori noi, de aceeaşi talie cu băieţii mai mari ca vârstă, violenţa, permanenta ameninţare cu violenţa. Şi locul în sine – un labirint; şcoala era, de fapt, un şir de case mari, din cărămidă roşie. Călătoria de la Geografie la Ştiinţe însemna să părăseşti o încăpere, să traversezi o altă încăpere după ce băteai la uşă şi suportai zâmbetele batjocoritoare şi şuturile celor din anul cinci; apoi să ieşi în curte, să intri într-o altă casă prin ceea ce probabil fusese uşa de la bucătărie, să treci printr-un hol, apoi la stânga, şi să intri într-un laborator de ştiinţe, care avea un bovindou ce dădea spre terasamentul de cale ferată şi un şemineu mare. Şi treizeci de arzătoare Bunsen. Şi, rezemat de catedră, un sonat îmbrăcat într-un halat alb, care fuma ţigară de la ţigară. Fiecare zi era epuizantă. Surescitantă şi tulburătoare.

Tăcerea care a urmat declaraţiei lui Murphy trebuia să ia sfârşit la un moment dat. Eu însă speram să nu se încheie. Încă exista posibilitatea ca el să nu fi rostit acele cuvinte. Cât dura tăcerea. Care însă s-a încheiat.

Cineva a dat aerul afară din piept.

Toată lumea a dat aerul afară din piept. Murphy se întorsese cu spatele la noi. A luat buretele, al său personal, şi a şters tema de acasă de pe tablă.

— Azi aţi învins, băieţi, a zis el. Nici o temă pentru acasă.

— Pe bune că-i în limbă după el, a şoptit Derek Muldowney, care şedea lângă mine.

După el, nu *după tine*. Muldowney s-a tras mai departe de mine. Am vrut să-l trag înapoi. *N-are nici o legătură cu mine!*

— E poponar.

— Tu eşti poponar.

— Murphy ştie că eşti poponar.

— Nu zâmbeam, le-am spus. Zău că nu zâmbeam.

Se uitase la mine în tot acel timp – de Murphy e vorba; sigur asta făcuse. *Niciodată nu pot rezista zâmbetului tău,* spusese el. *Niciodată*. Mă văzuse când trecusem pragul porții din față, în prima zi. Casa Fraților se învecina cu şcoala. Toți Frații locuiau acolo. Murphy trebuie că privise prin fereastra dormitorului său, îi văzuse pe toți cei din primul an, proaspăt sosiți. Şi decisese că eu eram acela. Erau băieți în clasă care încă mai aduceau a fetițe. Sau era Willo Gaffney, care spunea că trebuie să se radă de două ori pe săptămână. Şi mai era Kenny Peters, cu o cicatrice pe frunte, care lipsea de la şcoală de câte ori Tribunalul districtual venea la Clubul GAA[15]. Nu înțelegeam de ce mă alesese pe mine. Nu arătam ca o fetiță, nici bărbat nu eram încă. N-aveam fraţi mai mari; nimeni nu mă avertizase în privința lui. *Să nu-i răspunzi niciodată cu un zâmbet. Să nu fii cel mai bun. Să nu iei sub cinci – nu-i da nici un motiv să te rețină după ore.*

15. Acronim pentru *Gaelic Athletic Association.*

Şcoala la care mergeam era formată dintr-un şir de case mari, separate, cu porți negre, un gard verde bine îngrijit şi copaci care arătau ca şi când fuseseră plantaţi cu sute de ani în urmă. Ieşiserăm de pe teritoriul nostru – cinci sau şase eram cu totul –, unde majoritatea copacilor nu supraviețuiseră, unde unele alei fuseseră lăsate de izbelişte. Abia dacă trecuse o jumătate de oră de când mă aflam acolo, şi m-am şi pomenit lovit, ridicat de-o ureche, lăsat să cad, sonatul de la laboratorul de ştiințe mi-a spus că-s dobitoc, deoarece crezusem că arăta spre altcineva; m-am rătăcit şi am ajuns în curtea elevilor mari şi am primit câteva şuturi de la o gaşcă de găligani care nu m-ar fi atins în afara şcolii, nici măcar nu m-ar fi băgat în seamă. Dar n-am fost singurul. Toți au fost trântiți pe jos, toți cei din primul an, care-ncotro. Am suferit împreună, ceea ce a fost grozav. Apoi, în ultima oră a primei zile, înainte să merg acasă la întrebările mamei, profesorul de franceză, Fratele Murphy, mi-a zâmbit, primul adult care zâmbise toată ziua, iar eu i-am întors zâmbetul.

— Şi tu eşti?

— Victor[16] Forde.

16. „Cuceritor“, „învingător“, „victorios“.

— Victor Forde, Frate.

— Iertare, Frate.

— Am avut plăcerea de a avea ca elevi şi alţi Forde, mai mari ca vârstă? Înfrângeri sau Armistiţii?

— Nu, Frate.

Eram încântat – îmi amintisem să-i spun Frate.

Iar a zâmbit.

— Perfect, a zis el.

Şi-a pus un deget pe umărul meu – un ghiont haios, ciudat, mărunt, prietenos – şi a arătat spre o bancă aflată la mijlocul clasei, la fereastră.

— O să te aşezi acolo.

— Mulţumesc, Frate.

El a zâmbit. Dar zâmbea tuturor.

— Am avut plăcerea de-a avea ca elevi şi alţi Kelly, mai mari ca vârstă? l-a întrebat pe Moonshine.

— Da, Frate.

— Au, Dumnezeu să ne ajute.

Nu l-a deranjat când noi am izbucnit în râs.

— Aşa deci, a zis mama când am ajuns acasă.

Era plină de entuziasm, tânără; ea nu ajunsese la gimnaziu.

— Cum a fost la şcoală?

— Grozav.

Şi chiar aşa gândeam.

Ochii i s-au umezit.

— Sunt atât de mândră de tine, Victor!

A ridicat-o în braţe pe soră-mea, ca să mă sărute, apoi a făcut ochiuri şi cartofi pai, să celebreze ocazia. Eu abia aşteptam să mă duc la şcoală a doua zi dimineaţa.

Dar apoi Murphy m-a remarcat în mod special. Zâmbea tuturor, şi dintr-odată anunţă că eu sunt acela la al cărui zâmbet nu poate rezista. Ştiam că

mă vor ucide ceilalţi. Am ştiut-o din clipa în care am început să înţeleg ce spunea Murphy şi ce însemna ceea ce spunea. Am ştiut că băieţii mă vor distruge după ce va suna clopoţelul şi după ce vom ieşi din şcoală. Şi aşa s-a şi întâmplat. Nici măcar n-au aşteptat să ieşim de pe teritoriul şcolii. Fraţilor nu le păsa de violenţe. N-avea rost să încerc s-o evit. Am fost împrejmuit, înghiontit.

— Poponar nenorocit!

— N-am zâmbit.

O geantă de şcoală – una Leeds United – s-a avântat în văzduh şi s-a înfipt în spinarea mea. M-a durut, dar am râs. Palmele au devenit pumni. Erau călare pe mine, toţi. Dar n-avea să dureze: ştiam şi acest lucru. Am primit şuturi, pumni, scuipături. Un minut. Numai câteva şuturi au durut cu adevărat, iar pumnii au fost doar în braţe şi piept. Nimeni nu m-a pocnit în faţă. Scuipatul – păi ne scuipam tot timpul.

Şi s-a încheiat. În jurul meu, spaţiu. Se retrăseseră. Numai adevăraţii prieteni rămăseseră pe loc. Râdeau. Am râs şi eu. Puteam răsufla uşurat. Se terminase. Moonshine mi-a dat geanta de şcoală. Doc[17] mi-a pescuit jacheta de pe jos şi eu am şters flegma de pe ea.

17. „Doctor“ (prescurtare de la *doctor*).

Mi-era greaţă când am ajuns acasă. M-am aplecat adânc peste vasul de toaletă, pentru ca borâtura să nu împroaşte prea mult. Am stat în baie până când ochii mi-au arătat din nou normali. Mi-am pus jacheta pentru ca mama să nu-mi vadă vânătăile de pe braţe.

Dar nu se terminase câtuşi de puţin. Mi-a rămas lipit ceea ce spusese Murphy; am devenit Poponarul.

— Murphy are toane.

— Îl punem pe Poponar să-i zâmbească.

— Haida!

— ’N mă-ta!

Pe tot parcursul primului an, am fost Poponarul timp de patruzeci de minute pe zi, de trei ori pe săptămână, iar vinerea timp de o oră şi douăzeci de minute. Mama n-a observat cum începeam să mă simt rău în serile de joi, cam o dată pe lună – ştiam că aşa pot scăpa. Ea n-a ghicit şmecheria. Îmi

era rău vinerea, dar fugeam la şcoală marţea. Marţea nu aveam franceză.

Numai că statul deoparte nu era o soluţie. Sufeream din pricină că voiam să fiu la şcoală, voiam să fiu cu băieţii. Şi dovada că nu era o soluţie a fost şi faptul că, trei ani mai târziu, eu tot Poponarul eram, iar Murphy tot nu putea rezista zâmbetului meu.

— Zâmbeşte-i!

— ’N mă-ta!

— Fă-o!

N-am ştiut – şi încă nu ştiu – de ce m-am răzgândit în acea zi, de ce am acceptat să cedez şi să accept rolul. Nu cred că a fost o decizie adevărată. Pur şi simplu aşa am simţit – să mă predau.

Am ridicat mâna şi am pocnit din degete.

— Frate?

L-am auzit pe Kenny Peters:

— Băga-mi-aş!

Pe neaşteptate şi dintr-odată, m-am simţit încântat. Îl speriam până şi pe Kenny Peters. Şi iar am pocnit din degete.

— Frate!

— *Oui?* a făcut Murphy.

S-a răsucit de la tablă să vadă cine-i solicita atenţia. În acelaşi timp, am auzit gâştele canadiene zburând peste şcoală, ţipând, gâgâind. Era la început de aprilie.

— Gâştele se duc acasă în Canada, Frate, i-am spus eu. Primăvara pluteşte-n aer.

Nu m-am uitat la nimeni, dar ştiam că nu-şi cred urechilor ce tocmai auziseră. Eram, iată, Poponarul, vorbeam despre primăvară şi gâşte.

— Prin urmare, am zis eu. Vreo şansă să scăpăm de teme pentru acasă în seara asta, Frate? *Le canards* pleacă, trebuie să le sărbătorim.

— Gâşte, boule, a şoptit Moonshine.

N-a râs nimeni. Ştiau că întinsesem coarda prea mult. Aşteptau ca Murphy să se repeadă la banca mea, cu fruntea înainte.

I-am zâmbit Fratelui; i-am rânjit.

El s-a uitat la mine, apoi şi-a ferit privirile. Şi le-a aţintit în gol – la peretele dindărătul statuii sparte a Sfintei Fecioare. Avea o gaură în spate

statuia, însă Fraţii nu ştiau asta. Căzuse de pe piedestal când Willo Gaffney trăsese catedra lângă ea, în timpul unei ore libere. Urcase pe catedră şi-şi scosese scula, ca să primească o muie de la ea. Iar ea a căzut pe-o parte. Am prins-o noi, însă genunchiul lui Muldowney i-a pătruns în spate.

Murphy s-a holbat la perete, apoi a zis:

— Notaţi tema pentru acasă.

Nimeni nu s-a rugat de el. Nimeni n-a scos un cuvânt. A sunat clopoţelul.

Iar el a plecat.

O săptămână mai târziu, a început vacanţa de Paşte, iar la prima oră de franceză de după vacanţă, în clasă a intrat o femeie.

— Băi!!

— O femeie.

— *Une femme.*

— Nici o vorbă în plus, monşer.

— *Une femme jolie.*

— Futu-i.

Incredibil! Absolut incredibil. O femeie pătrunsese aici din lumea de-afară. Una adevărată. Cu toţii vedeam femei tot timpul; vieţile noastre erau pline de femei şi fete. Dar acum era prima oară că o femeie intrase în şcoală. Femeile de serviciu nu se puneau la socoteală. Pe femeile de serviciu nu le vedeam niciodată. Mama lui Moonshine era femeie de serviciu, dar el ajungea acasă întotdeauna înainte ca ea să plece spre şcoală.

Femeia a înaintat. Şi-a pus geanta pe catedră.

— E profă!

— Unde-i Murphy?

— Mort.

— Fratele Murphy a murit, domnişoară?

— *Non*.

— A plecat?

— *Oui.*

Sfinte Sisoe!

— De ce, domnişoară?

— Linişte, vă rog.

Au amuţit şi s-au holbat la ea. Em am ştiut înaintea lor ce se-ntâmplase.

Eu îi scăpasem de Murphy. Aveam să susțin acest lucru sus şi tare. *L-am dat afară pe nenorocitul de* zombi. Nu ştiam exact cum se întâmplase, dar ştiam că se întâmplase. Îi răspunsesem cu un zâmbet, iar el intrase în panică; îl împinsesem afară din şcoală. Nu avea să se mai întoarcă niciodată.

Nu era sfârşitul anului şcolar; mai aveam şapte săptămâni. În timpul vacanței de vară, Fraţii erau întotdeauna schimbaţi. Cei care erau prea violenți sau cei care-şi puseseră mâinile pe grumazurile băieților şi nu şi le mai luaseră de-acolo. Cei care stăteau la fereastra clasei şi nu spuneau nimic timp de patruzeci de minute. Aceştia aveau să dispară, ori măcar unii dintre ei, şi vor mai fi rămânând câțiva zombi mai bătrâni, ori unul sau doi mai tineri, bulangii cu aer de nebuni care se vor fi prelingând de-a lungul zidurilor curții când aveam să ne întoarcem în septembrie. Dar acum era ceva cu totul deosebit. Nu s-a putut aştepta până-n vară.

Vedeam valiza lui Murphy. Îl vedeam în microbuzul Fraților, după lăsarea întunericului, întins pe podea ca să nu fie zărit când e scos în siguranță, pe drum.

Ceva se-ntâmplase, fără doar şi poate.

Toți se holbau la femeie. Ea stătea la tablă, cu o bucată de cretă în mână. Nu voia să se întoarcă spre noi cu spatele, îmi dădeam seama de asta. Dar va trebui s-o facă, dacă va fi să-şi scrie numele pe tablă. Aşa cum făceau toți profesorii noi.

Trebuia s-o facă şi ea.

Prima chestie de făcut dimineața. Probabil că era prima oră de clasă la care intra ea. Fratele Director nu venise s-o prezinte. Întotdeauna venea când era vorba de profesori noi sau de suplinitori. Venea şi ne avertiza. Odată l-a înşfăcat pe Doc şi l-a snopit în fața întregii clase, pe motiv că Doc ar fi zâmbit pe sub mustață. Tocmai ne spunea cine era noul profesor, şi, până să termine prezentarea, numai ce-l apucă pe Doc şi-l trage afară din bancă. Mâinile Fratelui Director erau uriaşe – pe Doc l-a plesnit de patru ori peste cap, după care l-a îmbrâncit, mai curând l-a azvârlit, înapoi în bancă.

— Aşa tratăm noi puşlamalele în şcoala asta, *a Bhráthair*[18], i-a spus el noului Frate, dar şi nouă. Unii dintre domnii aceştia îşi închipuie că se află la circ.

18. „Frate“ (în gælică, în original).

De data asta însă, nu a venit cu noul profesor. Nu voia să dea ochii cu noi. Nu voia să răspundă întrebărilor, chiar dacă nimeni n-ar fi pus vreuna. Nu voia să vadă fețele ori expresiile amuzate. Femeia privea la mai mult de treizeci de băieți – nu-mi amintesc numărul exact – care îi întorceau privirea. Probabil că plănuise totul în mintea ei, cum îşi va scrie numele, cum ne va face apoi să ne prezentăm în franceză pe rând, fiecare. O fi predat la vreo şcoală din Franța. Dar acum, pentru prima oară, se găsea într-o încăpere ca aceasta. Chiar şi pustie, încăperea era sălbatică.

Femeii îi venea s-o ia la goană. Îi venea să se cațere pe pervaz şi să se ascundă în spatele Sfintei Fecioare. Să se vâre în gaura din spinarea Fecioarei.

Am auzit ceva, un fermoar. Geamătul înfundat pe care-l face un fermoar când e deschis încet. Uneori, liniştea era mai gălăgioasă decât zgomotul. Liniştea mi se izbea de tâmple. Bubuia în capul meu şi-n toată încăperea.

M-am uitat într-o parte. N-am văzut ca lumea, dar mi-a fost de-ajuns ce-am văzut – expresiile de pe celelalte chipuri, şoc, satisfacție, groază absolută – ca să ştiu. Chiar în spatele meu, de partea cealaltă a intervalului îngust dintre bănci, Kenny Peters îşi scosese scula sub bancă.

Eu nu sunt aşa, voiam să-i spun ei. *Nu sunt deloc aşa*.

I-aş zâmbi. I-aş ura bun-venit în Irlanda. I-aş duce geanta până la stația de autobuz. M-am împins puțin în față şi mi-am frecat-o de bancă.

3

— Cu ce te ocupi acum? m-a întrebat el.

Era întrebarea de care mă temeam şi pe care aş fi putut s-o evit. Aş fi putut să stau acasă, ori să mă duc în altă parte. Dar n-am făcut-o. Veneam la aceeaşi cârciumă, Donnelly’s, la aceeaşi oră de seară. Luam cu mine o carte. Lăsasem iPad-ul acasă, pentru că ştiam că, la un moment dat, ar fi fost în stare să mi-l ia şi să înceapă să facă pe nebunu’ cu el. Chestia era că ştiam că aveam să ne reîntâlnim, dar nu făcusem nimic să evit acest lucru.

A luat cartea, a aruncat-o înapoi pe masă.

— Cochetezi cu concurenţa? m-a întrebat.

Venise aproape imediat după mine – la fel ca la prima noastră întâlnire. Dacă aş fi stat la bar, situaţia ar fi fost cu totul alta. Ar fi fost clienţii care s-ar fi vânturat şi Carl, barmanul. Lui Fitzpatrick i-ar fi fost distrasă atenţia. Era genul care se foia tot timpul, se uita mereu în jur; ar fi legat conversaţii cu alţii. Dar eu am lăsat lucrurile să se întâmple. Şedeam la masa de lângă uşă, acolo unde mă găsise prima oară.

Am pus mâna pe carte şi am tras-o către mine.

— Nu, am zis. Nu chiar.

— Pe dracu’. Treaba cu scrisu’ cred că-i chestie de care-pe-care. Cu Amazon, Kindles d-alea şi ce-o mai fi. Cărţile s-au dus dracu’, aşa am auzit.

Nu se uitase la copertă. Oricine altcineva ar fi întrebat dacă e ceva de capul cărţii.

— Zi, a insistat el. La ce lucrezi? Voi ăştia care creaţi – cum vă ziceţi? scriitori sau cum. Mereu trebuie să lucraţi la o nenorocită de carte. Vas’că, la ce lucrezi?

Purta aceiaşi pantaloni scurţi cu care venise şi prima dată şi mi s-a părut că şi cămaşa era aceeaşi. Căutasem numele lui Síle Fitzpatrick pe Facebook, găsisem o mulţime, zeci de Síle Fitzpatrick. Prima era o adolescentă din

Tralee. N-am investigat mai departe.

— Imboldul trebuie să fie acolo tot timpul, a zis el. Nu-i aşa? Să scrii ceva, musai.

Ştia că o să cad în capcană.

— Nu-i aşa, am spus eu. Nu chiar aşa.

Acela era adevărul, dar îmi plăcea să cred – chiar şi să mint – că nu era.

— Serios? a făcut el. În cazul meu, ar fi. Dacă aş fi în stare să scriu o carte – dacă aş avea asta în mine. Le-aş produce pe bandă rulantă. E un adevărat har, nu-i aşa? Ştii câte cărţi citesc pe an?

— Câte?

— Nici una.

— Nici una? Absolut nici una?

— Să mor io. Nu mă mândresc cu asta.

Ba se mândrea.

— Le spun oamenilor că-s dislexic, a continuat el. Adevărul e că sunt un căcănar care nu-şi urneşte curu'.

S-a urnit în scaun când a zis „nu-şi urneşte curu'". S-a tras la margine, apoi s-a împins îndărăt. S-a prins de-un picior al scaunului.

— Iar chestia mişto e că ține. Oamenii se relaxează nițel la gândul că sunt dislexic. Nu c-ar da doi bani p-asta. Dar nu tre' să pretindă că se pricep la toate. Se simt mai în largul lor, într-un fel. Şi eu la fel. L-a apucat tusea. După ce-a trecut accesul, a reluat: Şi să-ți mai spun ceva. Datorită căcatului ăstuia de dislexie, nu-ți vine să crezi de câte futaiuri am avut parte!

A explodat în râs. Chiar aşa. Preț de-o clipă, fața i s-a umflat.

— Prin urmare, nu mi-ai citit cartea, am zis eu.

— Nu, p-onoarea mea că n-am citit-o.

Capul i s-a dat pe spate când a izbucnit din nou în râs. Totul la el era brusc, puțin violent. Dar hohotul de râs a fost diferit de data asta – se hotărâse să râdă.

Nu scrisesem nici o carte, deşi întâlnisem persoane care susțineau că o citiseră. Unora chiar le plăcuse. Ştiam că el nu se va număra printre aceste persoane.

— Tu cu ce te ocupi? l-am întrebat.

Nu ştiam nimic despre el, în afara faptului că fusese coleg de clasă cu

mine şi că avea o soră de care-mi plăcuse, dar pe care nu mi-o prea aminteam.

— O să-ți spun, Victor – sunt între două chestii.

S-a îndreptat cu zgomot în scaun şi s-a aplecat în față, ca şi când ar fi fost gata să soarbă spuma berii mele.

— Am ieşit dintr-o chestie, a continuat el. N-au rămas urme de sânge pe podea. Şi sunt pe punctul de-a intra în alta.

O spusese cu aerul că-mi dezvăluise ceva, că-mi dăduse informații de culise.

— Şi care-a fost chestia? am întrebat eu.

— Scriitorul. Mereu sapă. Băga-mi-aş, iote la asta.

Ochii şi o jumătate din corpul lui urmăreau o femeie care tocmai intrase şi traversa poteca de lumină de pe podea. Prietenele ei o urmau şi au trecut exact prin fața lui când el s-a răsucit. O eşarfă – una din acelea subțiri pe care am observat că le poartă femeile cât e vara de lungă – i-a alunecat peste creştet.

— Şi mai multe. Ce zile fericite, Victor!

Nu-i păsa că ar putea să-l audă. Voia ca ele să-l audă. Întâi am crezut că încearcă să-mi evite întrebarea, dar m-am înşelat.

— Unde rămăsesem? a făcut el.

Continua să se holbeze la femei. S-a răsucit în scaun ca şi când intenționa să se ridice în genunchi. Femeile erau toate trecute puțin de patruzeci de ani, am apreciat eu, foste colege de liceu sau de facultate, în drum spre casă de la muncă sau ieşite la o seară în oraş. Mai degrabă a doua variantă, mi-am spus. Nu erau îmbrăcate ca pentru serviciu. Toate se chinuiau să dea impresia că nu s-au străduit. Aveau aerul neveste-mii.

— Eternele mămici bune de futut, a zis el. N-ai cum să le duci de nas, ’n mama lor. Stropul ăla de nebunie, stropul ăla de experiență.

Încă se uita la ele.

— Am fost băgat în construcții, Victor, a zis şi s-a răsucit spre mine, să vadă cum mă loveşte informația. A zâmbit: Te simți compromis?

Afurisitul, mă ghicise.

— Nu, câtuşi de puțin.

— Noi eram vinovați pentru toate şi pentru tot. Nu-i aşa? Oameni de

afaceri şi bancherii, ’n mama lor. Am pus toată țara cu botul pe labe. Şi-a plesnit un genunchi, apoi a continuat: Dar… dacă mă uit înapoi, aş zice că voi – tu şi domnița ta, adică – eraţi amici cu unu’ sau doi oameni de afaceri. Pe vremuri. Corect?

— Cu unu’ sau doi.

Aşa era. Mai mult de unul sau doi. Doar că noi îi socoteam dezvoltatori. Aventurieri. Luptători. Oameni care riscau. Cunoscuserăm câțiva dintre cei care-şi duceau copiii la şcoală cu elicoperul. Singurul lucru la Fitzpatrick care-l califica drept unul dintre acei oameni era cămaşa lui.

— Aşa-mi placi, a spus el. Ştii drumul ăla – dacă o iei la stânga şi mergi până la mare?

Am dat din cap că da.

— Ştii groapa aia mare, pe dreapta? Unde a fost şirul de case din cărămidă roşie?

— Ştiu despre ce vorbeşti.

Între case era o căscătură, ascunsă în spatele unui gard de lemn care se curbase şi atârna.

— Ăla a fost ultimul meu strigăt. Gândeşte-te la mine când mai treci pe lângă hăul ăla nenorocit.

— OK.

— Aşa te vreau. Nu mai e-al meu, bineînțeles. Nici măcar n-a fost.

S-a lăsat într-o parte şi s-a plesnit peste fesă. Localul a încremenit până s-a stins zgomotul.

El a rânjit.

— Mda, băga-mi-aş. (S-a uitat iar înspre femei.) Cât a fost, a fost, asta-i.

M-a privit.

— Am fost milionar, Victor. Poți să crezi asta? N-am ajuns chiar până acolo încât să-mi cumpăr iahtul, dar broşura am avut-o, p-onoarea mea. Un telefon, atât mai trebuia să dau.

Şi din nou a răsunat hohotul de râs. Fața s-a umflat, pentru ca, în clipa următoare, să se dezumfle la loc.

— ’N mama ei de viață, a zis el. A tuşit, a mai râs nițel: Mă rog. Iar s-a uitat la femei. S-a-ncins sângele, a zis el. Îți face vreuna cu ochiu’, Victor?

Mi se uscase gâtlejul. N-aveam de gând să-i răspund. N-aveam încredere

în vocea mea. *Da. Nu*. Îmi venea s-o iau la fugă.

Am rămas pe loc.

S-a uitat la mine, la femei, la mine.

— Aia din stânga, a zis el. Ăleia o să i-o trag. S-a aşezat din nou comod în scaun, apoi a spus: Eşti om norocos, Victor.

— De ce?

Ştiam ce-o să urmeze.

Cu un deget mare a indicat femeile din spatele lui, aşezate la bar, şi a zis:

— O ai p-a ta acasă.

N-am spus nimic.

— Sau nu?

M-am uitat spre femei. Speram să-i distrag atenţia, să-l fac gelos, speram să-şi umfle muşchii şi să-mi blocheze perspectiva sau chiar să se ridice şi să se ducă la bar cu berea. Dar, dacă e să fiu cinstit – şi încă nu sunt sigur că sunt –, îi eram recunoscător pentru provocare. Un fel de luat la mişto. Nu mai pățisem asta cu adevărat de când terminasem şcoala. Nu-mi plăcea de Fitzpatrick şi tot nu-mi aminteam de el; nu-l vedeam în clasă, şezând lângă mine sau stând în fața clasei, ca să fie făcut harcea-parcea de-un Frate. Era însă ceva în el – expresia, ritmul – pe care-l recunoşteam şi-l acceptam. Din această pricină rămâneam acolo, pe loc.

— Gagică a-ntâia. N-o ratez când e pe post. Chestia aia în care-apare. *Operation Transformation*[19], parcă?

19. Un program de fitness transmis de postul TV irlandez RTÉ One.

— *Hit the Ground Running*[20].

20. „Nu scăpa ocazia.“

— Exact. Câți ani are-acum?

— Cincizeci şi doi.

— Ceva mai tânără decât tine.

— Nu cu mult.

— Nu, nu. Aşa e. Tu ai – câți? – cât mine!

— Cincizeci şi patru.

— Naiba-n el de număr magic. Îmbătrânim, Victor. Suntem deja al dracu’

de bătrâni. Ea e boită şi toate alea, să arate ca o păpuşă în faţa camerelor, nu-i aşa? Presupun că toţi sunt boiţi. Trebuie să fie. Am dreptate?

— Da.

— Şi totuşi. O gagică muc şi sfârc.

M-am gândit o vreme că se aştepta să-i mulţumesc.

— Cred c-a fost nemaipomenită în tinereţe.

— Nu mai suntem împreună, i-am spus.

Gata. Am zis-o.

— O, nu!

Am dat din cap.

— Of, îmi pare rău, Victor. Îmi pare rău s-aud asta.

M-am simţit bine şi devastat. Şi excitat. Era exagerat să consider că-mi descărcam conştiinţa. Anunţam ceva nou. Nu conta c-o spuneam unui bărbat pe care nu-l cunoşteam şi de care nici nu-mi plăcea. Îmi dădea o ameţeală ciudată. Cei care ştiau erau persoane cărora nu fusese necesar să le spun. Persoane care trăiseră împreună cu noi sau în preajma noastră. Acum era pentru prima oară c-o spuneam cuiva din afara cercului nostru, de când ieşisem din cercul nostru.

Fapta fusese comisă.

— Te-ai întors acasă la mama? m-a întrebat el.

Am clătinat din cap. Era un gest care-mi plăcea, să-mi clatin capul când răspundeam negativ.

— Nu, am zis. Nu. De fapt, a murit.

Chipul lui îşi luase expresia încă înainte să termin eu de vorbit.

— Of, Dumnezeule – căcat. Altă veste proastă.

— Acum patru ani.

— N-am ştiut. Îmi pare rău.

— Mulţumesc. Ai tăi?

— Amândoi duşi de-un car de ani. Babacu’, Dumnezeu să-l odihnească, a murit când încă mai eram la şcoală. Îţi aminteşti?

Am încercat – am încercat să-mi amintesc ziua, informaţiile, să mi-l amintesc pe el chemat afară din clasă, aşa cum fusesem eu chemat. Dar tot ce-mi puteam aminti era propria mea experienţă, cum ieşeam din şcoală şi mă duceam acasă; draperiile închise, mama plângând şi zâmbind, unchiul

meu punându-şi mâna pe umărul meu şi lăsând-o acolo; şezând singur pe pat, tremurând de frig; stând la marginea mormântului, simțind pământul, țărâna, cum cedează sub picioarele mele, speriat că aş putea aluneca înăuntru sau că aş putea cădea peste coşciug. Şi tatăl meu murise când eu încă eram la şcoală. Nu i-am amintit acest lucru.

— În anul cinci, a zis el.

— Da.

Nu-mi aminteam nimic despre asta. Mi-a venit să cred că erau multe de care nu-mi puteam aminti din acea vreme, când tatălui meu nu i-a fost bine. A murit când eram în anul cinci, la fel ca şi tatăl lui Fitzpatrick – în februarie. Poate că asta explica de ce nu mi-l puteam aminti pe Fitzpatrick.

El s-a uitat spre grupul de femei. Erau tot acolo, ceva cu totul neobişnuit pentru mine. De multă vreme nu mai văzusem femei strânse aşa, în grup, o gaşcă sexi, gălăgioasă.

— Babacu' tău s-a dus şi el? m-a întrebat.

Încă se uita la femei.

— Da.

— Înaintea maică-tii?

— Da.

— Pare firesc să fie aşa, a mai zis el. S-a uitat la mine: Bărbatul înaintea femeii. Ştii la ce mă refer?

— Da.

Şi-a tras una peste burdihan – le-a adus aminte cârciumii şi femeilor că el e acolo.

— Am putea primi votul publicului din partea aia, a zis el. O pereche de orfani adulți.

Şi-a luat paharul şi s-a ridicat. Nu l-am putut imita. Am vrut – dar nu eram sigur. Am vrut să mă duc acolo, să mă amestec printre femei. Să mă reazem de ele, să le fac să râdă. Însă mi-am terminat berea, mi-am luat cartea şi-am plecat.

4

Soția mea era celebră. *Este* celebră. De când o știu – și au trecut mai bine de treizeci de ani de-atunci –, ori de câte ori se publică în vreun ziar un articol despre irlandeze de succes, numele soției mele este unul dintre primele pomenite. Aspectul, stilul textului sunt familiare, la fel și lista. O politiciană, de obicei o proaspătă ministreasă; o atletă de-un soi sau altul, Katie Taylor[21] ori o rugbistă; o directoare, o călugăriță sau fostă călugăriță, o femeie care a făcut ceva grozav, a salvat copii sau animale; o proprietăreasă de restaurant sau club; o judecătoare; adăugirile recente includ o negresă ori o asiatică, o lesbiană de succes, o femeie cu handicap, o femeie superbă cu șapte sau opt copii. Întotdeauna e reprodusă fotografia de grup. Soția mea apare în fotografiile astea de mai bine de treizeci de ani și va continua să apară până când se va plictisi. Va fi alegerea ei.

21. Atletă irlandeză profesionistă, campioană mondială la box.

Când ne-am cunoscut, eram amândoi în aceeași ligă. Ne-am întâlnit în fața unui studio. Eu urma să devin un om de succes. N-am ajuns niciodată. Ea însă a devenit iute femeia faimoasă pentru succesul ei, și a rămas genul acela de femeie.

Numele ei este Rachel Carey.

Da.

N-am ajuns niciodată să am succes, nici măcar pe-aproape n-am fost, deși în Irlanda poți s-o duci bine multă vreme înainte ca adevărul să înceapă să conteze. *Niciodată să nu ieși cu totul de pe ecran.* Asta mi s-a spus adesea timp de ani buni după ultima apariție într-o emisiune tv și mulți ani după ce-am încetat să mai apar cu regularitate la programul radio de duminica dimineața. Două apariții apropiate una de alta te transformă într-o prezență regulată în Irlanda – sau în Dublin. Prin urmare, cele trei sau patru apariții

în platou mi-au asigurat acest statut. Eram faimos pentru o carte pe care o scriam, dar pe care n-am scris-o. Am tras de chestia asta trei sau patru ani. Apoi am fost faimos – însă mai puțin faimos şi mult mai puțin interesant – pentru că vorbea gura fără mine. Rachel însă… Rachel era faimoasă pentru realizările ei. Şi o vreme, scurtă, foarte scurtă, am fost faimoşi pentru că eram noi aşa cum eram.

Când ne-am cunoscut, eram scriitor. Scrisesem câteva chestii pentru o revistă – dispărută acum – care se intitula *What Now*. Vindea vreo opt mii de exemplare lunar, fiind o revistă de muzică şi având câteva ediţii speciale. Scriam cronici despre discuri şi spectacole, deşi de fapt scriam despre mine. Asta eram încurajați să facem.

— Nu e un spectacol, ne spunea editorul Charles Jacob. Sunteți voi la un spectacol.

Aşa că am scris despre o zi petrecută în Slane[22] când s-a nimerit şi Bob Dylan acolo. El îmi venea în ajutor. Trei zile mai târziu, după ce-am ajuns acasă, mi-am închipuit că sunt Hunter S. Thompson[23], dar numai cât am scris. În bucătăria mamei. Încep să fiu neîndurător cu mine. Eram puşti pe vremea aceea, iar ani mai târziu încă erau unii care-mi spuneau cât de mult le plăcuse acel articol, deşi adesea mă confundau cu alţi publicişti, iar spectacolul cu pricina, cu alte spectacole. Dar asta am făcut atunci. Articolul meu despre Smiths la sala SFX[24] era o relatare despre mine care supraviețuiam unei nopți în centrul Dublinului. Articolul meu despre R.E.M. la SFX a fost o altă aventură primejdioasă prin Nighttown[25]. Mi-am permis un text de şase sute de cuvinte; Michael Stipe a primit două sute, cu cincizeci mai multe decât Morrissey.

22. Sat în comitatul Meath, Irlanda, unde au loc anual concerte de muzică rock.
23. Jurnalist şi publicist american (1937–2005).
24. O sală de concerte din Dublin, demolată în 2005.
25. Fostul cartier al prostituatelor din Dublin.

What Now urma să fie ceea ce fusese NME[26] la mijlocul şi sfârşitul anilor ’70, dar nu avea nimic din măreția acesteia. Lou Reed[27] nu s-a contrat niciodată cu cineva de la *What Now*; nu ne-am apropiat niciodată de Springsteen[28] sau, la drept vorbind, de nimeni care este ascultat sau despre

care măcar s-a auzit în ziua de azi. „Noi“ eram patru sau cinci tinerei şi o femeie care veneau şi plecau din sediul compus din două camere, de pe Hanover Quay. Onorariul era modest. Îmi amintesc că am primit un cec de cinci lire pentru articolul despre *October*[29] şi m-am dus la Bank of Ireland din College Green, ca să-l încasez. În revistă apărea numele meu, dar „noi“ scriseserăm articolul. Şedeam într-una din camere şi cântăream totul, ne tot rosteam opiniile despre cântece, până când deveneau o singură opinie. Nu cred că am ascultat vreodată cu adevărat discul. Totuşi, l-am catalogat drept clasic sau ceva de genul ăsta. Am fost nevoit. N-o ziceam cu glas tare, dar voiam să le devenim indispensabili celor de la U2. Voiam să fim prietenii lor, motiv pentru care îi uram. În plus, sosiserăm prea târziu. Cei de la U2 ajunseseră departe încă înainte să începem noi. Astfel că am scris despre noii U2, despre toţi cei pe care-i puteam găsi ori ne găseau ei pe noi. I-am adoptat – i-am susţinut, ne-am străduit să ţinem pasul cu ei, voiam să ne identificăm cu ei, până când ne lămuream că nu aveau să calce pe urmele celor de la U2 şi atunci treceam mai departe. La o altă formaţie, la alte două luni de bârfe despre artişti şi repertorii, şi săli de repetiţii îngheţate, şi eleve care-şi făceau temele în timp ce-şi aşteptau prietenii să nu-şi mai chinuie instrumentele, ci să le bage pe ele în seamă.

26. *New Musical Express* – publicaţie muzicală din Marea Britanie, care a apărut în format tipărit între 1952 şi 2018.

27. Lewis Allan Reed (1942–2013) – muzician, cântăreţ, cantautor şi poet american.

28. Bruce Frederick Joseph Springsteen – cântăreţ, cantautor şi muzician american, lider al trupei E Street.

29. Al doilea album al trupei U2.

Să-şi chinuie instrumentele – expresie de om bătrân. Nu asta făceau ei, nu asta auzeam eu. Erau străluciţi, iar eu îi invidiam pentru că nu puteam să fac ce făceau ei. Mă pricepeam oarecum să scriu. Odată, am văzut o femeie care a izbucnit în râs citind un text de-al meu; a ridicat privirile şi mi-a zâmbit. Eram capabil să înşir cuvintele unul după altul, iar rezultatul să fie surprinzător; eram capabil să-i imit pe cei care scriau la Londra şi New York. Dar n-aş fi putut niciodată să stau pe-o scenă, nici măcar într-un cotlon al unei săli de repetiţii sau al unui garaj. Am încercat de câteva ori. M-am strecurat într-un loc, sperând ca formaţia să nu observe că din patru

s-au făcut cinci, sau că o să observe, dar n-o să obiecteze. Că o să ridice degetele mari la acompaniamentul meu vocal, că o să dea din cap şi o să zâmbească la noile sonorităţi scuturate de mine din tamburină. Dar întotdeauna mă strecuram afară înainte ca speranţa să apuce să se înfiripe. Nimeni nu-mi spunea să plec. Pur şi simplu n-o puteam face. Să mă expun. Să deschid gura, să las zgomotul să iasă. Eram timid.

Cândva, scrisul a fost mai important decât muzica. Avea să treacă ceva vreme până să încep propriu-zis să scriu, dar eram fericit să pretind că sunt Lester Bangs[30] al Dublinului – mult mai fericit decât a fost Lester vreodată. Eu unul nu m-am apucat de droguri şi un omuleţ dinăuntrul meu îmi dădea ghionturi în stomac ori de câte ori încercam să beau mai mult de patru beri. Eram fericit şi nenorocit, un impostor care susţinea că nu e impostor, şi eram sincer în sinea mea cu mine însumi. Nu voiam să fiu cel care scrie despre muzică, şi asta conferea cuvintelor energie şi vioiciune. Beam până şi când depărtam paharul de gură. Uram, iubeam, invidiam şi batjocoream.

30. Cronicar muzical american, critic, autor şi muzician (1948–1982).

Odată, un solist vocal s-a oprit în faţa mea şi a izbucnit în plâns. Numele lui era Gerry Finglas. Numele adevărat. A dat peste mine într-un local, lângă Ha’penny Bridge. Mă dusesem acolo ca să cheltui cele opt lire pe care le căpătasem pentru cronica la ultimul lui spectacol.

— De ce? m-a întrebat el.

Mi-am ridicat privirea şi am ştiut că nu intenţiona să mă lovească. În afara scenei era un bleg. Eu crescusem cu băieţi care loveau. Cunoşteam limbajul trupului, al ochilor. Cu ăsta eram în siguranţă.

— Ce de ce? am întrebat la rândul meu.

Nu eram singur; mai erau doi tipi care-şi încasaseră cecurile odată cu mine.

— De ce-ai scris chestia aia?

Îl văzusem legănând un suport de microfon într-un subsol plin ochi, oameni ciorchine pe trepte până sus, în stradă. El nu vedea capetele din faţa lui, nici nu-i păsa. Îmi amintesc de ţipătul unei fete, care le acoperea pe toate celelalte:

— Fute-mă!

Exact asta-şi dorea ea, şi nici măcar nu se uita la el. Nu putea. Şi acum era în faţa mea, plângând. *Jim Morrison*[31] *se întâlneşte cu Joe Dolan*[32]. Imposibil să-şi mai scoată chestia asta din cap, îl omora pur şi simplu. A acceptat-o. Îl transformasem într-o glumă pe care şi-o spunea sieşi ori de câte ori stătea într-o latură a scenei, aşteptând să intre. Pentru că-l invidiam. Nimeni altcineva nu prea dăduse atenţie la ceea ce scrisesem. Stârnise hohote de râs – *Jim Morrison se întâlneşte cu Joe Dolan* –, dar fusese considerată o exprimare afectuoasă, o chestie d-aia irlandeză, şi a fost dată uitării. Tot mai mulţi oameni veneau să-l vadă transpirând. Acum însă, sudoarea era a lui Joe Dolan, iar el încerca s-o oprească. Începuse să-şi şteargă ceafa cu un prosop alb. Eu l-am numit „un Bono mai bun, mai înalt“. Am scris că formaţia lui, Liffey Snakes, „se târâse afară din mormântul din *Them*[33]“. El nu cânta despre sex; el *era* sex. El era Jim Morrison. *Se întâlneşte cu Joe Dolan*. El era perfect, iar eu îl ridiculizam. A murit acum zece ani.

31. James Douglas Morrison (1943–1971) – cântăreţ, compozitor şi poet american, solistul trupei rock The Doors.

32. Joseph Francis Robert „Joe“ Dolan (1939–2007) – cântăreţ pop şi realizator irlandez în domeniul divertismentului.

33. Film SF *horror* din 1954, regizat de Gordon M. Douglas.

Uneori mă întâlnesc cu ei, foşti membri ai fostelor trupe. Absolut întâmplător; n-am păstrat legătura cu nici unul. Chestia a început la poarta şcolii, unde îmi aşteptam fiul să iasă de la ore. Stăteam lângă cineva pe care-l cunoscusem cu ani în urmă. Ne-am zâmbit înainte să ne amintim cine suntem. Şi am continuat să zâmbim în timp ce ne aminteam cine suntem.

— La naiba – tu eşti?

— Mai cânţi?

— Nu.

Ciudat – cuvintele astea, „cu ani în urmă“. Vreo zece ani au trecut între tinerelul cu o maşină de scris împrumutată, care locuia cu mama lui, şi tatăl casnic (uneori), şi între cel mai rapid basist din Dublin şi consultantul tehnic (sau aşa ceva) liber-profesionist, amândoi aşteptându-şi copiii să iasă din şcoala „Educate Together“[34].

34. „Învățați împreună“, o instituție de învățământ care are în subordine nouăzeci de şcoli naționale primare şi gimnaziale din Republica Irlanda.

— Câți ai?

— Unul – tu?

— Trei.

— Măiculiță!

— Mda.

Cei nouă sau zece ani s-au căscat – un hău, alte vremuri, altă lume. Comparativ, cei douăzeci de ani de-atunci până acum par doar câteva luni.

Mă simt teribil de departe.

Parcă nu-mi vine să cred în multe din ceea ce ştiu că-mi amintesc, sau să mă agăț de aceste amintiri, chiar dacă ştiu că s-au întâmplat. Eram plictisit – îmi amintesc acest lucru. Mă săturasem să fiu cel care observă. Niciodată nu se-ntâmpla nimic de ordin sexual. Eram prea timid, prea tâmpit. N-am ştiut niciodată dacă eram atrăgător. N-aveam nimic de obiectat când mă vedeam în oglindă, în casa mamei – încă nu începusem să mă gândesc la ea ca la casa mamei; încă locuiam acolo – sau în veceul vreunei crâşme, care tot mai rar avea şi bec funcțional, şi oglindă. Dar am început să detest să mă aud, drept care am încetat să mai vorbesc. Obosisem şi să fiu furios, mă îngrețoşa. Pentru că nu era niciodată chestia autentică. Urmasem UCD, University College Dublin. Era la kilometri distanță de unde locuiam. În partea cealaltă a oraşului, de partea cealaltă a râului, dincolo de o graniță a expectativei. Eram primul în familia mea, de ambele părți, care să aibă cât de cât o educație superioară; nu ştiam ce înseamnă expresia asta, educație superioară. Terminasem de ani de zile facultatea când m-am dumirit că asta însemna educație superioară. Nu m-am mândrit niciodată cu o asemenea educație, şi nu pentru că nu absolvisem. Eram doar furios şi vanitos. Furios. Mereu furios.

Mai târziu, am dat vina pe Frații Creştini. Dar la vremea respectivă, uitasem cu totul de ei.

Nu mi-am luat diploma de licență – istorie şi engleză. N-am renunțat. Pur şi simplu m-am dus tot mai puțin. Publicam. Nu trebuia să-mi scriu teza ori să-mi susțin examenele finale. Eram deja scriitor.

Am scris două recenzii la nişte înregistrări şi le-am trimis la *What Now*.

Amândouă au fost acceptate. Am descoperit asta când am cumpărat ultimul număr cu Bob Marley pe copertă şi l-am deschis. Prima recenzie, cele trei sute de cuvinte despre *Remain in Light*[35], se afla în colţul din stânga sus, pe prima dintre cele patru pagini ale recenziilor la albume. „Talking Heads s-au reinventat. Şi au reinventat muzica.“ Auzisem pe cineva spunând chestia asta, în bucătăria cuiva, în timp ce ascultam – doar cu o ureche – o înregistrare proastă a albumului. A doua recenzie era chiar sub cea despre *Remain in Light*, şaisprezece cuvinte despre un single vinil al unui grup dublinez numit Dresden Playground. Mi-o amintesc pe de rost, pentru că am citit-o şi răscitit-o. „Vezi cronica la *Remain in Light* de mai sus şi pune «nu» în faţa fiecărui verb.“ Îi cunoşteam pe cei de la Dresden Playground. Bateristul îmi fusese coleg la seminarul de istorie din primul an. M-am dus la al doilea spectacol al lor, la Merrion Inn, la etaj. Erau buni; erau grozavi. Dar se aflau acolo pentru că acesta era cartierul lor, iar părinţii le cumpăraseră instrumentele şi instalaţia, şi se vorbea despre un microbuz pentru un tur prin Regat. Totuşi, nu din pricina asta îi uram, nu din pricina linguriţelor de argint pe care le vâram în gurile lor. Nu-i uram. Îi invidiam, ceea ce era cu mult mai rău. Ei o puteau face, eu nu. Era debutul carierei mele şi i-am sfâşiat în şaisprezece cuvinte. Aşa mi-am făcut un nume.

35. Al patrulea album al trupei rock americane Talking Heads.

M-am dus la redacţia publicaţiei *What Now* a doua zi după ce mi-am văzut primele cuvinte publicate. Nu eram sigur că aveam să fiu plătit. Dar uite că am fost – şase lire. Am urmărit-o din priviri pe fata de la ghişeu cum se duce într-o cameră din spate şi se întoarce cu un registru în care trebuia să semnez şi cu un teanc de discuri despre care să scriu. Pe ele erau lipite etichete cu „Mostră gratuită“ şi pe loc m-am simţit ales. Le-am arătat mamei. I-am arătat recenziile. Ea mi-a citit numele în josul fiecăreia şi i-a fost de ajuns. I-am arătat şi cecul cu şase lovele. A râs şi a sărutat cecul, aşa cum vedea că se face la televizor.

— Tatăl tău ar fi atât de mândru de tine, a zis ea.

Chiar aşa să fie? Nu ştiam. Murise în urmă cu cinci ani, nu mai demult, dar nu-l cunoşteam. Mama reacţionase exact aşa cum ştiam că avea să reacţioneze, dar n-aveam idee cum s-ar fi uitat tata la mine sau ce-ar fi zis.

Îi vedeam fotografia în fiecare zi, dar nu-i puteam auzi vocea, nu-l vedeam mişcându-se prin bucătărie.

După ce-am mai publicat trei recenzii în *What Now*, am hotărât că asta simțeam nevoia să fac, mai mult decât să termin o disertație de zece mii de cuvinte pe care aş fi intitulat-o *Şi dacă n-ar fi fost ucis? Moartea lui James Connelly şi Revoluția irlandeză*. Făcusem o fată să râdă şi să mă atingă pe braț când spusesem că mă gândeam să rescriu lucrarea după examenul final şi s-o transform într-un musical. Dar nu m-am putut uita la ea în timp ce-i spuneam astea. Puteam să mă uit scurt la ea şi să nu spun nimic. Sau reuşeam s-o fac să râdă în timp ce priveam peste umărul ei sau la un perete. Dar nu să le fac pe amândouă concomitent. În schimb, eram capabil să scriu. Îmi văzusem numele tipărit, prin urmare mă puteam socoti scriitor. I-am văzut pe alții făcând-o, după care au tot profitat de asta. Un poem publicat îți asigura zece ani de notorietate. Nu eram lacom; îmi doream doar vreo două luni. Le-am căpătat, chiar ceva mai multe. Era interesant. „O vreme“ e sintagma ce pare să definească tot ceea ce mă priveşte, şi atunci, şi acum – „o vreme“.

Acum, „o vreme“ înseamnă secolul al douăzeci şi unulea. Dar când încerc să-mi amintesc de mine la douăzeci sau douăzeci şi unu de ani şi de surescitarea la gândul de a fi socotit scriitor, „o vreme“ a însemnat un an şi câteva luni. „O vreme“ a însemnat lunile dinaintea examenelor finale la care nu m-am prezentat, şi vara, şi restul timpului până la Crăciun, şi noul an, inclusiv aniversarea primei mele recenzii publicate, şi recunoaşterea treptată a faptului că asta nu era de ajuns. Cu cât eram mai turbat – cuvântul pare idiot, dar e exact –, cu atât era mai puțin de ajuns. Era ceva onest în mine, care nu mă lăsa să scap cu una, cu două, tocmai când eram pe punctul de-a scăpa – pe muchie. De fapt, nu făceam nimic.

Nu aşa fusesem crescut. Părinții mei trudiseră din greu. După moartea tatei, mi s-a tot spus că trudise din greu – *ştiam* asta. Toți cei pe care-i văzusem în timp ce creşteam trudiseră din greu. Cei pe care-i ştiam şi pe care-i iubeam se speteau şi vorbeau despre asta, şi se hrăneau ca să se spetească, şi dormeau ca să fie pregătiți pentru trudă. Nu-mi amintesc să mă fi gândit vreodată că era ceva rău în asta sau că era o irosire ori o nedreptate. Mi-o amintesc pe mama întinzându-se, îndreptându-şi spinarea

după ce stătuse aplecată ca să treacă cearşafuri şi feţe de pernă prin calandrul de netezit rufe, ataşat maşinii de spălat, şi zâmbindu-mi. Uneori mai şi gemea când o lua în braţe pe soră-mea sau când trăgea căruciorul în sus pe scări până în casă, ori, mai târziu şi mai des, doar pentru că trebăluia prin casă. Îl săruta pe tata şi, în timp ce el mânca de seară, îl asculta povestindu-i ce zi avusese, apoi ea îi povestea una-alta despre ziua ei. Amândoi se speteau muncind şi se iubeau. Ritmul acela a părut să adaste şi după moartea lui. Am crescut împreună cu speteala.

Până la urmă, asta mi-a pus capac. Brusc, mi s-a făcut frică, m-a copleşit tristeţea. N-am idee ce s-ar fi putut alege de mine. Adeseori mă văd pe-o bancă într-un parc, încercând să dorm. E un vis cu ochii deschişi; nu sunt sigur că l-am visat în somn. Încerc să dorm, sunt îngheţat şi ud, zorii se târăsc peste mine. Zac făcut covrig, dar picioarele îmi atârnă peste marginea băncii. Sunt înţepenit. Prins. Parcă sunt la Londra. Ridicol, ştiu. Autocompătimire, ştiu. Şi sentimentalism. Cred că, dacă aş lăsa visul să se deruleze nițel mai departe, m-aş ridica şi aş scoate un carnet de notiţe din buzunarul sacoului. M-aş apuca să fac însemnări, chiar aş formula propoziţii întregi. Dacă mi-aş da frâu liber, m-aş preschimba în George Orwell. Ce aiureală! Prima oară m-a băgat în sperieţi, apoi a început să-mi placă. Odată, i-am povestit unei femei visul, iar ea a izbucnit în plâns – şi a râgâit.

Tăbăram asupra puştilor mai tineri decât mine chiar şi numai cu o lună. Toţi îmi ştiau de frică. Acel ceva – determinarea – care mă îmboldise să trimit cele două texte, să le pun în plic şi să le expediez prin poştă; acea determinare – ceva de genul ăsta – sau ambiţie; ei bine, orice-o fi fost, acel ceva dispăruse. Ambiţia era o decizie, nu o trăsătură. Nu mai existau decizii. Habar n-aveam ce-aş fi putut face. Nu mai aveam prieteni la care să mă duc. Am observat – şi încă nu prea mă împac cu gândul că mi-a trebuit atât de mult timp să bag de seamă, deşi niciodată n-am avut reacţii rapide – că, atunci când mă gândeam la „noi“, acesta se transforma în „eu“. „Noi“ încă eram acolo, dar „ei“ de fapt o luaseră din loc. Acum scriau şi despre fotbal, şi despre politică. Sau se mutaseră la Londra, chiar la New York. Şi scriau de-adevăratelea. Pe mine nu mă interesa politica, iar de fotbal mă îndepărtasem de mult. Ei mă intimidau, aşa că i-am dat la o parte. Mi-am

spus că nu-mi pasă; m-am forţat să cred asta. Acum, când stau şi mă gândesc, realizez că m-a durut.

Într-o noapte, m-am îmbătat de unul singur. Nimeni nu s-a apropiat de mine. I-am zâmbit unei femei – cred că am zâmbit sau am încercat să zâmbesc. Îmi amintesc de crisparea din jurul gurii mele. Îmi amintesc că am încercat să mă adun. Îmi amintesc că am încercat să mă decid să mă ridic în picioare şi să-mi duc berea la masa ei.

Am revăzut-o ani mai târziu.

Eram cu soţia mea în maşină. N-a trecut mult de-atunci.

— Am umblat cu ea la un moment dat, i-am spus lui Rachel.

— Cu cine?

— Cu ea – la semafor, uite. Tocmai apasă butonul.

Mai că dădea cu pumnul în buton. Dar nu înţelegeam de ce solicita permisiunea să traverseze; traficul nu era intens, ea s-ar fi putut strecura printre maşini. Nu i-am atras lui Rachel atenţia asupra acestui aspect; nu-i plăcea să umilesc oamenii, mai ales femeile.

— Care din ele? a insistat ea.

Abia atunci am văzut că femeia era însoţită de-o adolescentă. Amândouă arătau supărate. Fata nu se uita la maică-sa – în mod clar era maică-sa. Şi mai era o femeie – în jur de patruzeci de ani; stătea în spatele închipuitei mele vechi pasiuni şi al fiică-sii, încercând să treacă pe lângă ele fără să le atingă. Ăsta era motivul întrebării lui Rachel; nu era sigură la care dintre ele mă referisem. Femeia, femeia *mea*, părea puţin derutată, ca şi când se găsea într-o lume necunoscută pentru ea. Era subţire *şi* supraponderală. Era încălţată cu botine Uggs, la fel ca fiică-sa.

— Aia cu adolescenta, am zis eu. Roşcata – o vezi?

Eu conduceam, dar stăteam blocaţi de-o veşnicie pe Westland Row, în dreptul gării.

— Aia cu haina?

— Da.

— E drăguţă, a spus Rachel.

Spunea chestia asta despre practic toate femeile de vârsta ei. Şi chiar o gândea, deşi ştia că nu-i adevărat. Voia să fie adevărat.

— Cum o cheamă?

— Vickie.

Nu era prima oară când arătam spre o veche iubită imaginară. Unele îmbătrâniseră frumos, altele, nu. Lui Rachel îi plăcea să i le arăt. N-am habar de unde se ivise numele Vickie, dar îl avusesem oarecum pregătit, aşa-mi amintesc, pentru când aş avea nevoie de el.

Maşinile din faţa mea au ţâşnit câţiva metri, eu m-am luat după ele. Ştiam că sunt în siguranţă. Rachel n-ar fi coborât geamul de partea ei, ca să strige la Vickie şi la fiica ei. *Îl recunoşti?* Pe un ton cald şi niţeluş triumfător. De ani de zile mă iubea şi mă credea – credea în mine.

— Când a fost asta? a întrebat Rachel, după ce maşinile s-au mişcat din nou şi nu s-au mai oprit.

— Chiar înainte să te cunosc pe tine, i-am zis.

— Înseamnă că fiică-sa nu-i a ta, a zis ea.

Şi a zâmbit – am zărit-o în timp ce priveam înainte şi ieşeam în Merrion Square. Îmi zâmbea – un zâmbet amuzat, pentru mine. Am izbucnit amândoi în râs.

5

N-a bătut la uşă. Pur şi simplu a deschis uşa şi a intrat. N-a închis uşa, nu l-a salutat pe Fratele Connolly, Patch[36], profesorul nostru de matematică.

36. „Biloi“, „chelios“ (argou).

— Ridicaţi-vă, a zis el.

Ştiam cine e; auzisem totul despre el. Tom Jones. Primise această poreclă din pricină că părul de pe piept îi ieşea prin partea de sus a cămăşii şi cineva îl auzise cândva cântând în toaleta profesorilor.

Ne-am ridicat cu toţii în picioare. În bănci. Aşa cum trebuia să facem.

Tom Jones s-a oprit în faţa lui Toner.

— Do – re – mi – fa.

Tom Jones cânta. Nu aveam voie să râdem, ceea ce sporea efectul. El a forţat gama.

— Sol – la – si – *doooo*!

Apoi a arătat spre Toner:

— Cântă!

Toner a ajuns la mi şi s-a oprit. Nu-i vedeam faţa, dar părea să plângă.

— Aşază-te, i-a zis Tom Jones.

A urmat Frankie Best.

— Tu.

Numai trei băieţi din clasă aveau vocea în schimbare, iar Frankie nu se număra printre ei. Îl interpretase pe Făt-Frumos la spectacolul de Crăciun, în ciclul primar.

Frankie a intonat notele.

Tom Jones aproape că a zâmbit.

— Ieşi, i-a zis el. Şi aşteaptă acolo.

Patch şedea în scaun, sub Fecioară. Frankie a trecut pe lângă el în drum

spre uşă.

— Minunat, a zis Patch.

— Mulţumesc, Frate, a spus Frankie.

Tom Jones s-a oprit în faţa fiecărui băiat din clasă, cerându-i să intoneze gama. Zece din noi au fost scoşi din clasă. Eu am fost printre ultimii.

— Ieşi!

Din clasă, dădeai direct în curte. Ploua. Exista un portic, mic, numai câţiva încăpeau sub el. Am încercat să mă adăpostesc într-un colţ, însă am fost uşuit pe scară.

— Ce vrea de la noi?

— Habar n-am.

— Să mor dac-o să cânt în vreun cor de căcat.

Dar nu prea aveam de ales.

Tom Jones a ieşit.

— Pe-aici.

L-am urmat până în clădirea cealaltă, în aripa ciclului superior. A trebuit să trecem printr-o clasă de anul şase, dar nu ne-a mai lovit nimeni de data asta. L-am urmat pe Tom Jones pe o scară pe care nu mai urcaserăm până atunci, apoi pe alta, foarte îngustă, şi am ajuns într-o încăpere cu tavan în pantă. Chiar sub acoperişul şcolii. Era uluitor amestecul de lumină şi întuneric. Nici o bancă, nici o tablă, numai două scaune. Şi vreo patruzeci de băieţi din toţi anii. Încă eram puţin speriaţi, dar fiecare dintre noi simţea – eram sigur de asta – că fuseserăm incluşi într-un club în care puteam şedea alături de băieţii mai mari ca vârstă şi să vorbim cu ei, un club în care eram aproape pe picior de egalitate cu ei.

În acea primă zi, Tom Jones ne-a pus să cântăm imnul naţional. Ne-a aşezat pe trei rânduri şi s-a plimbat printre ele. Apuca de umărul câte unui pulover şi-l trăgea pe băiat într-un alt rând, mai în faţă sau mai în spate. Pe unul din anul şase l-a pocnit pentru că nu se mişcase destul de repede. I-a dat un pumn în falcă şi l-a împins în ultimul rând. Ăluia de anul şase i se spunea Mungo, pentru că avea perciuni până la gură, asemenea cântăreţului din Mungo Jerry. Era mai voinic decât Tom Jones, dar n-a mişcat un deget. A fost cel mai înspăimântător lucru pe care l-am văzut. Şi trebuia să cântăm imnul una-ntruna.

Tom Jones s-a oprit în dreptul meu.

— Mai tare!

Am încercat. Dar uitam cuvintele. Le învăţasem cu ani în urmă, când aveam vreo şase ani. Cuvintele erau în irlandeză; niciodată nu le-am învăţat ca lumea şi nici nu le-am priceput vreodată înţelesul. Bărbia lui Tom Jones era aproape de umărul meu. Îi simţeam răsuflarea pe obraz. M-a prins de pulover şi m-a tras până la capătul rândului din faţă.

Acum se afla în faţa noastră. Şi-a ridicat mâna dreaptă, apoi a despicat văzduhul când a coborât-o peste piept. L-am auzit gemând şi ne-am oprit cu toţii din cântat.

— A fost groaznic, a zis el.

Câţiva tipi din spate au izbucnit în râs. Părea să fie în regulă.

— Mâine, a zis Tom Jones. La ora nouă. Aici. Arătând spre Moonshine, a întrebat: Când?

— La nouă, domnule.

A arătat spre alt băiat.

— Unde?

— Aici, domnule.

— Să ţineţi minte cu exactitate locul unde vă aflaţi, a zis Tom Jones. Eu n-o să vi-l reamintesc.

M-a arătat pe mine.

— Tu.

N-aveam gâtlej. Dispăruse. N-aveam să mai fiu niciodată în stare să vorbesc.

Apoi şi-a mutat degetul spre Frankie.

— Tu.

A îndreptat degetul spre vreo opt dintre noi, cinci din primul rând, trei din spatele nostru.

— Voi sunteţi soprani. Ieşiţi din rând.

A doua zi, aveam matematică la ora nouă, cu Patch, dar noi am urcat în încăperea de sub acoperiş. Mai că n-am schimbat un cuvânt despre cele întâmplate sau despre ce urma să se întâmple. Nu eram sigur dacă a fi în cor era un lucru bun sau rău. Mă întrebam dacă a fi sopran avea să-i facă pe băieţii mai mari să ne omoare. Am ajuns cu zece minute mai devreme. Am

stat cuminți. Nici măcar nu ne-am pus gențile de şcoală în colț. Pur şi simplu am aşteptat.

— Ai mai fost în cor? l-a întrebat Frankie pe unul de anul trei.

— Care cor?

— Ăsta-i primu'?

— Aşa pare.

Am auzit clopoțelul. Am auzit cum se închid uşi şi se sting strigătele de jos. Noi ne găseam deasupra vieții normale a şcolii. N-am spus nimic, nici unul.

Nimeni n-a întârziat.

Tom Jones a intrat şi a închis uşa.

— *Dia dhaoibh.*[37]

37. „Dumnezeu fie cu voi" (în gælică).

— *Dia is Muire dhuit, a mhúinteor.*[38]

38. „Dumnezeu şi Maria fie cu tine, profesore" (în gælică).

— N-o să-mi bat capul cu prezența, a zis el.

Şi-a îndreptat un deget spre Moonshine.

Nu spre mine, nu spre mine.

— Ai auzit de Seán Ó'Riada?

— Nu, domnule.

— Eşti un prost. Ce eşti?

— Poate că totuşi am auzit de el…

— Eşti un prost!

Tom Jones nu se clintise. Simțeam groaza lui Moonshine, dogoarea ei. Îl simțeam tremurând lângă mine. Şi eu tremuram.

Seán Ó'Riada compusese o misă, sau muzica pentru o misă în irlandeză. Iar noi aveam s-o învățăm. În fiecare zi la prima sau la ultima oră, aveam să urcăm în încăperea de sub acoperiş şi aveam să învățăm să cântăm misa lui Ó'Riada.

A doua zi după a doua repetiție, am aflat că Patch plecase. Fratele mai mare al unuia dintre noi îl văzuse leşinând în ziua precedentă, pe aleea dintre şcoală şi casa Fraților. Patch era babalâc. I se vedeau oasele prin

piele. Când soarele strălucea şi el stătea lângă fereastră, cu greu îi puteai distinge chipul.

Încă nu ne văzuserăm noul profesor, dar ştiam că era prin şcoală pe undeva. Nu însemna că aveam oră liberă. Uşa era deschisă, însă nimeni n-o închidea. Fratele Director o să intre cu un profesor nou. Nimeni n-o să fie prins în afara băncii sale.

Fratele Director era impresionant. Intra în clasă, ne trecea în revistă şi-şi dădea seama imediat ce se întâmplă. Dacă ne făcuserăm temele sau cum stăteau treburile acasă la fiecare. Nu striga niciodată; nu era nevoit s-o facă.

Şi a intrat acum. S-a uitat la noi.

Cel nou îl însoţea, era chiar în spatele lui.

— Domnilor, a zis Fratele Director şi s-a uitat pe rând la fiecare. Fratele Connolly nu va mai fi cu noi. În viitorul previzibil. Ştiţi ce înseamnă asta? Şi-a îndreptat degetul spre unul din noi: Ştii ce înseamnă asta?

— Da, Frate.

— Şi dacă ţi-aş spune să ne zici… acum, ce înseamnă. Ai fi în stare?

— Da, Frate.

— Ai fi?

— Da, Frate.

— Sunt înclinat să-ţi dau crezare, a spus Fratele Director.

Băgase spaima-n noi, cu picătura; eram speriaţi de moarte, şi recunoscători.

— Acesta e domnul McDevitt. El va fi profesorul vostru de matematică… pentru…

Şi a arătat cu degetul.

— Viitorul previzibil, Frate.

— Exact. Viitorul previzibil. Vă las să vă faceţi treaba, domnule McDevitt. Dincolo de orice, sunt copii buni.

A făcut câţiva paşi spre uşă.

— Victor Forde, a zis el fără să se oprească din mers. Vino cu mine.

Nu făcusem nimic. Temele mele pentru acasă erau toate în geanta de şcoală. Eram în corul cel nou, îmbrăcămintea mi-era curată, fusesem la frizer cu o săptămână în urmă.

Mă aştepta afară. Ieşise de sub portic şi se răsucise spre uşă. Eu mă aflam

pe treaptă. Eram aproape la fel de înalţi; nu priveam în sus spre el.

— Închide uşa, a zis încet.

M-am conformat şi am revenit în faţa lui.

— Cum se simte tatăl tău?

— Bine, Frate.

— În regulă. E un om bun. Îl pomenim în rugăciunile noastre, spune-i. Şi pe mama ta la fel. Du-te înapoi în clasă.

— Mulţumesc, Frate.

Pe profesorul cel nou l-am poreclit Super Cool, pentru că-şi închipuia că-i cool, dar nu era.

— Mai străduieşte-te, a zis Doc.

Nu s-a obosit să vorbească în şoaptă. Super Cool azvârlise bucăţica de cretă spre tava de sub tablă şi ratase. Creta căzuse pe podea şi Super Cool încercase să-şi ia aerul că exact asta intenţionase. Ridicase din umeri şi se aşezase pe catedră. Nici un profesor de-al nostru nu se aşeza vreodată pe catedră. Când s-a ridicat, câteva clipe mai târziu, era murdar de cretă pe fund. Vedeam în servieta lui sendvişuri învelite în folie de aluminiu şi o sticlă; nici o carte, nici un ziar.

— Se-nchipuie Paul McCartney, da-şi înveleşte haleala în folie.

Aşa era, am hotărât noi. Super Cool încerca să arate ca Paul McCartney.

— Dom’ profesor, să notăm asta, ori trecem peste?

— Cine-a-ntrebat?

— Temnicerul şi Marinarul Sam[39], domnule.

39. (în original) … *the jailerman and Sailor Sam* – un vers din *Band on the Run*, de Paul McCartney.

Era prima oară când porecleam un profesor. Unul dintre fraţii lui Moonshine a auzit porecla de la frate-su şi Super Cool a devenit Super Cool în toată şcoala. Când era linişte în clasa noastră, auzeam băieţi cântând undeva *Band on the Run* sau sfârşitul de la *Hey Jude* şi ştiam cine se străduia să le fie profesor.

Tom Jones n-a devenit nici o clipă mai puţin înspăimântător. Nu m-am obişnuit cu el. Nu zâmbea niciodată, dar erau zile în care ştiai că e OK să râzi când spunea el ceva sau când unul dintre băieţii mai mari nu reuşea să

atingă nota corectă. Nu tăbăra pe noi cu pumnii. Uneori însă, înțelegeam complet aiurea. Era în regulă să râdem un minut, după care câte unul se apleca de mijloc, ținându-şi un braț acolo unde-l pocnise Tom Jones. Vedeam cum picurau lacrimi pe podea şi-l iubeam pe Tom Jones pentru faptul că nu erau lacrimile mele.

Într-una din zile, vocea unuia din anul doi a sunat fals pe la mijlocul unuia din cântecele religioase, *Ag Críost an Síol*[40]. Brusc, nu a mai fost sopran, ci a devenit un ins de pe altă planetă. A continuat să cânte; probabil spera că vocea aceea de broască pe o singură notă va dispărea şi el îşi va recăpăta vocea de copil. Înainte ca Tom Jones să ajungă la el.

40. „Cristos este sămânța“ (în gælică).

Tom Jones şi-a ridicat brațul şi a spintecat văzduhul. Ne-am oprit din cântat, aşa, brusc.

— Tu ai fost ăla, O’Driscoll?

— Da, domnule, regret, domnule, a orăcăit Derek O’Driscoll în şoaptă, îngrozit de sunet.

Moonshine mi-a dat un ghiont. Avea să fie măcel.

Dar n-a fost.

— Felicitări! a zis Tom Jones.

L-a lăsat pe O’Driscoll în cor, chiar dacă nu mai putea cânta.

Nu ştiam de ce învățaserăm să cântăm misa lui Ó’Riada. Tom Jones nu ne spunea, şi noi nu puteam să-l întrebăm. Nu s-a pomenit nici o dată anume, nici o duminică în viitor, când ar urma s-o cântăm în biserica parohială. Nu ne păsa. Orele libere erau grozave, la fel şi chestia că făceam parte dintr-un fel de club. Tom Jones m-a lovit o singură dată. Mi-a tras peste cap cu partitura făcută sul. Nu m-a durut, dar m-am aşteptat la mai mult; a rămas în spatele meu nu ştiu cât – o veşnicie. Nu puteam să cânt. Nu puteam să mă mişc. Dar tot eram bucuros că mă aflu acolo, pentru că lipseam de la ora de franceză.

Într-o zi de vineri, ne-a spus că a doua zi, sâmbătă, trebuia să stăm de dimineața până seara la repetiție. Nimeni n-a mârâit, n-a ridicat mâna. Nici vorbă de fotbal sau altceva. Eu mergeam la bibliotecă sâmbăta dimineața. Duceam cărțile tatei înapoi şi împrumutam pentru el alte trei. Sâmbăta aia

n-aveam să mă duc.

În dimineața cu pricina, ne-am înființat cu toții acolo. A trebuit să aşteptăm o vreme în fața porții, până când unul dintre Fraţi, văzând că ne-am strâns cu toții, a ieşit din casa Fraților şi a descuiat poarta. După care iar a trebuit să aşteptăm la uşa principală, până a sosit Tom Jones în maşină. Purta blugi O'Connors şi cravată.

— Mama lui de idiot, a şoptit Moonshine.

Ne aflam de vreo jumătate de oră în încăperea de sub acoperiş, când s-a auzit un ciocănit în uşă. Ne-am uitat la chipul şi la mâinile lui Tom Jones: trebuia să cântăm în continuare. Uşa s-a deschis. Am zărit câțiva Fraţi afară. Păreau că se chinuie cu ceva. Erau trei, dintre care unul era Patch. Era ajutat de ceilalți doi, Fratele Fay şi profesorul de desen, Fratele McConkey. McConkey – Conkers[41] – îşi adusese şi câinele, pe Setanta. Setanta era mereu acoperit de vopsea, din pricină că băieții îşi ştergeau pensulele pe blana lui.

41. „Boaşe" (argou).

Patch era şi mai firav decât ultima oară când predase la clasa noastră. Mi s-a părut că Fraţii îl duceau pe sus. Purta sutană, nu-i vedeam picioarele; se prea poate să se fi aflat la câțiva centimetri deasupra podelei.

Tom Jones şi-a ridicat brațul şi l-a lăsat să cadă. Ne-am oprit din cântat şi am privit.

Fraţii l-au aşezat pe Patch pe unul dintre scaune. Acum îi vedeam picioarele. Purta papuci. Îi vedeam şi cracii pijamalei.

Zâmbetul lui era teribil.

— Salutare, băieţi!

— Salutare, Frate!

— *Dia dhaoibh*.

— *Dia is Muire dhuit, a Bhráthair*[42].

42. „Dumnezeu şi Maria fie cu tine, Frate" (în gælică).

Apoi Tom Jones ne-a făcut semn s-o luăm de la început, aşa că am cântat tot ce învățaserăm. Tom Jones nu ne-a oprit. A stat în fața noastră şi ne-a dirijat. M-a surprins atunci – se comporta fără cusur.

Setanta a lătrat o dată, însă noi n-am râs. Conkers l-a pocnit şi l-a scos afară. Conkers era la fel de bătrân ca Patch şi uneori grohăia. Nu ştia că o face – se vedea de la o poştă că nu era conştient de asta.

Am cântat până la capăt.

— Mulţumesc, băieţi, a spus Patch. A fost minunat.

I-a trebuit o eternitate să rostească aceste vorbe, parcă fiecare ar fi trebuit trasă cu cleştele afară din gură. Ochii îi erau umezi. Arătau şi mai rău din pricina pielii din jurul lor, care era înroşită şi solzoasă. A încercat să se ridice. Ceilalţi Fraţi l-au ridicat de pe scaun şi l-au dus până la uşă. Tom Jones nu s-a mişcat. Unul din Fraţi a deschis uşa şi Patch s-a răsucit, atât cât a putut, iar noi i-am văzut profilul.

— Aştept cu nerăbdare, băieţi, a zis el.

S-a împiedicat de Setanta, dar cei doi Fraţi l-au prins şi nouă ni s-a părut că auzim, după ce s-a închis uşa, hohote de râs şi un schelălăit.

Acum am înţeles: repetam pentru funeraliile lui Patch. Abia aşteptam să ieşim, ca să putem vorbi.

— ’Tu-i mama mă-sii!

— Mai să crape cât am cântat, aţi văzut?

— Nu el e de vină, ci vocea ta nenorocită.

I-am povestit mamei cele întâmplate. Ea s-a aşezat.

— Ce trist!

M-a surprins ce-a spus. Mă aşteptasem să fie mai tulburată, chiar dezgustată. Ne puneau să cântăm pentru un zombi. În fiecare seară de luni, BBC2 difuza filme *horror* vechi şi aveam voie să stau până târziu ca să le văd singur-singurel. Cele mai multe erau plicticoase, dar îmi plăcea ca, a doua zi dimineaţa, să vorbesc despre ele cu ceilalţi băieţi care le văzuseră. Memoram fiecare detaliu, ca să-i prind pe cei care umblau cu fofârlica. Descriam scene care nu erau în film şi-i prindeam. Eram jigodie, ceea ce-mi conferea putere, iar altă cale s-o obţin n-aveam. Printre vârcolaci şi vampiri, şi tot felul de Frankensteini, era şi filmul *Noaptea morţilor vii*. Cu totul altfel. Mă înspăimânta. Nu era făcut din mucava, iar cei care ieşeau din morminte, zombi – morţii vii –, păreau adevăraţi. *Erau* adevăraţi. Oameni obişnuiţi. Mă rog, nu chiar obişnuiţi, erau puţin pociţi. Îmi aminteau de Fraţi – adică ăia care se târau, care nu se dădeau bătuţi. Când am spus-o a

doua zi, mi s-a părut chiar amuzant, însă nici o clipă n-a încetat cu adevărat să-mi pară înfricoşător şi posibil.

— Dar încă n-a murit, i-am spus mamei.

Ea a dat din cap, însă privea afară pe geamul bucătăriei.

— Azi mergem să-l vedem pe tata? am întrebat.

A clătinat din cap.

— Mâine.

M-am simțit uşurat, ceea ce m-a făcut să mă simt îngrozitor, şi totuşi uşurat.

Patch a murit o săptămână mai târziu, iar noi eram pregătiți; ştiam toată misa. M-am trezit cu *Ag Críost an Síol* în cap, mereu în acelaşi loc, la jumătate, în fiecare dimineață. Ani în şir.

În acea zi am fost scutiți de şcoală doar noi, băieții din cor. La biserică a trebuit să mergem fiecare pe cont propriu. Nu era biserica parohială, biserica nouă, Ioan Botezătorul. Tom Jones ne-a spus cum să ajungem la Biserica Fraților, unde să coborâm din autobuz, până la care colț să mergem venind dinspre Fairview şi de acolo mai departe.

— Nu întârzie nimeni, a zis el.

— Nu, domnule.

— Veți purta toți cămăşi albe.

Eu nu aveam cămaşă albă. Mama mi-a făcut rost de una cu o zi înainte de funeralii, când eram la şcoală. Era aproape transparentă.

— Poți să porți un maiou sub ea, a zis mama.

Nu mai purtam maiou. Începeam să mă pricep să deosebesc ce era cool şi ce te rădea.

Am mers la funeralii împreună cu alți câțiva. Sus, pe platforma autobuzului; a fost mişto. Puțin ne păsa de Patch. Nu acum, când eram împreună şi soarele ne făcea să mijim ochii, deşi era frig al naibii. Am coborât cu câteva stații mai devreme. Eu nu prea aveam habar pe unde suntem. Ne-am luat după Doc, ştia el o alee. Ne plăceau aleile, dar unde locuiam noi nu erau ca lumea.

— Patch era mort? am întrebat eu.

— Cum adică era mort? n-a priceput Moonshine.

— Când a venit să ne audă, am explicat. Poate era deja mort.

Moonshine a dat din umeri. Eram şapte care mergeam împreună. Nimeni n-a fost de părere că era un gând trăsnit.

— Şi ceilalţi? am continuat eu.

— Adică Fraţii?

— Da. Poate şi ei sunt morţi. Sunt zombi cu toţii.

Eram conştient de ceea ce tocmai făcusem. Născocisem ceva ce avea să dăinuie mulţi ani. Propriul meu monstru, pe care-l dădeam prietenilor mei, singurele fiinţe de care-mi păsa şi singurii de care cu adevărat, cu adevărat mă temeam, din pricina felului în care se mişcau lucrurile – felul în care vorba nepotrivită, cămaşa nepotrivită, formaţia nepotrivită, un zâmbet irezistibil te puteau distruge. Trebuia să ai ceva util, dimensiuni, temperament, poate o soră. Fraţii erau zombi. Din pricină că aşa spusesem eu.

— Fraţii sunt toţi zombi, mama lor de nenorociţi.

— Şi ceilalţi profi?

— Ăia nu.

Am fost de acord cu toţii. Profesorii mireni nu erau zombi.

— Sunt doar nişte căcănari.

De pe alee am ajuns pe Malahide Road. Ştiam acum unde ne găseam. Am traversat, alergând şi împingându-ne, până la Griffith Avenue. Fraţii erau proprietari peste toată această zonă. Tata îmi spusese asta în seara dinainte, când mă dusesem cu mama să-l vedem la spital. Spunea că-i impresionat de faptul că nişte călugări cerşetori cum erau Fraţii deţineau asemenea întinderi de teren; mama izbucnise în râs auzindu-l. Apoi el închisese ochii. Nu dormea – ştiam asta. Voia să plecăm de-acolo – ştiam asta.

Am trecut pe sub copaci uriaşi, prin dreptul unui şir de clădiri cenuşii colosale. Am găsit biserica. Ajunseserăm devreme. Dar Tom Jones era acolo, fuma în maşina lui. Purta un costum negru şi avea o tăietură de la bărbierit. L-am aşteptat să coboare din maşină, ca să-l putem urma în biserică înainte să sosească Fraţii şi coşciugul. Ne-am poziţionat la oarece distanţă de maşina lui.

M-am uitat la Tom Jones şi m-am asigurat că toţi văd încotro mi-era îndreptată privirea, apoi am întrebat:

— Poate un Frate să fie şi zombi, şi căcănar?

— Fleanca, te-aude.

— Ba nu, nu m-aude.

Nu eram chiar sigur. Vedeam cum iese fumul prin geamul din dreptul şoferului. Înghesuiam ani întregi de risc în doar câteva secunde. N-aş mai fi avut nicicând această şansă. Ştiam că, dacă ajungeam centrul atenției în acea zi, probabil n-aveam să mai fiu nevoit s-o mai fac vreodată. Încă mi se spunea poponar, dar nu din convingere. Poate că aveau să înceteze să-mi mai spună aşa.

— O să-l întreb mâine pe Fay, la Religie, am zis. Iartă-mă, Frate, eşti zombi, sau căcănar?

Băieții s-au ascuns după câteva maşini şi s-au căcat pe ei de râs. Aveam treisprezece ani, dar mă simțeam de şaptesprezece, nouăsprezece, douăzeci şi trei.

Venea furgonul mortuar. L-am văzut pe Griffith Avenue, cum aştepta să cotească în sus, spre biserică. Tom Jones a coborât din maşină. A aruncat chiştocul pe jos şi a călcat pe el. Băieții au ieşit din ascunzători. El s-a uitat la noi, apoi a intrat în biserică prin uşa laterală. Ştiam că nu trebuie să ne spună să-l urmăm.

Biserica nu era plină. Doar câțiva Frați, şi nişte profesori, şi domnişoara Delaney, menajera Fraților. Şi încă o femeie.

Întâi am văzut umerii lui Conkers. Părea că râde, dar mi-am dat imediat seama că plânge.

— Or fi fost iubiți, a şoptit Doc.

Mai rău de-atât nu se putea, şi nici mai bine. Încercarea de a nu râde. Aşteptând următorul imn O'Riada, aşteptându-l cu nerăbdare, ca să mă pot concentra pe limba irlandeză, şi pe mâinile lui Tom Jones, şi să dau uitării ceea ce spusese Doc. Hohotele de râs înăbuşite produceau fierbințeală. O simțeam cu toții. Biserica era înghețată – de ani de zile –, însă fața îmi era asudată, la fel şi subsuorile.

Fratele Fay şi-a şters ochii cu pumnul. Şi-a scos ochelarii, apoi i-a pus la loc. Un alt Frate, pe care nu-l ştiam, a ieşit de la locul său, a îngenuncheat, a părăsit biserica. Noi stăteam la galerie, în partea din spate a bisericii. M-am aplecat peste balustradă şi l-am văzut pe Fratele cu pricina scoțând un pachet de țigări Sweet Afton din buzunarul hainei.

Nu ei au purtat coşciugul. Au mers în spatele a doi bărbaţi cu haine negre, care îl împingeau pe-o năsălie cu roţi. Fratele Murphy, profesorul de franceză, era acolo, aproape la capătul şirului. Mergea cu ochii fixaţi la dalele albe şi negre ale podelei. Femeia nu i-a urmat. A rămas aşezată. Biserica s-a golit, nu mai erau decât femeia şi un bărbat aflat în faţă, care avea treabă cu nişte broşuri, şi noi.

— Domnule?

Unul de anul şase. Hughie Breslin. Umbla cu sora lui Moonshine. Moonshine spunea că ăsta avea toate înregistrările cu Moody Blues.

— Da? a făcut Tom Jones.

— Trebuie să mergem la cimitir? a-ntrebat Hughie.

Tom Jones şi-a ridicat privirile de pe partitură şi s-a uitat lung la Hughie.

Nu îndrăzneam nici să respirăm.

Ar putea un profesor să lovească pe cineva în biserică? Hughie era mai înalt decât Tom Jones.

Tom Jones şi-a mişcat ochii şi ne-a cuprins pe toţi cu privirea.

— Nu, a zis el. Nu trebuie.

6

Charles Jacob s-a uitat la mine. Vorbea la telefon, dar şi-a ridicat mâna liberă şi mi-a făcut semn să intru. Am rămas în picioare în faţa biroului său – nici urmă de scaun – şi am ascultat.

— Ştii ce, du-te dracu’, Frank. Du-te dracu’. Pur şi simplu… ascultă. Du-te dracu’.

Am arătat spre uşă. Voia să aştept afară? Sprâncenele sale mi-au făcut semn să rămân pe loc.

— Frank, Frank, închid telefonul. Acum. Nu cred o iotă din toată chestia asta – n-ai decât să ameninţi cât vrei. Vedem noi – du-te dracu’, du-te dracu’, pa, baftă, du-te dracu’.

A lăsat telefonul jos, l-a ţinut la un deget deasupra suportului, ca pentru a asculta protestele tot mai stinse ale lui Frank, apoi l-a lăsat să cadă în suport.

S-a uitat la mine.

— Cum eşti?

— Grozav.

— Aşa te vreau.

Charles – niciodată Charlie – era cu mult mai bătrân decât oricine altcineva din clădire. Deschisese o staţie pirat pe Marea Nordului sau îşi petrecuse o vreme pe-un vapor. *Zile fericite, zile fericite. Ai încercat vreodată să te masturbezi pe-o furtună de grad 10?* Avea familie, nevastă şi copii, undeva în apropiere – venea cu bicicleta la serviciu –, dar eu nu i-am văzut niciodată. Cred că-l socoteam un fel de frate mai mare. Un frate cu mult mai mare pe care nu-l prea cunoscusem, până când, într-o bună zi, a venit acasă şi dintr-odată a fost acolo. Un membru al familiei, şi totuşi străin. Cald, însă greu de înţeles.

— A sosit momentul, a zis el.

— Pentru ce?

— Te interesează politica?

— Nu.

— Deloc?

— Nu prea, am zis. Nu.

Nu ştiu de ce n-am zis da, ca apoi să mă pliez după minciună. Toată lumea făcea aşa. Comentatorii politici, autorii de cărţi de călătorie, experţii în mâncăruri şi vinuri – toţi declarau într-o veselie că ştiu cu mult mai mult decât ştiau cu adevărat.

— Ei bine, Victor, de-acum te va interesa. La dracu', eşti John Pilger[43], să fie clar.

43. John Richard Pilger – jurnalist şi producător australian care şi-a câştigat notorietatea internațională scriind rapoartele despre genocidurile din Cambodgia.

Mi-a plăcut chestia. Aşa, hodoronc-tronc, fără efort. Ştiam că n-avea să mă trimită în Cambodgia. Deşi mă şi vedeam acolo, hălăduind printre câmpurile de execuţie. Îmi amintesc că eram foarte fericit. Charles Jacob făcuse ceea ce ani întregi de educaţie nu făcuseră. Îmi făcuse un compliment; şi-acum simt un fior de plăcere. Voiam să mă duc acasă şi să-i spun mamei.

Am avut dreptate. Nu mă duceam în Cambodgia. Ci urma să iau un interviu unei politiciene pe nume Aileen Clohessy. O ştia nevasta lui Charles Jacob. Se cunoscuseră la o nuntă. Aileen Clohessy se pusese pe bocit în toaleta doamnelor şi ajunsese să stea de vorbă cu Charles. Nu ştiu de ce n-a vrut el să se bage şi să-i ia interviul. El era numai trup; n-avea ce face. Era prea mare. Chiar şi când şedea, îi domina pe toți, brațele şi mâinile i se agitau tot timpul, ridicate până aproape de orice tavan. Era o brută, şi era conştient de asta. Juca la risc. A văzut ceva în mine – sau n-a văzut nimic special în mine – şi m-a trimis să-mi fac treaba. Mi-a dat un număr de telefon, şi un birou cu un telefon pentru următoarele zece minute, şi mi-a împrumutat un casetofon.

— Îl vreau luni.

De data asta, am ştiut exact ce să spun.

— OK.

— În regulă.

Mi-a răspuns de cum am sunat-o; era la biroul ei electoral. Vorbea ca şi când ar fi ştiut că e ascultată şi ca şi când ne-am fi întâlnit cândva. Mi-a plăcut asta. Aveam impresia că aud o respiraţie, operatoarea care asculta sau – gândul s-a instalat în mintea mea fără să mă neliniştească – Secţia Specială. Charles nu-mi spusese de ce intervievam un TD[44] lipsit de importanţă, dar am bănuit că nu din pricină că-i plăcea Echo and the Bunnymen[45].

44. *Teachta Dála – TD* – reprezentant al camerei inferioare a parlamentului irlandez.
45. Trupă rock lansată la Liverpool în 1978.

— Are ceva pe suflet şi nu vrea să se destăinuie.

— Ce?

— Cred c-o să te dumireşti când o s-o auzi.

— OK.

— Anunţă-mă dacă nu reuşeşti.

M-am dus la Biblioteca Naţională ca să mă documentez şi, spre marea mea mirare, am fost lăsat să intru. Am trecut de holul din faţă, am pătruns mai în adânc, am urcat, şi nimeni nu a strigat după mine. Parcă emigram, aşa mă simţeam. Chiar m-am întors să privesc în urmă. Mare lucru n-aveam ce afla. Aileen Clohessy se întorsese de la Londra şi preluase locul regretatului ei tată. Ocupa fotoliul la Leinster House[46] de mai puţin de jumătate de an.

46. Sediul parlamentului irlandez.

Am fixat microfonul în suport, în faţa mamei.

— Cum te numeşti? am întrebat-o.

— Ah, Victor.

— Hai, mami.

Era încântată. Fiul ei avea o slujbă. O slujbă adevărată. O slujbă adevărată, despre care ea putea vorbi în târg. *Victor e jurnalist.*

— Molly, a spus ea.

— Molly şi mai cum?

— Molly Forde.

— Şi cu ce te ocupi, Molly?

— Sunt mama ta, Victor.

Faptul că am adus acasă acel casetofon Sony a fost unul dintre cele mai drăguțe gesturi pe care le-am făcut față de mama. Aveam o slujbă pe înțelesul ei, peste care n-aş fi dat fără educația de care nici ea, nici tata n-avuseseră parte. Casetofonul şi mai ales microfonul şi suportul lui de plastic erau lucruri la care sperase, pentru care se luptase de când mă născusem. Charles Jacob avea dreptate. În bucătăria din casa părinților mei, eu eram John Pilger. În ochii mamei mele. I-am spus că o să intervievez un politician.

— Ah, Victor.

Şi a bătut uşor din palme, aşa cum făcea ea, fără zgomot; era teribil de haioasă.

— Pe cine?

I-am spus.

— O femeie, a zis ea.

— Da.

— Să fii drăguț.

— Bineînțeles.

— Aşa să fii.

— Aşa voi fi.

— Tatăl tău ar fi mândru.

— Mda. Zău?

— Doamne, cum să nu?! Ar pluti de fericire.

Prin urmare, m-am întâlnit cu Aileen Clohessy. Şedea în foaierul hotelului, cu o cană cu ceai şi ziarul *Independent*[47] în față. Purta un deux-pièces albastru, sacou cu pantaloni, iar părul ei negru părea pus, nu ştiu cum, dar parcă nu era al ei. Aileen Clohessy arăta exact a ceea ce era, un parlamentar Fine Gael[48].

47. *Irish Independent* – cotidian irlandez şi publicație online.

48. Partid din Irlanda.

— Vă convine aici? am întrebat eu.

— E-n regulă, a răspuns ea.

Oameni treceau în sus şi-n jos, dar noi şedeam într-un colţ, aproape în dosul unei draperii grele, strânsă cu o chingă. Am scos casetofonul din servieta primită de la mama când fusesem acceptat la UCD. Am conectat microfonul şi l-am aşezat alături de cană.

— Probă de microfon, probă de microfon. Spuneţi-mi numele, vă rog.

— Aileen Clohessy.

— Verific acum – scuze.

— Nici o problemă.

A zâmbit când şi-a auzit vocea înregistrată.

— E-n regulă, am zis. Deci.

Deci.

Am făcut o treabă bună. Trebuie să declar acest lucru, chiar dacă puţini dintre cei care-şi amintesc toată povestea ar susţine contrariul. Am nevoie s-o afirm faţă de mine – pentru mine. M-am simţit bine de la început până la sfârşit, ca şi când aş fi găsit o minge de fotbal în iarbă şi aş fi descoperit că o pot controla, o pot folosi cu precizie şi imprevizibil. Ea mi-a vorbit despre moartea tatălui ei – pentru că am rugat-o eu. Era minunat să pun o întrebare şi apoi să ascult cum curge răspunsul. Şi chiar curgea. Mi-a spus despre şoc, despre telefonul primit de la fratele ei mai mic la vecinul ei din Crouch End; despre avionul cu care urma să revină acasă şi despre cum a strâns bani pentru bilet de la prieteni şi verişori; cum a fost luată de la aeroport, ea aşteptându-se încă să fie întâmpinată de tatăl ei; despre drumul cu maşina spre vest şi despre sentimentul de devastare, durerea; şi chiar şi aproape un an mai târziu încă se aştepta să audă vocea tatălui.

— Ce făceaţi la Londra?

— Trăiam, a zis ea şi a zâmbit.

Lucra pentru metroul din Londra. La publicitate.

— Anunţurile publicitare de pe pereţi?

— Nu. Publicitate pentru serviciul ca atare. Am început pe Jubilee Line[49].

49. Una dintre cele unsprezece linii ale metroului londonez.

Îşi iubise munca, iubise Londra, îşi iubise tatăl. Nu-şi putea aminti cu limpezime adunarea din camera principală a casei, când oamenii importanţi

din partid îi spuseseră că urma să moştenească fotoliul tatălui ei în parlament şi că avea să intre în cursa alegerilor parţiale. Şi-a amintit că voia să-şi îmbărbăteze mama; era a doua zi după funeralii. Şi-a amintit că voia să-i facă pe plac tatei. Şi-a amintit că se dumirise că fotoliul de parlamentar era al ei doar până când fratele ei avea să termine facultatea şi să-şi găsească un post de profesor în circumscripţia electorală. Era în regulă? voiseră să ştie oamenii politici; pricepea cum stă treaba? Nu prea, mi-a spus ea mie. Nu considera că avusese de ales. Făcuse ceea ce se aşteptase din partea ei – să-i facă pe unii fericiţi, să-i facă pe alţii s-o ia din loc.

Şi iar a zâmbit.

— Şi cum e? am întrebat-o eu.

A scos un zgomot cu care aveam să mă familiarizez ani mai târziu. Toţi o facem pe măsură ce îmbătrânim în preajma altora care îmbătrânesc şi ei. Zgomotul era un hohot de râs lipsit de veselie. Femeia suferea – asta mi-am spus atunci şi-mi spun şi azi.

A mărturisit că ea una nu era politician. Sau, mai exact, nu era politician irlandez. Nu se pricepea la clinici şi funeralii. La condus noaptea. Se obişnuise cu viaţa de oraş, cu mersul cu autobuzul şi metroul – cu drepturile acordate salariaţilor şi toate cele. Îi era dor de Londra.

A ezitat.

— De vreun prieten? am întrebat eu.

Cred că a fost singura întrebare prostească pe care i-am pus-o.

— Nu. Doar de viaţa de acolo.

Nu era croită pentru viaţa de politician, mi-a zis ea. N-o avea în sânge, asta e. Citisem – i-am spus eu – că mai era un parlamentar Fine Gael în aceeaşi circumscripţie, care era foarte impresionat de ea. Asta pentru că-şi ţinea gura, mi-a explicat ea, şi pentru că făcea ce i se spunea şi nu s-ar fi aventurat pe teritoriul electoral al parlamentarului cu pricina. Ştiuse aproape instantaneu că n-o interesa să-şi facă un nume sau să devină genul cu care jurnaliştii să încerce să se împrietenească.

— Am ştiut-o din prima zi, mi-a spus ea. Când am ajuns în Cameră şi s-au ridicat toţi în picioare şi au aplaudat. A fost minunat. Mama era la galerie. Şi fratele meu. Nici că se putea să fie mai drăguţi. Dar eu voiam să fug. Aproape că mi-era greaţă – pur şi simplu îmi venea să vomit. Nu m-am

întors nici măcar să-mi golesc locuința.

— Adică la Londra?

— Da.

A fost un coşmar, mi-a zis ea. Literalmente. Nu dădea vina pe nimeni.

— Şi despre politica lor? am întrebat.

— Ce vreți să spuneți?

— Păi… credeți în ideologia partidului Fine Gael?

Câteva secunde de tăcere, şi am ştiut că se pregătea să treacă de o barieră. Îmi amintesc că am ascultat ulterior înregistrarea şi am înțeles că zgomotul de fond prevestea ceva mare; şi nu numai ulterior, ci şi atunci, în foaierul hotelului, în timp ce înregistram tăcerea. Se auzea cum se deschide un sertar la bar şi se auzeau hohote de râs, doi bărbați care râdeau; la momentul respectiv, nu i-am auzit şi nici nu i-am observat. Mă uitam la ea şi am ştiut că-mi găsisem vocația.

— În parte, a spus ea.

— Nu în totalitate?

Nu, a clătinat ea din cap.

— Ce-mi puteți spune despre referendum? am întrebat-o.

Era în 1983, cu numai trei săptămâni – cred – înainte de primul referendum privind avortul.

A părut că se relaxează. Nu s-a afundat cu totul în sofa, dar arăta ca şi cum ar fi terminat de spus ceea ce de fapt abia începuse să spună.

— E îngrozitor, a zis ea. Îl detest.

— De ce?

— Am făcut un avort. Şi nu-l regret nici acum.

— Familia dumneavoastră ştie?

Iar a clătinat din cap:

— Nu.

— Şi faceți public acest fapt?

A dat din cap:

— Da. O să le spun.

Făcuse un avort în urmă cu şase ani, pe când era studentă la UCD. Avusese o aventură cu un tip, unul dintre lectori. Nu era însurat sau ceva de felul ăsta; era cu patru sau cinci ani mai mare decât ea. Îi plăcuse de el; nu

credea că l-a iubit. Nu se ascunseseră de ochii lumii. Se ţinuseră de mână de câteva ori, în Belfield. Chiar o cunoscuse pe una dintre fostele lui iubite într-un bar studenţesc şi propuseseră în glumă să şi-l împartă. Ştia că n-avea să fie ceva de durată, şi apoi se trezise însărcinată. El o însoţise la Londra, prima ei călătorie peste hotare. Stătuseră acolo patru zile. Ea făcuse chiuretaj.

— Fără detalii, a spus ea.

— Bun.

Îmi amintesc că am spus-o. Îmi amintesc că-mi plăcuse cum sunase cuvântul.

Londra o încântase. De aceea se mutase acolo după absolvirea facultăţii. Acasă, se aşteptaseră ca ea să-şi ia diploma postuniversitară şi să se întoarcă să predea.

— Dar n-aţi făcut-o.

— Nu.

— Şi acum sunteţi parlamentar.

— Îmi dau demisia.

— De ce?

— N-ar trebui să fac ce fac. Nu sunt persoana… nu cred în ceea ce fac.

Urma să se ducă acasă în weekend şi să-şi anunţe familia – pe mama şi fratele ei – despre decizia luată, despre interviu şi avort. Apoi se va întoarce la Londra. Era o londoneză, a mai zis ea.

— Nu-mi place locul ăsta, a spus.

Se referea la clădirile guvernamentale de după colţ. Se referea la Dublin. Se referea la Irlanda.

S-a ridicat în picioare. Mi-a întins ziarul pe care-l citea când sosisem eu:

— Îl vreţi?

— Nu, mulţumesc.

— A fost o plăcere să stau de vorbă cu dumneavoastră.

A murit cinci luni mai târziu.

7

Începusem să ajung la crâşmă mai târziu, amânându-mi plecarea de-acasă. Şedeam la birou şi mă forţam să scriu o pagină, uneori două – începusem cinci povestiri. Abia apoi mă duceam la Donnelly’s. Mă holbam la unul dintre televizoare – golf feminin, fotbal spaniol –, sperând şi temându-mă că Fitzpatrick va veni în spatele meu şi-mi va da una peste spate. Îl văzusem făcând asta. Îl văzusem făcând-o cu alţi bărbaţi, înainte să-şi croiască drum spre mine.

Nu-mi plăcea de el. Pe bune, chiar nu-mi plăcea de el. Îmi dădea o stare de agitaţie. Şi mă plictisea. Detestam când stătea prea aproape de mine sau când se rezema de speteaza scaunului, chiar în faţa mea, şi-şi scărpina vintrele sau se bătea peste burdihan. Plus că nu reuşeam să-mi aduc aminte de el. Fusese la şcoală cu mine; nu mă îndoiam de asta. Dar nu mi-l puteam aduce în faţa ochilor când mă gândeam în urmă la toţi anii aceia. Uneori, şedea lângă mine la crâşmă, iar eu încercam să am senzaţia, să-l simt lângă mine, la stânga sau la dreapta mea, în urmă cu patruzeci de ani. Mă vedeam pe mine şezând într-o bancă; simţeam căldura ori frigul sălii de clasă; vedeam cartea – manualul de irlandeză, de istorie, *Soundings*[50] – deschizându-se în faţa mea. Îmi aminteam ori refăceam acele detalii. Mă uitam în jur la chipuri pe care mi le aminteam, uneori numai nume. Memoria mea era un fel de piesă a lui Brecht; eram înconjurat de nume de familie şi de porecle mâzgălite pe foi de hârtie. Moonshine, Doc, Toner, Gaffney. Tom Jones, Patch, Super Cool. Niciodată Fitzpatrick. El era printre cei fără chip. Nu-mi plăcea de el, dar voiam să mi-l amintesc. Voiam acea punte. Serios, voiam să fiu printre bărbaţi. Să simt că prind rădăcini, să simt că – oarecum – m-am întors.

50. Antologie de poezie engleză destinată elevilor din Irlanda.

La bar erau câteva scaune libere. M-am aşezat şi l-am aşteptat pe Carl. Pălăvrăgea şi râdea cu un alt barman. Se uitau la ceva pe telefonul lui Carl. Apoi el m-a zărit.

— Aoleo, iertare.

— Nici o problemă.

— Omul ăsta mi-a distras atenţia. Ca de obicei?

Am confirmat din cap.

— În regulă, a zis el.

Robinetul de Guinness era chiar în faţa mea.

— S-a dus vara, a zis el.

— Aşa pare, după ziua de azi.

— Am aprins focul azi-dimineaţă, aşa, niţel. N-am vrut, dar…

— Îmbătrâneşti.

— Asta tre’ să fie.

Bănuiam să aibă treizeci şi ceva de ani. Mai mare decât fiul meu, dar nu cu mult. Era bărbos, iar când nu purta cămaşa neagră de serviciu, purta cămăşi cadrilate – şi asta era o bănuială de-a mea. Nu văzusem nici un tatuaj, dar aş fi pus pariu că avea unul mic pe piept sau pe-un picior.

A pus paharul pe tavă.

— Vă întâlniţi din nou cu fratele dumneavoastră în seara asta? m-a întrebat el.

— Ce?

— Vă întâlniţi cu fratele dumneavoastră?

— Fratele meu?

— Nu e fratele dumneavoastră?

— Cine?

M-am îndreptat în scaun, ca să mă vadă mai bine. Mă confunda cu cineva. Mintea lui încă se uita la ceea ce-l făcuse să râdă cu câteva minute mai devreme.

— Scuze, a zis el. Mi-a făcut impresia că sunteţi fraţi.

A pus din nou paharul sub robinet; voia să scape de conversaţia asta.

— Cine? am insistat. Cine-i fratele meu?

Zâmbeam. Eram pe teren sigur: nu aveam nici un frate.

— Aşa am crezut, a zis el. De fapt, mi s-a părut firesc. Tipul cu care staţi

de fiecare dată.

— Fitzpatrick.

— Da, dacă ăsta-i e numele.

Dacă ăsta-i era numele? Fitzpatrick era un client obişnuit al locului; venea aici în local cu mult înainte să fi apărut eu. Îl văzusem printre localnici. Îl văzusem uitându-se la femei. Îl invidiasem.

— Ed, am completat eu. Fitzpatrick.

— OK.

— Nu-i fratele meu.

— În regulă, a zis Carl. Fără supărare. Poftim.

A pus berea în faţa mea. A ezitat – s-a oprit înainte ca sticla să atingă lemnul şi a strecurat un suport sub pahar. Îmi amintesc de toate astea. A pus paharul pe suport şi a aşteptat o secundă înainte să-şi ia mâna de pe el. I-am dat o bancnotă de cinci.

— Mulţumesc, domnule, a zis el.

Sertarul cu bani se găsea în spatele lui.

— Ce te-a făcut să crezi că suntem fraţi? m-am adresat spinării lui.

— Nu ştiu, zău.

— Nu semănăm.

— Nu, a zis el. Nu semănaţi.

A pus restul lângă pahar. S-a uitat de-a lungul barului, după vreun alt client care trebuia servit. Dar încă era linişte.

— Eu am un frate, a spus el. Un an şi ceva între noi. De fapt, am patru.

— Văleu!

— Şi trei surori. O casă de nebuni, dom’ne, nu altceva. Dar fratele ăsta, cel mai aproape ca vârstă. Darryl. Semănam leit unul cu altul în copilărie. Nu mai semănăm. Dar atunci – până pe la şapteşpe sau opşpe ani. Dac-ar fi aici acum, lângă mine, aţi vedea că nu mai semănăm. Dar ăia care nu ne cunosc cu-adevărat îşi pot totuşi da seama că suntem fraţi. Când suntem împreună, vreau să zic. A dat din umeri: Asta-i tot. Asta-i tot ce-am vrut să spun. Păreaţi fraţi. Aşa, când sunteţi împreună.

— OK, am zis. Dar nu suntem.

— În regulă.

— Am fost la şcoală împreună, am completat eu.

— A, mişto.

— Cu ani în urmă.

— În regulă. Atunci asta tre’ să fie. Adică împreună la şcoală. Amici vechi, deci.

Locul începea să se umple. M-a lăsat singur.

8

Interviul cu Aileen Clohessy s-a publicat cu şase zile înainte de referendum. Un parlamentar confirmat prin vot, fiica unui subsecretar de stat din coaliția Cosgrave[51], membru al unui partid care recomanda ca țara să voteze „Da“ pentru drepturile copilului nenăscut, a dezvăluit că a făcut un avort. Şi a şi dispărut înapoi în Anglia.

51. Aşa-numita Coaliție Națională între Fine Gael şi Partidul Laburist, avându-l pe Liam Cosgrave ca prim-ministru şi şef al guvernului, care a condus Irlanda între 1973–1977.

Eram revendicat de ambele părți. Îmi plăcea atenţia ce mi se acorda; ştiam că se vorbea despre mine, şi-mi plăcea chestia asta. Îmi plăcea să rostesc cuvântul *avort*.

Prima oară când m-am dus într-un studio de radio, la un panel cu alți patru invitați care în mod limpede se întâlniseră şi dezbătuseră tactici înainte să ajung eu, n-am scos un cuvânt. Nu mi s-a dat ocazia şi nici nu mi-a prea păsat. Moderatorul, jucând rolul tiranului obişnuit, era terifiat de cel care şedea în dreapta mea, Părintele Tom Prendergast.

Prendergast şi-a pus mâna mare – uriaşă – pe umărul meu.

— Cred că e grozav ca tinerii să-şi exprime opiniile, a zis el.

Degetul lui mare s-a înfipt sub clavicula mea. Chestie care m-a speriat, apoi m-a amuzat: omul ăsta, care cânta şi râdea la *The Late Late Show*[52], se purta acum ca un imbecil în curtea şcolii. Şi a tot apăsat până s-a aprins lumina verde *în direct*.

52. Aproximativ „Show-ul de la miezul nopții“ – emisiune de divertisment difuzată de postul TV CBS.

Nu că n-am spus nimic notabil cu acea primă ocazie. N-am spus absolut nimic. Ceilalți patru erau veterani şi amici. Avea cine să aibă grijă de nenăscuți. Dar eu nu m-am lăsat intimidat sau înspăimântat de Prendergast.

Eram doar ageamiu. Moderatorul nu mi-a pus nici o întrebare. S-a uitat la mine o dată, într-o pauză publicitară, şi a zâmbit.

Dar faptul că am fost în studio, şi s-a făcut referire la mine, şi mi s-a mulţumit de câteva ori a părut să fie de ajuns. Am fost invitat încă o dată. Şi am vorbit. Şi am stârnit furie. A trebuit să mă mut din casa mamei. Cineva vopsise o cruce pe uşa de la intrare şi scrisese „Ucigaşule“ pe treaptă cu ceea ce mai rămăsese din vopseaua roşie. Când am sosit acasă, una dintre vecine o ajuta pe mama să curețe vopseaua.

— Uite ce-ai făcut, a spus domnişoara McCarthy. Moacă ce eşti.

Era asudată şi furioasă.

— Ce s-a-ntâmplat? am întrebat-o pe mama.

— Nu-i chiar rău, a zis ea. Se şterge.

— N-ar fi trebuit să se întâmple, asta-i, a spus domnişoara McCarthy. Derbedeii.

Stăteau îngenuncheate una lângă alta, cu fața la uşa de la intrare. Crucea dispăruse, dar era o mânjeală, o pată, nu reuşiseră să scoată chiar toată vopseaua. Nu mai era roşie; arăta a murdărie.

Nu mai puteam rămâne acolo.

— Vecinii sunt grozavi, a spus mama. Nu-i nici unul din cei pe care-i cunoaştem.

— De unde ştii, mamă?

— Nimeni din cei pe care-i cunoaştem n-ar face aşa ceva, a zis ea. Din respect pentru tatăl tău.

A zâmbit; ochii i s-au umezit.

— De ce-a trebuit să vorbeşti despre treaba aia, Victor?

— Despre ce anume?

— Despre avort, iubire. Dintre toate lucrurile.

— A fost un referendum.

— Şi s-a terminat.

— Femeia a făcut avort. D-aia am fost întrebat despre asta.

— Nu trebuie să te duci acolo, să le răspunzi, a spus ea.

— Credeam că-ți place.

— Nu când vorbeşti despre nenorocirea asta de avort.

— Crezi că-i crimă? am întrebat-o eu.

— Poftim ce mă-ntreabă! Nu. Nu cred. Dar n-aş ţine morţiş să le spun şi altor oameni lucrul ăsta.

— O să plec, am spus eu.

Câştigam bani. Aveam depozitul bancar; chiria se plătea săptămânal. Îmi plăcea ideea de a fi alungat.

— O să vii să mă vezi, a spus ea.

— Bine-nţeles.

A zâmbit. A plâns.

— Sunt mândră de tine.

— Mulţumesc.

— Şi Tilly.

Se referea la domnişoara McCarthy.

Am luat pick-upul şi o lampă.

Şi am cunoscut-o pe Rachel. S-a aşezat lângă mine, în faţa unui studio la RTÉ.

— Eşti cel care provoacă avorturi clandestine, a zis ea înainte să-mi ridic privirile din cartea *A Confederacy of Dunces*[53].

53. *Conjurația imbecililor* (Babel, 1995) – roman de John Kennedy Toole.

M-am uitat la ea.

— Nu-i aşa? a insistat ea.

Era cea mai frumoasă femeie pe care-o văzusem vreodată. Mă uit la fraza asta şi o detest. Dar e adevărat. Am căscat gura la ea – cred că am căscat-o.

— Deci, a continuat ea, pentru ce eşti aici?

— Revista presei.

— Doar nu citeşti totul?

— N-am nevoie.

A râs.

Încă mai aud hohotul.

— Acelaşi căcat în fiecare zi, am explicat eu.

La difuzorul aflat deasupra capetelor noastre, auzeam prognoza meteo – întotdeauna o voce masculină pe vremea aceea. După care urmam eu.

— Iar tu? am întrebat-o.

Rachel era neobişnuită în urmă cu treizeci de ani. Acum e o comoară

națională, dar asta numai pentru că, la acea vreme, era o ciudată şi a trebuit să lupte. Cred că a fost surprinsă când am întrebat-o ce căuta acolo. Surprinsă şi încântată.

— Treaba mea, a răspuns ea.

Am crezut că-mi sugerează să-mi văd de treabă.

— O să vorbesc despre treaba mea, a precizat ea.

— Aha.

— Îhî.

— Şi care-i aia?

— Ceva plicticos.

— Ce anume?

A râs. Şi-a pus două degete pe brațul meu.

— Catering.

— Mişto, am zis eu.

Am simțit aerul mişcându-se în dreapta noastră când s-a deschis uşa exterioară a studioului.

— Victor, a oftat din interior o voce sleită.

Ne-am zâmbit; ştiam amândoi că meritam mai mult de-atât.

— Baftă.

— Sper să am.

— M-aştepți? a întrebat ea. După ce termini.

Nu mi-am putut crede urechilor. Dar a trebuit să-mi cred. Era dovada de care aveam nevoie. Ca să devin altcineva.

— Da, am zis. S-a făcut.

Aceea a fost dimineața în care am anunțat că scriam o carte.

— Oho, a făcut prezentatorul Myles Bradley. Am dat cu toții de dracu', hă?

— Voi ați dat, am ripostat eu.

— Care-i titlul?

— *Irlanda. O poveste horror.*

— Despre?

— Despre tot ce merge prost în țara asta.

— E un pamflet, a spus Bradley.

— Ba o cărămidă.

— Plină-ochi cu greşelile noastre, nu-i aşa?

— Exact.

— Bravo, a zis Bradley. Avem nevoie de-o săpunea lă pe cinste. Sunt sigur că va fi o carte pe care merită s-o aşteptăm.

— Sper.

— Bravo.

Ea m-a dus în oraş. Avea o furgonetă mică, roşie, care mirosea a nou, cu *Meals on Heels*[54] înscris pe lateral şi pe uşa din spate, plus un număr de telefon.

54. „Mâncare pe tocuri.“

— Grozav nume, am zis eu.

— Mersi.

I-am privit picioarele pe pedale: îşi scosese pantofii. I-am privit mâinile, degetele lungi încleştate pe volan. Am privit-o cum îşi dădea părul negru pe după ureche. I-am privit urechea. I-am privit gura în timp ce vorbea şi când aştepta la semafor. Vorbea numai când furgoneta era în mişcare.

— Când o să apară cartea? m-a întrebat.

— Când o să fie gata.

Înainte să urc în furgonetă, luasem hotărârea: nu umblu cu potlogării, nu mint. Nu înfrumuseţez, nu minimalizez. Născocisem titlul doar cu o jumătate de oră mai înainte, dar urma să scriu cartea. Acum mă duceam acasă şi mă puneam pe treabă. Deoarece şedeam lângă ea.

— Şi tu? am întrebat-o.

Eram la semafor, undeva pe Morehampton Road, prin urmare, înainte ca ea să răspundă, am urmărit impactul întrebării asupra ei. Nerăbdarea, umerii împinşi uşor în faţă, parcă pentru a schimba mai iute luminile semaforului – acestea au încetat. Curbura minunată, comică, de la colţul gurii şi-a schimbat direcţia ori forma. A fost şocată de întrebare şi totodată încântată. Preţ de-o secundă sau două, am avut senzaţia că urmăresc un program despre natură şi că Attenborough[55] îmi şopteşte în ureche: *Observaţi cum reacţionează femela când i se pune o întrebare despre ea însăşi.*

55. Sir David Attenborough – scriitor britanic, narator şi producător al programelor de istorie naturală realizate de BBC Natural History Unit.

Semaforul a trecut pe verde şi ea a pornit furgoneta.

— Şi eu ce?

— Treaba ta cum funcţionează? am completat eu.

O auzisem în timp ce-o aşteptasem în faţa studioului. Dar Myles Bradley irosise cea mai mare parte a celor zece minute flirtând cu ea. *Avem în studio o domniţă adorabilă care nu ne va vorbi despre modă.* O auzisem râzând, dar de-acum ştiam că nu aşa râdea ea cu adevărat. O auzisem râzând cu adevărat de trei sau patru ori în furgonetă, în intervalul de timp în care ajunseserăm de pe Donnybrook pe Leeson Street. Rachel râdea ca un bărbat. Nu vreau să spun că părea să fie bărbat, Doamne fereşte. Dar îşi lăsa capul pe spate cu un gest brusc, chiar şi în scaunul şoferului, şi izbucnea în hohot. Scotea sonorul „ha, ha, ha“, nu „hi, hi, hi“-ul pe care-l livrase când Bradley îşi închipuia c-o vrăjeşte în faţa întregii naţiuni.

— Cum funcţionează? a repetat ea întrebarea mea.

— Da.

— Ei bine… E… Ştii cum e când eşti la o nuntă?

— Nu.

— N-ai fost niciodată la o nuntă?

— Nu. Nu încă.

A zâmbit.

— Serios?

Am crezut că scăpasem basma curată. Nu-l auzise pe „Nu încă“. Dar îl auzise – mi-a zis mai târziu. M-a socotit prostuţ, dulce şi adorabil.

— Serios, am zis eu. N-am fost niciodată la o nuntă. Specialitatea mea sunt înmormântările.

— Mda, atunci… Ţi se dă posibilitatea să alegi între două feluri principale. De obicei, între pui şi pui.

Mă îndrăgostisem.

— Dar noi îi permitem clientului să aleagă ce doreşte. Nu-i dăm o listă sau un meniu. Îl lăsăm să-şi stabilească singur meniul.

— Cine-s aceşti „noi“? am întrebat.

A râs. Ştia că deja eram gelos.

— Ei bine, „noi“ sunt de fapt „eu“. Mi s-a spus că o să par mai puţin nebună sau scorpie afurisită dacă voi folosi „noi“ în loc de „eu“.

— Cine ți-a spus asta?

— Tata.

— Oh!

— E-o jigodie taică-miu. Dar ce spune are logică. „Noi“ înseamnă că e o afacere mai mare decât e deocamdată şi că are la bază mai multă experiență. „Noi“ zice că nu sunt doar o puştoaică d-aia care se joacă în bucătărie cu rețete culinare. Şi mă pot ascunde în spatele pronumelui.

Dar nu se ascundea.

— Deci „noi” înseamnă „eu“ deocamdată şi am o droaie de fete la care pot apela când am nevoie de ele.

— Organizezi nunți?

— Nu. Femeile preferă să li se spună ce să facă atunci când e vorba de propria nuntă. Cele care se implică sunt mamele.

— Mamele sunt groaznice, nu-i aşa?

— Băi, da. Coşmar.

A izbucnit din nou în râs, cu capul dat pe spate, în timp ce ne târam spre Stephen’s Green.

— Tu cum stai? m-a întrebat ea. Cum e mama ta?

— Grozavă.

— Răspuns de băiat.

A fost rândul meu să râd. Acum ştiu: n-am râs mult înainte s-o întâlnesc pe Rachel. Chestie răsuflată, dar adevărată: înainte, râdeam numai când râdeau alții. Dar acum eu *începeam* să râd, iar ea se lua după mine.

A oprit maşina în fața Bisericii Unitariene.

— Deci, a zis ea.

— Deci.

— Ne mai vedem?

— Unde te duci acum? am întrebat-o. Te ajut, dacă vrei.

A râs.

Rachel nu râde când e la televizor. Îmi place asta la ea. S-a abținut întotdeauna. Cine n-o cunoaşte n-are habar că Rachel râde.

— Mai bine du-te acasă, a spus ea. Şi termină-ți cartea.

Se uita fix la mine.

— Sau începe-ți cartea.

Ultima oară: a izbucnit în râs.

La scurt timp după ce ne mutaserăm împreună, s-a întâmplat odată să continuăm să ne regulăm chiar dacă muzica încetase de mult. Era seara devreme, pe la mijlocul săptămânii. Ferestrele cu rame de metal, un şir chiar pe peretele lung, erau deschise. Câte un strigăt, câte un claxon şi o frână de autobuz, tic-ticul acului aşteptând să fie ridicat de pe placă, gemetele noastre – acestea erau zgomotele. Gemete – de multă vreme încetasem să mai scot vreo vorbă. Rachel, la fel – nici un cuvânt nu i-a trecut printre buze. Zăcea pe spate, pe saltea – pe jumătate pe saltea. Picioarele îi erau încolăcite în jurul meu, sus, peste umeri, iar degetele de la mâini i se plimbau pe spatele meu, pe fese. Am scos un strigăt. Era răgetul unui animal, şi mi-a plăcut. Mai târziu. Puteam să produc acest sunet; era în mine. Era al meu, şi-asta pentru că mi-l dăduse femeia de sub mine, animalul grohăitor asudat care se împingea în mine.

— Isuse! a spus ea când ne-am separat şi m-am întins lângă ea. Isuse!

Am zăcut acolo, recăpătându-ne suflul.

— Te pomeneşti c-ai terminat un capitol azi? m-a întrebat ea.

— Aproape.

— Atunci dă-mi un telefon când îl termini cu adevărat. Mai vreau o repriză din asta.

— Cum a fost ziua *ta*?

— Nu la fel de bună ca a ta, a zis ea. Până acum.

Vorbele astea îmi dau şi-acum o stare de fericire.

Îi plăcea dezordinea.

— Ah, arş!

Îi plăcea când eram lipiți unul de altul. Îi plăcea să se vâre în mine. Îi plăcea să mă facă să gem. Îi plăcea să geamă.

Mă iubea. Nu m-am îndoit nici o clipă de asta – nu m-a lăsat ea. Şi acum spune că mă iubeşte, şi o cred. Atunci mă împlinea. Mai târziu, m-a făcut să-mi doresc s-o ucid.

Dar atunci. Atunci. Mă determina să lucrez, să-mi doresc să lucrez; să cred în ceea ce făceam sau îmi luam avânt să fac. Chiar asta a făcut ea. Aproape că-mi amintesc lucrul acesta; aproape că-l simt. Voiam ca Rachel să fie mândră de mine. Îmi amintesc şi că voiam să-mi merit partida de sex.

Ea n-avea nimic de câştigat de la mine. Vedea faţa unui bărbat nătâng de la care n-avea nici un beneficiu. N-avea nici un avantaj dacă mă lăsa să-i sărut ţâţele, dacă mă lăsa să împart cu ea nopţile şi zorii zilelor. Şi pentru asta mă iubea. Vedea un om care-o iubea. Căruia îi plăcea la nebunie să se uite la ea. Să fie cu ea. S-o atingă, s-o simtă. Să se gândească la ea. Care zâmbea larg când o vedea. Care-o iubea.

Nu începuse astfel. Nu fusese chestie de lipici.

Acea primă dată ne înţeleseserăm să ne întâlnim la Kehoe's, pe South Anne Street. Dar când mă-ndreptam spre local, am văzut-o stând afară, pe alee. Cu spatele la zid şi cu talpa unui picior sprijinită de el. Piciorul bătea zidul, parcă în ritmul unei melodii, deşi nu se auzea muzică. Purta o fustă scurtă neagră, şi cizme negre, şi o haină despre care acum ştiu că era de culoarea antracit. Întârziasem cinci minute şi m-a cuprins panica; am crezut că o bulisem. Mânia îi făcea piciorul să bată în zid; o să-mi dea papucii.

S-a împins din zid cu piciorul. Apoi a pornit spre mine, să mă întâmpine.

— Bună.

— Iartă-mă c-am întârziat.

— Nu.

Faţa ei continua să se apropie. Avea de gând să mă sărute. Urma să trebuiască s-o sărut la rândul meu. Buzele ei au aterizat pe-ale mele. Se uita fix la mine. M-a împins uşor în spate – cu buzele –, apoi s-a dat ea însăşi înapoi. Un pas.

— Bună, a zis ea din nou.

— Bună. Intrăm?

— Da, OK.

— De ce n-ai aşteptat înăuntru?

— Prea mare tămbălăul.

— Adică?

I-am ţinut uşa. Mi-am adus aminte de bunele maniere.

— Mulţumesc, domnule.

Şi am înţeles că pusesem o întrebare prostească. Toţi bărbaţii din local se holbau la ea, chiar şi cei şapte pitici, omuleţii cu ţestele acoperite de cruste, care lucrau în spatele barului de la Kehoe's. Eu eram singurul bărbat în local care nu se uita la ea. Ne-am dus în încăperea din spate şi oamenii s-au

înghesuit unii în alţii ca să ne facă loc – să-i facă *ei* loc. M-am dus la bar şi, când m-am întors cu paharele de bere, ea sporovăia cu o ceată întreagă. Rachel bea Guinness în pahare de juma' de litru. Acum asculta ce spunea o fată – o femeie –, dădea din cap şi-şi punea părul negru în spatele urechii, ca să prindă vorbele, iar eu mi-am zis că-mi ratasem şansa. Găsise o companie mai bună. Tipul de lângă femeie se uita la Rachel. Nu era tip; era bărbat. Nu era mai în vârstă, dar cam aşa arăta. Deoarece stătea nemişcat, deoarece purta o haină neagră. Deoarece arăta ca şi când ar fi putut trăi în orice epocă. Am găsit loc pentru pahare pe masa de melamină şi m-am trântit lângă Rachel. Şi ea s-a răsucit către mine. Picioarele noastre, piciorul meu drept şi cel stâng al ei, stăteau strâns lipite. Ea s-a mişcat nițel ca să se poată vârî în mine şi am privit-o pentru prima oară cum bea. Piciorul ei, umărul, sânul se apăsau în mine, iar acum bărbia ei aproape că o atingea pe-a mea în timp ce bea cu nesaţ a cincea parte din berea ei; apoi s-a aplecat, a pus paharul pe masă şi a revenit lângă mine.

— Deci, a zis ea. Ce bine e!

Aproape că-mi displăcea situația. Era atât de prezentă fizic acolo, chiar lângă mine, lipită de mine. Era prea mult. Aş fi fost mai fericit să stau şi s-o privesc sporovăind cu femeia aceea şi să-l privesc pe bărbat cum se uită la ea. Aş fi fost mai fericit să mă simt exclus. Ar fi fost normal.

— Care-i filmul tău preferat? a-ntrebat ea.

Şi am început să vorbim. Ştia că o întrebare banală o să ne dezlege limbile. Şi aşa a fost. De la filme am trecut la muzică, la cărți, înapoi la filme, iar restul lumii a dispărut o vreme, până a venit rândul ei să aducă berea, şi am privit cum era urmărită din priviri şi m-am simțit ca un proprietar şi în acelaşi timp cu totul pierdut. Ea va continua să meargă, chiar dacă haina îi rămăsese lângă mine. Va merge şi va ieşi pe uşă. Eu eram un clovn şi ea îşi abandona haina, numai să se depărteze de mine. Dar ştiam că se va întoarce şi ştiam că o să mergem mai departe, iar la ora închiderii nu vom urma drumuri separate. Va trebui să fiu atent. Eu nu eram un băutor bun, în schimb ea era. Eu nu mă îmbătam de-adevăratelea; doar mă umflam. Puțin nătâng şi încet. Uneori mă clătinam, ratam colțurile, mormăiam în barbă când eram de unul singur. Dar nu cântam şi nu urlam. Nu deveneam deştept sau viteaz. Pur şi simplu mă îndreptam spre somn. Făceam pagubă-n

ciuperci. Ea n-ar fi aşa, ştiam. Poate puţin nebună. S-ar uita la mine, aşteptând un răspuns, o ripostă, iar eu mi-aş şterge bărbia şi aş face eforturi supraomeneşti să-mi ţin ochii larg deschişi. S-a întors cu două beri şi s-a aşezat la locul ei, trecând de mine. Aş fi putut să mă retrag puţin ca să-i fac loc sau s-o las în locul meu şi să mă mut în locul ei. Dar n-am făcut-o. Eram inflexibil – încă sunt. M-am mai înmuiat puţin – de hatârul ei, dar întotdeauna era o luptă. Locul meu era al meu; al ei era al ei. Îmi place ordinea. Şi-a îndoit piciorul ca să poată trece de genunchii mei fără să răstoarne masa. Fundul ei s-a legănat peste poala mea. Ea a trecut de mine, s-a aşezat, şi s-a răsucit iar spre mine, şi a zâmbit.

— Unde rămăsesem?

Crâşma a dispărut, tot ce mai rămăsese era faţa ei – şi întreaga ei fiinţă. După încă două beri – şi două întreruperi –, m-a anunţat că vrea să plece.

— Vrei să vii la o petrecere?

Uram petrecerile, uram să ajung, să intru în hol, uram încăperea, muzica de rahat – întotdeauna era de rahat. Soft Cell, Jimmy Somerville, Pat Benatar. *Love Is a Fuckin' Battlefield*[56]. Uram să ştiu că o să plec singur. Uram să merg spre casă la cinci dimineaţa, pe Stillorgan Road sau pe Clontarf Road ori Appian Way, uram faptul că nu ştiam cum să mă distrez, o uram pe fata care-mi zâmbise, mă uram că nu traversasem camera, că iar mă lăsam dus de val, crezând că de data asta va fi altfel, că mă voi lumina la minte şi voi face mişcarea, doar n-o să mă distrugă respingerea. Numai cretinii dădeau petreceri, numai cretinii naibii mergeau la ele.

56. *Love Is a Battlefield* – cântec al lui Pat Benatar.

— Sigur, am răspuns eu.

— Mişto.

M-a urmat pe alee şi înapoi pe South Anne Street. Îmi ţineam mâinile în buzunarele hanoracului de armată. Mâna ei, braţul ei se strecuraseră printre braţul şi şoldul meu drept, în buzunar, prinzându-mă de mână. Era cel mai bun lucru ce mi se întâmplase vreodată. Nu-mi amintesc prea multe despre petrecere, cine o organizase, unde anume. Nu cred că ne-am scos hainele. Nu-mi amintesc să fi pus vreo sticlă la gură. Îmi amintesc că am ieşit în curtea din spate, să mă piş. Îmi amintesc de-o voce lângă mine.

— Aici îşi fac veacul belferii?

Un tip pe care-l desluşeam cu greu. L-am auzit pişându-se pe stratul de flori la câțiva paşi de locul unde încă mă pişam. Nu-mi amintesc să fi intrat înapoi în casă, dar îmi amintesc groaza că n-o pot găsi pe ea, şi-mi amintesc lucrul acesta din cauză că acesta mi-a fost mereu sentimentul, chiar şi azi. Însă am găsit-o şi ne-am sărutat.

Uitasem: ea fuma. Asta am simțit când limba mi-a pătruns în gura ei. Şi n-a contat. Nu mi-a venit să cred, aproape că n-am putut accepta faptul că gura îi era deschisă şi limba ei o căuta pe-a mea. Mâinile mele erau pe spatele ei, sub haina ei, degetele mele pe – în – canionul ce-i urma şira spinării. Şi-a scos limba din gura mea – am răsuflat oarecum uşurat – şi şi-a sprijinit fruntea de-a mea. Ochii îmi înotau în lacrimi, dar i-am văzut zâmbetul. Vorbea cu cineva de lângă mine.

— Grozav, mulțumesc; super. Nu, da – mă rog, bizar. Mda, săptămâna viitoare.

Eram înghesuiți unul în altul, s-a împins şi mai mult în mine, şi-a frecat pântecul de-al meu. A gemut, astfel încât să aud şi eu.

— Locuiesc în apropiere, a zis ea.

— Da?

— Dar nu putem merge acolo.

În felul în care o spusese, nu trebuia să fiu dezamăgit. Îşi ținea mâna în buzunarul meu de la spate.

— De ce nu?

— Tata ar lua-o razna.

— Zău?

— O, da.

— Şi mama?

— N-ar băga de seamă.

— Serios?

— Ba da, ar băga de seamă. Nu s-ar supăra dacă… ştii tu. Ne-ar găsi în bucătărie. Dar nu mi-ar mai vorbi ani de zile.

— Ani?

— Luni. Săptămâni. Nu, ani. Ani.

Mi-a strâns o fesă. Ne-am sărutat din nou. Mi-am îndepărtat gura.

— Tatei nu i-ar păsa, am zis eu.

— Serios?

— E mort.

— Nu-i amuzant.

— Zău că e.

Nu şi-a dezlipit fruntea de-a mea. Nu-mi amintesc ce melodie se auzea, doar că era o porcărie.

— Dar mama?

— Nu locuiesc cu ea.

— A, a exclamat ea. Bingo!

M-a tras şi mai aproape de ea. Mi-a vorbit chiar în ureche:

— Să mergem.

Dar a dispărut. Nu mă mai îmbrăţişa. Ieşise din cameră. Am rămas pe loc. Mi-am şters gura. Mi-am îmbumbat haina. Am aşteptat; aşa mi s-a părut, că aştept – deodată, n-am mai fost sigur de asta. Am încercat să-mi amintesc unde mă aflu şi care e drumul cel mai bun până acasă. Ea tot nu se întorcea. M-am dus la uşă, m-am uitat în hol. Casa era uriaşă, holul, plin de lume şi rece. Se simţea miros de iarbă, deşi uşa de la intrare stătea larg deschisă. Se auzea şi un fel de scandal, cineva era dat afară cu forţa. Ea era oare afară, mă aştepta? Sau era cu altcineva, într-o cameră de la etaj? Îmi amintesc de gânduri, întrebări – excitarea mea încovrigându-se în ceva dureros în măruntaie. Cum puteam să fiu atât de idiot? Cum de-am înţeles greşit toate mesajele? Gata, plec, mi-am spus – când mă pomenesc cu ea lângă mine:

— Gata?

— Mda.

Am urmat-o prin mulţime, până la uşa din faţă. Îi cunoştea pe toţi – aşa părea. Dar aveam să aflu, să realizez treptat: Rachel nu avea prieteni. În afară de mine. Dar nici eu n-aveam. Mă descotorosisem de toţi. Mă depărtasem de vechea mea viaţă, de puştanii cu care crescusem, de prieteni – băieţi pe care-i iubisem şi-i urâsem, cu care mă trezisem cândva în gând. Nu ţinusem legătura cu nici unul. Rachel era altfel. Ea era, aşa, dintr-odată, ca acasă la ea. Îi ştia de-o viaţă pe cei de la petrecere. Cu unii mersese la şcoală, cu alţii fusese la facultate. Unii îi erau veri, alţii, bărbaţi cu care se culcase. Toţi o plăceau, ea le zâmbea tuturor în timp ce mă conducea afară.

Dar nici unul nu-i era prieten. Ea era singură. La vremea respectivă, nu ştiam acest lucru. O urmam doar, puțin îngrozit.

Avea un mers țeapăn; nu era mersul ei firesc.

Mersul lui Rachel. Mama mi-a spus că Rachel merge ca un protestant. Am văzut un mers asemănător ani mai târziu, în *House of Cards*[57]. Claire Underwood mergea ca Rachel. Sau, dacă Claire Underwood ar fi crescut într-un loc unde adesea încercai să fugi din calea ploii, ar fi avut mersul lui Rachel. Rachel nu purta niciodată tocuri, ceea ce era întotdeauna o surpriză. Nu mergea niciodată la plimbare. Mergea întotdeauna de la A la B. Dar, Cristoase! Ea – el, mersul ei: era al naibii de minunat; şi ea la fel. Nimic angelic sau spectral; Rachel era ființă omenească. Mergea cu pas apăsat şi uneori fluiera.

57. Serial dramatic american creat de Beau Willimon, bazat pe romanul lui Michael Dobbs; Claire Underwood este unul dintre personajele principale.

Acum, urmând-o afară, am văzut că avea mersul strâmb, însă după ce-am ajuns în stradă, m-am dumirit de ce.

— Hopa! Uite ce-am aici!

Sub haină avea o sticlă de vin. Şi un tirbuşon într-un buzunar.

— Singurul din casă, cred, a zis ea.

Ne-am dus după colț, nimerind pe-o stradă şi mai largă, mărginită de şi mai mulți copaci. A pus sticla pe-un zid şi a atacat dopul.

— Haide, micuțule… aşa!

A aruncat tirbuşonul într-un tufiş şi a dus sticla la gură. A băut ca din paharul de bere, apoi a şters sticla la gură şi mi-a întins-o. M-am prefăcut că înghit mai mult decât am înghițit în realitate. Nu încercam să rămân treaz. Nu voiam să fiu de căcat. Pur şi simplu nu voiam să mi se facă rău. Jocul meu pare că a fost convingător, pentru că ea a pus mâna pe sticlă şi a aşteptat să-i dau drumul.

— N-ar fi trebuit să arunc dopul, a zis ea. Ce idioată! Of, aia e.

A pornit. M-am luat după ea, am prins-o din urmă. Şi-a strecurat brațul pe sub al meu.

— Încotro? a-ntrebat ea.

— Nu-s sigur. Unde ne aflăm?

— Blackrock.

— Rathmines, am zis. Cum ajungem acolo?

Şi-a pus gura pe-a mea, s-a agăţat de haina mea cu mâna care nu ţinea sticla, ca şi când am fi stat amândoi pe-o punte în timpul unei furtuni – ne-am clătinat amândoi –, şi m-a sărutat.

Mi-a dat drumul.

— Am putea lua un taxi, a sugerat ea.

Şi unul s-a şi ivit de după colţ. Taxiurile goale sunt la fel de rare ca girafele, dar uite că un taxi a dat colţul, Rachel a coborât în stradă şi maşina a oprit. Am urcat pe bancheta din spate şi Rachel mi-a dat un ghiont, şi încă unul, ca să-i spun şoferului adresa. Ea a băut din sticlă în maşină, eu am încercat să nu beau. Am urcat în apartament şi ne-am dezbrăcat. Eu mi-am pierdut echilibrul, dar am nimerit pe pat. Ea, după mine. Sticla de vin m-a lovit în cap, într-o parte. Încă o mai ţinea în mână. Reuşise să se dezbrace fără să lase sticla din mână. Nu şi-a cerut scuze. Nici n-a băgat de seamă. Nici eu, de fapt. Am auzit bufnetul, dar nu l-am simţit. Nu ştiam decât că n-am erecţie. Şi că nici nu va fi vreuna. Şi că pot să dau vina pe băutură. Îmi amintesc pielea ei. Netezimea ei, imposibilitatea ei, fierbinţeala. Eram amândoi în genunchi, clătinându-ne pe pat. Am auzit-o cum pune sticla jos, lângă pat; a dat câteva cărţi la o parte. S-a aplecat peste mine ca să facă asta. Eu i-am mângâiat spinarea. Ea s-a împins nitel înapoi, şi-a pus o mână pe coapsa mea şi mi-a luat-o-n gură. Şi nu s-a întâmplat nimic. Voiam să se termine totul. Voiam să mă ridic din pat şi să pun un disc. Pe ea o auzeam, dar nu simţeam absolut nimic. Nu era nimic acolo.

Mi se mai întâmplase. Se întâmplase – nu se întâmplase – de fiecare dată. Nu făcusem sex niciodată. Niciodată nu penetrasem o femeie. Şi ştiam asta când urcasem scările, când mă dezbrăcasem, când îmi pusesem mâinile pe pielea ei.

Ea s-a oprit.

— Îmi pare rău, am zis.

Ea n-a spus nimic. S-a întins pe pat. Eu am rămas unde eram, în genunchi lângă ea, sperând că, acum că nu mai era pe mine, sângele mi se va repezi în penis. L-am luat în mână, l-am tras, am încercat să-l bruschez.

— Întinde-te aici, a zis ea.

Se adresa peretelui. Spatele îi era lipit de genunchii mei. M-am întins lângă ea. Am tras peste noi cearşaful curat pe care-l pusesem pe pat în acea după-amiază; cumpărasem aşternuturile cu două zile înainte, de la BHS. Ne-am acoperit. Mi-am pus mâna pe talia ei şi am împins-o încet până s-a oprit pe pântecul ei. Era atât de caldă! Fundul ei fierbinte mi se odihnea în poală şi mâna ei a luat-o pe-a mea. Mi-a ridicat-o de pe pântec şi mi-a dus-o la sânul drept, lăsându-şi mâna peste a mea. Atunci am ştiut că e-n regulă. Am ştiut că va sta cu mine o vreme. A adormit înaintea mea. Am adormit cu mâna tot pe sânul ei. Iar ea era tot acolo, exact acolo, când m-am trezit. Încă dormea. De partea cealaltă a perdelelor, lumina era încă matinală. Am ridicat cuverturile cu grijă, ca să mă pot uita la ea şi să mă conving că încă e acolo.

A doua oară eram tot beţi. Ne era frig, eram uzi, ne-am vârât sub cuverturi. Nu-mi păsa că eram gol; nu mi-era ruşine. Mi-a pus mâna între picioarele ei. A apucat-o un scuturat, un tremur. I-am simţit părul ud pe piept când s-a ridicat de pe mine şi, în acelaşi timp, mi-a apucat braţul. N-am înţeles ce se-ntâmplă – ba da, aveam oarece idee. Plângea. Eram suficient de inteligent să nu mă opresc şi s-o întreb dacă îi e bine. Ştiam că îi e bine. Ştiam că va avea orgasm. Cum-necum, îmi făcusem treaba. Ştiam că va fi o dată următoare. Pentru că s-a întins din nou lângă mine. S-a împins încet înapoi, găsindu-şi locul de parcare. Fredona o singură notă. Părul îi era ud şi rece, fundul îi era încins. I-am sărutat spatele. A gemut. Am sărutat-o din nou. S-a împins uşor în buzele mele şi a gemut. Mi-a găsit din nou mâna şi şi-a pus-o pe sân. A adormit.

A treia oară am ejaculat în mâna ei. Şi-a frecat palma pe pieptul meu, apoi l-a sărutat.

A patra oară, am lăsat-o să-mi vadă erecţia.

— Ah, băga-mi-aş, am zis eu. Băga-mi-aş, băga-mi-aş, băga-mi-aş.

Descoperisem ceva. Vorbele în ureche – îi plăcea să le audă. O făceau să plutească, pur şi simplu. Orice vorbe, dar mai ales porcării, chestii fiziologice, evidente – *termin*, *termin în tine* – aveau efectul degetelor. Se pierdea în propria ei explozie sub mine. Eram superfericit, cel mai fericit, cea mai mare sculă de bărbat de pe pământ, ascultând cu atenţie şi încercând să nu râd până nu râdea şi ea. Ceea ce făcea întotdeauna. Cobora

din nebunia ei, se întindea cât era de lungă şi hohotea de râs. Mâna ei o găsea pe-a mea şi o aducea pe sân.

— Trezeşte-mă dacă mai vrei un futing.

Şi adormea, întotdeauna înaintea mea.

9

N-avea nevoie decât de o mână să mă țină la pământ. O mână pe spate, chiar deasupra şoldurilor. Eram neajutorat. Nu trebuia să apese prea tare; ştia exact ce face. M-am dat bătut în încercarea de a mă ridica. Îi vedeam pantofii şi şosetele negre. Şosete ciudate, aproape transparente, ca nişte colanți. Vedeam pe sub birou şi partea de jos a uşii aflate de cealaltă parte. Se întuneca afară, iar în încăpere era întuneric.

— Aşa, a spus el. Aşa.

Nu era supărat. N-avea motiv să fie. Îmi spusese să vin la el după ultima oră. Urma să mă învețe să lupt. Urma să mă învețe cum să mă apăr. Ştia că tata era bolnav şi internat din nou în spital. Mă întrebase cum se simte tata chiar înainte să-mi spună să mă reped la el ca şi când l-aş ataca.

— Hai, Victor. Nu te sfii. Vrei să mă ucizi.

Mi-am învins reținerea. M-am îndreptat spre el şi m-am repezit. M-a răsucit înainte să-mi dau seama că mă apucase şi m-a trântit pe covor. Mi s-a tăiat răsuflarea, dar nu mă durea nimic. Fața nu-mi atinsese podeaua.

— Aşa, a zis din nou.

L-am auzit cum îşi potoleşte respirația. Mi s-a părut că tremură. Am simțit-o în mâna şi în brațul lui – sau aşa mi s-a părut.

— Ai văzut cum am făcut-o? m-a întrebat.

N-am putut răspunde. Parcă îmi apăsa şi vocea la pământ cu mâna. Nu puteam vorbi. Fața mea se afla la câteva degete de coşul de hârtii.

— Ei?

Cealaltă mână a lui îmi freca piciorul, din spatele genunchiului în sus până la fesă. Nu mă puteam mişca. Nu puteam încerca. Mâna a trecut la celălalt picior.

— Poți face asta cu oricine, a zis el. Nu contează cât de mare e. De aceea te învăț. Orice coios se dă la tine, îl dai gata.

Ajunsese la furca blugilor. Şi-a împins sub mine degetele, palma. M-a ținut de acolo – doar m-a ținut.

— Acum, a zis el. O facem din nou. Şi-apoi o să vedem dacă mi-o poți face tu mie.

Mâinile lui dispăruseră.

— Ridică-te.

— Mulțumesc, Frate.

10

Ea mă suna la telefonul cu fise, iar eu mă repezeam pe scări în jos înainte ca bărbatul care locuia în camera de lângă intrare să apuce să ajungă la aparat. De obicei, el mă privea din uşă cât vorbeam cu ea.

— Rachel a fost, Victor? m-a întrebat odată, după ce-am închis telefonul.

— Da, Oscar.

— Pare foarte drăguță.

— Mulţumesc. Este.

Era mult prea bătrân ca să aibă o garsonieră, îmi ziceam eu. (Ce tâmpiți pot fi tinerii!) Era spălător de vase şi nu lucra lunea. În fiecare luni după-masa, cinci perechi de pantaloni cadrilați stăteau la uscat pe frânghie, în grădina din spate. Rachel i-a văzut de la fereastra mea.

— A, uite, a zis ea. Şi eu port din ăştia.

Purta, nu şi atunci. Ar fi putut să coboare, să-şi ia o pereche de pe frânghie şi să-i îmbrace. Mi-am şi imaginat-o acolo jos, în ploaia măruntă, ridicând un picior, apoi celălalt, şerpuindu-se până când fundul şi coapsele îi treceau de brâul jilav al pantalonilor de lucru ai lui Oscar şi, da, râzând în timp ce făcea asta. Dar pantalonii lui Rachel erau diferiți. Data următoare când a venit la mine, îi avea pe ea. M-a pus să i-i scot.

Rămânea la mine câteva nopți pe săptămână. Ne-o trăgeam ca iepurii, iar ea gătea mâncăruri extraordinare, create din nimicul din frigiderul meu.

— Cum ai făcut asta? am întrebat-o.

Țineam farfuriile în poală şi mâncam unul lângă altul pe patul îngust.

— Făcut ce?

— Chestia asta.

Am ciocănit în farfurie.

— Păi… Aveai două roşii, restul am adus eu fraudulos, în geanta mea.

— N-ai venit cu geantă, am zis eu. N-am văzut nici una.

Mi-a arătat chiloțeii de schimb vârâți în buzunarul jachetei şi deja avea o periuță de dinți parcată lângă a mea, deasupra chiuvetei triunghiulare din colț, lângă aragaz.

— De săptămâni aduc clandestin ingrediente, a zis ea. N-ai observat?

— Nu.

M-am uitat la etajera de deasupra chiuvetei. Trei sticle suple mă pironeau de-acolo.

— Condimente, am zis.

— Da.

— Trei tipuri.

— Da.

— Isuse!

Nu i-am spus că probabil mă holbam la ele de fiecare dată când făceam pipi în chiuvetă – în nopțile când nu era ea acolo. Dar nu le văzusem.

— Ce-i chestia asta? am întrebat-o.

— Cuşcuş.

— E bun.

Nu era pe raft.

— Unde-i ascuns?

— Nu-ți spun.

Mâncam o chestie numită cuşcuş, fără mazăre sau cartofi în farfurie, sau carne. Făceam asta în timp ce şedeam lângă o femeie goală. Lângă mine, o cană cu vin pe podea. Mă simțeam francez. Mă simțeam american. Mă simțeam ca un scriitor, duceam viață de scriitor. Mă simțeam chipeş. Mă simțeam plin de cruzime şi bun, adult şi amețit. Mă simțeam şi nu mă simțeam sofisticat. Simțeam că asta îmi aparține. Viața mea începuse. Viața mea adevărată începuse.

Şedeam ore întregi la masă în camera mea şi umpleam pagini, ca să existe o dovadă acolo, data viitoare când urma ea să vină. Scriam texte pentru *What Now* şi *Sunday Independent*[58], ca ea să-mi vadă numele. Mă duceam la *The Late Late Show*, ca participant la un panel cu „tineri“, ca ea să mă vadă. Aceasta era diferența dintre noi. Eu lucram ca să-i obțin confirmarea, dar Rachel nu se sinchisea s-o obțină pe-a mea. Umpleam pagini pentru că ea asta voia de la mine. Am cumpărat o maşină de scris

Olivetti, ca să mă audă lucrând când urca scările după ce Oscar îi deschidea uşa.

58. Suplimentul de duminică al publicației *Irish Independent*.

— E fată frumoasă, Victor.

— Este, Oscar.

— Are un zâmbet minunat.

— Da.

— Purta pantaloni de *chef*.

— Corect.

— E *chef*.

— Este.

Băteam la maşină ore întregi, ştiind – sperând – că ea mă va auzi în timp ce urca scările. Dădeam fuga la ceainic, dar mă repezeam înapoi ca să fiu sigur că ea mă aude că sunt scriitor. Încercam să par surprins când deschideam uşa.

— Iartă-mă, ziceam. Eram la kilometri distanță.

Ea a adus o casetă într-o sacoşă. Sacoşa era din plastic roz, cu *Meals on Heels* şi o tavă pe două tocuri-cui imprimate pe o parte. Dacă o tavă poate fi sexi, ei bine, asta era aceea. Sacoşele au devenit între timp faimoase şi la mare căutare, dar cea de-acum era nou-nouță. Rachel a scos caseta din sacoşă, apoi a lăsat sacoşa să cadă pe podea. Nu mă salutase, nu mă sărutase.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Nimic.

Din casetofonul de pe polița căminului, a scos o casetă Dylan înregistrată clandestin şi a pus caseta ei în loc.

— Asta-i piesa muzicală preferată a tatei, a zis ea.

Viori şi violoncele. Nu mă pricepeam la muzica clasică.

— Un *Adagio pentru coarde*-n draci, de Samuel Barber.

Şi m-a cordit în draci. M-a tras pe podea de mâneca puloverului. Apoi a îngenuncheat în fața mea – nu zâmbea. S-a răsucit cu spatele şi s-a sprijinit în coate. Purta o fustă neagră, iar mâna ei dreaptă s-a răsucit spre spate şi a prins poala fustei. A ridicat-o încet. Toată lumea cunoaşte acum *Adagio*

pentru coarde; l-am văzut pe Willem Dafoe murind pe această muzică. Dar Rachel îşi ridica fusta cu vreo trei ani înainte ca *Platoon*[59] să fie difuzat. S-a împins în mine şi a continuat să se împingă în mine mult după ce eu ejaculasem şi Barber se încheiase şi fusese înlocuit de-un zănatic la pian.

59. *Plutonul* – film american din 1986, scris şi regizat de Oliver Stone; Willem Dafoe îl interpretează pe sergentul Elias.

— Ăsta cine naiba e?

— Liszt.

Ea se lăsase să cadă în faţă, iar eu zăceam peste ea, asudat, exaltat, devastat. *Adagio*-ul aproape mă făcuse să plâng, iar ăsta de-acum aproape mă făcea să râd. Ea a gemut. Nu era o obiecţie; voia să rămân unde eram. Mi-am pus obrazul pe ceafa ei. Ea a ridicat o mână, a reuşit să-mi dibuiască celălalt obraz şi l-a bătut uşurel.

— Te iubesc, i-am zis eu.

Nu mi-a venit să cred ce făcusem. Câteva secunde mai târziu, mi-a părut că aud fiecare cuvânt şi propria-mi voce, şoapta răguşită a unui tânăr bine cordit. O belisem; mama mă-sii de treabă, paradisem totul. Am vrut să mă ridic de pe ea şi să fug din cameră.

Îi simţeam respiraţia; mă ridica la fiecare inhalare şi mă lăsa în jos când expira. Sudoarea mea era rece… genunchii mă ucideau. Gura mi-era deschisă; cred că încercam să prind cuvintele, să le aduc înapoi. Iar mi-a venit să plâng.

A urmat o reţinere – cu siguranţă a fost o reţinere. Avea să-mi spună ceva.

— Ce drăguţ!

A zis-o pe bune, eram sigur; fără urmă de sarcasm. (Aproximativ opt luni mai târziu, mi-a spus şi ea că mă iubeşte.)

Fundul ei m-a înghiontit.

— Ridică-te.

M-am sculat de pe ea. Braţele îmi tremurau. Am început să mă ridic în picioare.

— Nu, a zis ea.

S-a răsucit pe-o parte şi aşa a rămas. Şi-a dat părul de pe faţă. Zâmbea. M-am culcat lângă ea. S-a întins şi m-a sărutat.

— Bărbatul meu.

Mi-a luat mâna şi a dus-o între coapsele ei.

— Termină-mă, a zâmbit ea şi mi-a lins urechea.

— Stai aşa.

M-am ridicat în genunchi ca să ajung la casetofon. Am pipăit cu degetele în partea de sus, până la butonul STOP. L-am apăsat. Pianul a încetat brusc, tocmai când degetele ei mi-au atins boaşele.

S-a oprit.

— Să-l pornesc din nou? am întrebat.

A râs, iar eu m-am culcat la loc pe ciudatul covor albastru şi ne-am îmbrăţişat, iar ea a avut orgasm chiar când credeam că mi se rupe încheietura mâinii, şi s-a agăţat de mine ca şi când ar fi fost gata să cadă de pe-un acoperiş. Degetele ei mi-au produs durere. Mi-au făcut vânătăi care, mai târziu, când le-am examinat, m-au umplut de fericire.

— Ce-avem la cină? am întrebat-o.

— Pe tine – şi mi-a muşcat braţul.

M-am prefăcut că mă duruse şi m-am tras în spate. Ea m-a urmat, aşa cum sperasem că va face. Ajunsesem pe sacoşa roz cu *Meals on Heels* roz. Am tras-o de sub mine.

— Mişto chestia.

— Micul cadou de la tata. Mamă, ce-o urăsc.

— O!

Încet, *Adagio pentru coarde* căpăta sens.

— Am cinci mii din astea, a spus ea. Începând din această după-amiază.

— Poate că are intenţii bune. Nu crezi?

— Nu.

— Nu?

Nu s-a repetat. M-a luat în gură, iar eu am reuşit să mă ţin cât să apuce ea să ia sacoşa *Meals on Heels*, s-o deschidă, să-şi ridice capul de pe mine, iar eu să termin în sacoşă.

— Ah, Isuse – uluitor! a bătut ea din palme.

Şi a izbucnit într-un râs de s-au umezit pereţii. M-a urmărit din priviri când m-am dus la coşul de hârtii de sub birou şi am îndesat sacoşa acolo, peste hârtiile crâmpoţite aruncate de mine, dovada faptului că lucram.

— N-o să le mai pot folosi de-acum, a spus ea.

Dar le-a folosit.

— Care-i problema cu ele? am întrebat-o.

— La naiba, sunt roz – asta-n primul rând. M-ai văzut purtând ceva roz?

Eram pe teren sigur.

— Nu.

— Sau măcar să mă sprijin de ceva roz?

— Nu.

— Nu-i treaba lui, a zis ea. N-are-ncredere în mine. Sunt doar o fată şi fetele sunt făcute pentru măritiş. Iar toacele – a avut el grijă ca totul să arate porno.

— O tavă porno?

— Da, Victor, totul porno.

S-a ridicat.

— Mi-a garantat creditul şi crede că asta-l face boss. Sau bossul bossului, mă rog, boss.

Perdelele erau date la o parte, dar camera mea avea ferestrele spre spatele casei, la etajul doi. Cineva aflat în fundul grădinii ar fi putut s-o vadă pe Rachel, la fel şi cineva care tundea iarba ori stătea cu copiii la joacă în grădinile de dincolo de zid. Eram fericit s-o împart cu alţii. Eram fericit s-o sorb din priviri. Acum se ştergea şi se scutura de praful şi mizeriile de pe picioare, spate şi umeri.

— Eşti o femeie a dracu’ de mişto, i-am zis eu.

Îşi curăța genunchii de praf. S-a uitat la mine printre şuviţele de păr. A zâmbit, era încântată. Era fericită.

— Sunt, nu-i aşa?

— Da, eşti.

— Sunt femeie.

— Ăăă… da.

Şi eu eram fericit. O aveam aici pe femeia mea. Eram îndrăgostit – copleşit. Cred că-mi plăcea şi de mine însumi. Şi de tatăl ei – până l-am întâlnit.

Întâi am dus-o la mama, s-o cunoască, într-o după-masă de duminică, după ce ne-am plimbat în Howth.

— Dumnezeule, Victor, a şoptit mama când Rachel a urcat până la toaletă. E protestantă?

— Nu.

— E frumoasă – ce dinţi are! E frumoasă.

Mama s-a uitat la mine. A zâmbit – a chicotit. S-a oprit şi şi-a pus mâna pe braţul meu. Viața mea avea acum înțeles deplin pentru ea. Tocmai îi văzuse calibrul urcând scările. Nu mai era nevoie să dau socoteală vreodată.

A şters ceainicul înainte să-l umple.

— Nu aici, a zis ea.

Eram în bucătărie.

— În camera din față. Du-te, m-a zorit ea, opreşte-o, să nu intre aici.

— Da’ aici ce-are?

— Ah, Victor.

Luase trei ceşti curate din dulapul de vase, acum le spăla. M-a privit peste umăr.

— Un minut şi vin şi eu. (Încă zâmbea.) Du-te. Fă şi tu o dată ce ţi se spune. Auzi, a tras apa. Taie-i calea în antreu – du-te.

Am prins-o pe Rachel la piciorul scării. Arăta prea luminoasă pentru casa aia, deşi era îmbrăcată în negru – rochie neagră, ciorapi negri, ghete negre. Haina ei antracit atârna la uşă, lângă pelerina mamei şi blazerul gri de şcoală al surorii mele. Arăta prea luminoasă şi prea mare.

— Trebuie să te poftesc în camera asta, i-am zis eu.

Am încercat să par degajat. O făceam fericită pe mama şi asta mă făcea pe mine fericit. Dar mă simțeam jenat. Micimea camerei şi frigul din ea; aproape că nu era folosită. Antreul îngust, tapetul, băieţelul cu ochii în lacrimi din fotografia de pe perete, şirul de pisici de porțelan, chiar şi fotografia tatei. Toate… *totul* îmi dădea un sentiment de jenă. A trebuit să-mi înghit scuzele ce-mi stăteau pe limbă. Ştiu cum ar fi sunat, dar tot a trebuit să mă lupt cu mine.

Rachel a calculat precis. Mama a intrat cu tava tocmai când ea lua în mână fotografia tatei.

— Arată super, a spus ea.

— Da, arăta, a spus mama. Era un bărbat chipeş.

Mama a pus tava pe măsuța de sticlă. S-a auzit zăngănit de ceşti şi

linguriţe. I s-a alăturat lui Rachel şi au privit împreună fotografia.

— Ca şi Victor, a zis Rachel.

Mama a bătut-o uşurel pe braţ, iar Rachel a pus fotografia înapoi pe poliţă.

— Cu siguranţă vă e dor de el.

— Nici nu-ţi închipui, scumpa mea, a răspuns mama.

Se ocupau acum de tavă, stăteau aplecate peste ea, şi eu am avut senzaţia că nu le cunosc. Cum de ştiuse Rachel să spună aşa ceva? Iar răspunsul mamei fusese aproape răutăcios, cu o duritate în voce pe care până atunci nu i-o auzisem ori remarcasem. Cu toate acestea, ceea ce spuseseră fusese perfect. Se împrieteniseră şi, într-un anume fel, se coalizau împotriva mea. Rachel îmi adulmecase stânjeneala, drept care se dădea de partea mamei. *Se pune-n genunchi şi-n coate*, mi-a venit să-i spun mamei. *Mă pune s-o fut pe la spate*, dar îmi şi auzeam noua mamă răspunzând: *Bine face. Bravo ei!*

Am fost tentat să urc în fosta mea cameră, să le las singure, să scap puţin. Dar n-am făcut-o. Ştiam că Rachel ar fi venit după mine şi nu voiam să-mi vadă camera – deşi poate că deja trăsese cu ochiul când fusese la baie. Nu voiam să vadă posterul cu Derby County[60] sau absenţa unei tăblii la capul patului, sau pata de igrasie şi colţul unde tapetul se cojea, deasupra ferestrei, sau priveliştea spre curtea dosnică a familiei O’Connell şi craterele săpate în iarbă de alsacianul lor. Câinele murise, dar găurile rămăseseră acolo, la fel şi o Honda 50 stricată şi răsturnată pe-o parte. Nu voiam să-i audă pe domnul şi doamna O’Connell regulându-se, izbindu-se unul de altul la perete, aşa cum făceau în fiecare după-amiază de duminică. Şi totuşi voiam – voiam ca ea să vadă şi să audă totul. Ştiam că i-ar plăcea. Şi ar gândi că-i mişto că există bătrâni care şi-o trag şi cărora nu le pasă de grădina lor. S-ar aşeza pe pat şi mi-ar zâmbi. Pe mine mă protejam, nu pe Rachel. Ea n-a fost niciodată o snoabă. Dar nici nu avea nevoie să fie. Eu, în schimb, aveam.

60. Derby County Football Club – o asociaţie profesionistă de fotbal cu sediul în Derby, Derbyshire, Anglia.

Însă îmi iubeam mama. Nu ştiu dacă mi-am iubit tatăl. Nu mi-l amintesc murind. Mi-l amintesc mort şi-mi amintesc că am fost la cimitir. Mi-a fost frig, aşa-mi amintesc. Şi nu ştiam cum să mă simt, ce să fac – şi de asta-mi

aduc aminte. Îmi iubeam mama şi de aceea o adusesem pe Rachel la ea acasă. Ca să mă mândresc cu ea şi s-o fac fericită pe mama. S-o anunţ că mă făcusem băiat mare; eram bărbat. Să vadă că mă ajunsesem şi n-o să mai prea dau pe-acasă.

Nu mă aşteptasem să se împace atât de bine. Cele mai bune prietene, surori de nebunii. Mamei îi plăcea felul în care Rachel mânca din farfuria cu biscuiţi Goldgrain. Se minuna în faţa acestei dovezi pe două picioare a perfecţiunii femeieşti, care mesteca şi clefăia, şi-şi arunca pe spate capul ori de câte ori mama spunea ceva amuzant. Mama *era* amuzantă.

I-a oferit mamei o slujbă.

— Aţi fi perfectă, i-a spus Rachel.

— A, nu.

Mama avea patruzeci şi cinci de ani. Tocmai am făcut socoteala şi e un şoc. Era femeie tânără. Arăta bine. Fiind duminică, încă nu se schimbase de hainele cu care fusese la biserică. Papucii pe care-i purta când ne deschisese uşa dispăruseră, fuseseră înlocuiţi de o pereche de pantofi negri cu toc înalt, pe care-i purta o dată pe săptămână. Acesta sunt eu cel de-acum, care privesc în urmă. Dar atunci nu vedeam femeia despre care acum ştiu că era acolo. Îi vedeam ridurile de la ochi, pântecul proeminent, părul prea negru, degetele pătate de nicotină. Voiam ca ea să fie altfel.

Şi nu voiam.

— Nu m-aş descurca, i-a spus lui Rachel. Sigur aş scăpa tava pe jos.

— Ba nu.

— O, ba da. Păi aproape c-am răsturnat-o pe-asta de-aici, adineaori. Oricum, am o slujbă şi mi-e de-ajuns.

Îi spusesem lui Rachel că mama era femeie de serviciu la mai multe birouri. Lua autobuzul până în oraş în fiecare seară a zilelor săptămânii, împreună cu un întreg grup din cartier.

— Îmi place compania, i-a spus ea lui Rachel.

— Şi cu mine aţi avea companie.

— Da, a zis mama şi a izbucnit în râs.

— Tinere, aşa ca dumneavoastră. Grozave.

Mama a bătut-o uşor pe braţ:

— Sunt mai fericită cu fete de vârsta mea. În mijlocul lor nu trebuie să

fiu altfel decât sunt. În schimb, pe lângă ale dumitale aş arăta ca o afurisită de cucuvea.

— Cucuvelele sunt simpatice.

— În propriii ochi, da, scumpo. Eu le-am auzit de prea multe ori.

Şi iar a bătut-o pe Rachel pe braţ. Uitându-se spre mine. Zâmbea, aproape cu lacrimi în ochi.

— O, Doamne, a zis ea.

Rachel se mutase la mine. Nu mai voia să locuiască în aceeaşi casă cu tatăl ei. Ne regulam până ne răzbea foamea. Dar era incomod. O singură cameră – două ferestre, două scaune, o masă, un pat desfundat, pentru o singură persoană. Maşina de scris trebuia mutată dacă voiam să mâncăm la masă. Trebuia să adaug pagini noi la teancul de lângă maşină. Trebuia s-o las să vadă că lucrul progresa. I-am făcut o copie după cheie, fără să mă ostenesc să-l informez pe proprietar; ştiam că nu vom rămâne mult timp acolo. Aveam nevoie de ceva mai mare – şi de un duş, o toaletă, un aragaz ca lumea, un pat de două persoane. Aveam nevoie de o cameră de lucru în care să mă ascund.

Îmi plăcea să adorm lângă ea. Îmi plăcea mirosul din cameră. Îmi plăcea s-o văd mişcându-se, orice mişcare, îmi plăceau paşii ei până la robinet sau pur şi simplu scărpinatul gleznei. Mă vedea urmărind-o şi-mi zâmbea.

— Ce-i?

Televizorul era pus pe podea, lângă pat: zăceam pe-o parte şi ne uitam la *Remington Steele*[61]. Eu, în spatele lui Rachel, cu bărbia pe umărul ei. Au început reclamele. Rachel s-a întins şi a închis sonorul. A revenit la locul ei şi a simţit erecţia bătând-o uşurel.

61. Serial poliţist american, difuzat între 1982–1987.

— Măiculiţă!

A dat cearşaful la o parte, şi-a ridicat piciorul stâng şi m-a vârât în ea.

— Repede, înainte să se-ntoarcă Pierce.

Îi plăcea *Remington Steele*, lupta plină de veselie a unei femei împotriva dominaţiei masculine şi a lui Pierce Brosnan. Eram oarecum mândri de Pierce, un irlandez care nu cedează în lumea aceea americană. Într-acolo ne îndreptăm, îmi ziceam eu. America, sau măcar un loc ceva mai mare.

Formam deja un cuplu cunoscut, superba tânără femeie de afaceri şi iubiţelul care şocase naţiunea rostind cuvinte precum „prezervative“ şi „ateu“.

Dar am fost fotografiaţi o singură dată înainte de mansardă, pentru *Sunday Independent*. Ne aflam într-un apartament pe care Rachel îl împrumutase pentru acea după-amiază de la mama unei prietene de şcoală. Insula Dalkey se întindea în spatele nostru. Rachel era îmbrăcată în negru, inclusiv şorţul. Eu am refuzat să mă pun la ţol festiv; încercam să arăt ca şi când aş fi fost scos din camera mea de lucru. Am refuzat să mă uit în obiectiv. Chiar ţineam câteva foi A4 în mână. În fotografia pe care au ales-o, mă uitam la o pagină – goală –, în timp ce Rachel stătea aplecată peste umărul meu şi cu o spatulă albă de plastic arăta spre o frază invizibilă.

— Interesant, a şoptit ea.

— Spatula, am şoptit la rândul meu.

Îmi spusese cum se numeşte ustensila doar cu un minut înainte. I-am ajutat pe fotograf şi pe asistent să-şi împacheteze aparatura; i-am zorit să iasă pe uşă. Apoi ne-am regulat timp de jumătate de oră, cât mai aveam până se-ntorcea acasă mămicuţa colegei. Rachel a luat paginile goale şi s-a uitat pe ele.

— N-ai muncit nimic azi, Victor. N-ai fost băieţel cuminte.

S-a aşezat pe canapeaua din piele – arăta mică pe canapeaua aia – şi s-a bătut pe genunchi. Eu m-am culcat peste genunchii ei şi ea mi-a dat la poponeţ cu spatula.

— Ce naiba, Rachel!

Şi-a înfipt un cot în spinarea mea, ca să mă ţintuiască, şi iar mi-a tras câteva. M-am smuls de-acolo. *Hai*, *Victor, nu te sfii*, *vrei să mă ucizi*. I-am dat cotul la o parte şi m-am ridicat în picioare.

— A durut!

— Atunci fute-mă! a zis ea.

Mi-a luat mânia cu mâna şi m-a făcut să râd. Ce minunăţie – picioarele ei în jurul meu. Chiar în jurul meu. Nu cred că am crezut vreodată cu adevărat acest lucru. Sau că l-am acceptat.

Setul de tobe a fost o surpriză. Nu ştiusem că exista un băiat în casă. Ştiam de surorile lui Rachel şi aşteptasem cu nerăbdare să mă zgâiesc la ele,

şi-n acelaşi timp mă temeam. Dar ea nu-mi spusese nimic despre vreun frate.

Nu exista.

— E-al lui, mi-a spus ea încet.

— Al cui?

— Al lui tati.

— Cântă la tobe taică-tu?

— Nu. Nu chiar. Doar le are.

Intrasem în casă prin uşa din spate. Bucătăria era goală, ceea ce mi s-a părut ciudat. Mirosurile erau cele care trebuiau să fie, dar nu cred că mai fusesem într-o bucătărie goală în timpul zilei. Nu era încăperea în care se desfăşura existența. Uşa spre restul casei era închisă.

Rachel a deschis-o.

— Salut!

Ne găseam în hol. Dale, carpete, mese întunecate, şapte uşi închise, o scară largă şi setul de tobe. O uşă s-a deschis în stânga mea, apoi alta în dreapta. În cinci sau şase secunde, mă aflam în fața familiei lui Rachel. Fiecare a venit din altă direcție. O soră – Maeve – a fost prima, bucățică ruptă din Rachel, doar că nu era ea. Prea înaltă, prea dințoasă, prea aproape ca Rachel. Apoi mama. Beată. Nu prea fusesem martor la eforturile făcute de persoanele care obişnuiesc să bea pe ascuns. Dar m-am prins pe loc. Calitatea deliberată a fiecărei mişcări. Ea a deschis uşa – uşa *ei* –, apoi a închis uşa. Apoi s-a uitat şi a zâmbit, la Rachel, la mine, la Maeve, din nou la Rachel. Apoi a vorbit:

— Ei, salut.

Ei – salut.

Apoi s-a mişcat. A făcut un salt peste marginea carpetei, de parcă sărise peste Becher’s Brook[62], nu s-a poticnit, nu şi-a pierdut echilibrul.

62. Un obstacol foarte dificil în cursa anuală de cai de la Aintree, Anglia.

— Trebuie că eşti Victor.

Trebuie-căeşti-Victor.

— Ea-i mami.

Mi-a scuturat mâna şi şi-a amintit să-i dea drumul. Făcea foarte bine

mami.

Apoi cealaltă soră, Esther. Asta era mai în vârstă, şi furioasă. Ținea o carte în mână ca pe un ciocan.

— Aşa, deci, a zis ea şi s-a uitat fix la mine.

Era pusă pe scandal. Voia să mă duc la ea şi să-i dau un brânci, pentru ca să mă poată îmbrânci la rândul ei. Să ne apucăm în braţe şi să ne tăvălim peste tobe. Să-mi terciuiască faţa cu exemplarul cartonat din *Lord of the Rings*[63].

63. *Stăpânul Inelelor* – trilogie *fantasy* de J.R.R. Tolkien.

A urmat tati. Totul la el zicea jucător de rugby. Totul la el zicea jucător de rugby care nu a fost suficient de bun. Jucător de rugby care n-a fost niciodată bun. Jucător de rugby care se răzbuna pe lume cu un zâmbet pe faţa lui pătrăţoasă, până avea să explodeze şi să moară. Stătea în faţa mea, lângă nevastă-sa. Care nevastă era pilită şi uşor într-o dungă, dar, în holul ăla, era cea care semăna cel mai mult cu Rachel. El o proteja. *E a mea – eu am futut-o, ea îmi dă de mâncare*. Şi a zâmbit. *O să te strivesc şi-apoi o să te-mping sub carpetă cu piciorul.*

— Vestitul Victor, a zis el.

— Salut, domnule Carey.

— Jim.

Era o ameninţare, un verb. O să-mi tragă un Jim de vai mama mea.

Deodată, holul s-a umplut de ţipete stridente şi râsete. Ani întregi de bani şi mâncare bună – oamenii ăştia ştiau cum să se poarte. Tati – afurisitul de Jim – era o jigodie pentru că asta se aştepta de la el. Asta era treaba lui. Şi se pricepea; se întrecea pe sine.

— Ce fel de nume e Victor?

— Tati…!

— Adică, de unde vine? Care e istoria?

— E doar un nume, am zis eu.

Mai bine n-aveam cum să mă descurc. Notorietatea mea, recomandările mele ca persoană adultă se ascundeau în spatele tobelor, tremurând.

— Lasă-l în pace, a spus Rachel.

M-a bătut uşurel pe mână şi l-a bătut şi pe tatăl ei. Ne-am îndreptat spre

una din încăperile din partea din față a casei. Rachel mi-a dat o palmă peste fund. Nu şi peste al lui. Eu mergeam înainte.

Carnea a fost tranşată şi boluri cu legume asortate au fost trecute de la unii la alții. Mami s-a ținut de umărul meu când s-a aplecat să pună pe masă o cană cu sos de carne, un recipient ciudat, ca o oliță de noapte. Am simțit o țâță în ureche. Nu m-am uitat la Jim. Tocmai îşi croia drum prin mâncarea din farfurie. Aproape că mă aşteptam ca mami – cu greutatea lăsată pe umărul meu – să-şi continue mişcarea, să se prăvălească pe deasupra mea peste masă. Dar n-a făcut-o. S-a ridicat de pe mine şi s-a aşezat, slavă Domnului, la câteva stații distanță.

— Mmmmmm!

Cineva a făcut „Mmmmmm“. Iubita mea a făcut „Mmmmmm“. Surorile ei au fost de acord, tatăl ei a grohăit. Mama mea gătea o cină normală duminica. Era o consecvență remarcabilă în tot ce făcea. Puiul avea întotdeauna gustul puiului ei. Dacă i se dădea un fazan, îl transforma în pui. Duminica în casa noastră însemna un singur miros, un singur gust, o singură amintire fericită. Aici însă era ceva neidentificabil şi irepetabil. Erau chestii în sosul ăsta. O ceapă – o ceapă întreagă – a alunecat sub buza oliței când am turnat sos în farfurie. Până atunci, nu fusesem nevoit să-mi torn singur sosul. Ceapa – la început, n-am ştiut ce e – mi-a căzut în farfurie. Şedeam singur; de-o parte şi de alta a mea, locuri goale. M-am uitat la Rachel, aflată în fața mea. Ea mi-a zâmbit şi a mestecat. Şi-a fluturat scurt mâna în care ținea furculița. Dar sosul… era negru. Era viu. Ceapa era capul acoperit cu sânge al unuia din copiii nenăscuți despre care scriam şi vorbeam. Am lipit puțin sos pe-un morcov – glazurat – şi am reuşit să-l duc la gură fără să-mi înclin prea mult capul. Şi Isuse… gustul. Ăsta era Southside[64]. Asta era explicația. Aici erau vin şi istorie. Chestia pe care-o mâncam data de pe vremea vikingilor. Mergea direct în sânge. Îmi venea să mă bat cu pumnii-n piept.

64. Termen colocvial care desemnează partea din Dublin aflată la sud de râul Liffey.

— E-n regulă… totul? i-a întrebat mami pe comeseni.

— Super.

— Mmmm-mm!

— Voi mâncaţi duminică seara acasă… Vic…

Mami s-a uitat la mine:

— …tor?

— Duminica, am zis. Da.

Tati m-a ţintuit cu o privire dură. O să-mi aplice un Jim de-o să-mi dea borşul pe nas. Dar acum cunoşteam secretul: o să mă umplu de sosul lui şi-o să-i aplic şi eu un Jim.

— Aşa deci, a zis el. Eşti în favoarea avortului şi chestii d-astea?

— Tati…

— E o-ntrebare.

Corect, *era* o întrebare. Dar eu aveam o ceapă întreagă în gură, pentru prima oară în viaţa mea. Capul unui prunc mort, şi tocmai îmi înfipsesem dinţii în el. Era plin de apă fiartă care acum îmi topea gingiile şi-mi raşcheta cerul gurii.

— Da, am zis.

Dar nimeni nu m-a înţeles.

Hotărâsem că mă voi repezi în tati când va declara război. Însă curajul meu a trecut neobservat. *Da*-ul meu nu sunase nicidecum a da. Sunase a moarte rapidă.

— Ţi-e bine, Victor?

— Ce-a păţit?

Înghiţisem ceapa – decizia mea. Nu puteam s-o mai muşc o dată şi nici n-o puteam lăsa să cadă din gură înapoi în sos. Un cocoloş pârjolitor îmi cobora în gâtlej. Nu se răcea câtuşi de puţin şi nici nu eram convins că se mişcă. Am luat paharul cu vinul roşu turnat de tati înainte să ne-aşezăm şi l-am dat pe gât aproape pe tot. Trebuie că a avut efect. Foile exterioare ale cepei s-au contractat şi am reuşit s-o înghit. Simţeam cum se repede vinul după gogoloi.

Rachel m-a masat pe spate. Habar n-am cum ajunsese ea acolo, chiar lângă mine, din capătul îndepărtat al mesei.

— Eşti OK?

Nu. Eram departe de-a fi OK. N-aveam să mai fiu niciodată OK. Mi-am şters ochii.

— OK?

Simţeam ceapa, învinsă, dar încă periculoasă, aşteptând să sară înapoi afară. Mâna lui Rachel dispăruse. Mi-a dat o pălmuţă peste cap şi s-a întors la Esther şi Maeve, în partea cealaltă a mesei. Mi-am şters ochii. Acum vedeam mai bine.

— Se simte bine?

— E ceva ce i se-ntâmplă de-obicei?

Am zâmbit:

— Îmi cer scuze pentru cele întâmplate.

Uitasem de avort. Toţi uitaseră. În afară de tati. Încruntătura lui nu-i putea masca încântarea. Fiică-sa se căpătuise c-un dobitoc, un coios din Northside[65], care nu era în stare nici să mănânce.

65. Termen colocvial care desemnează partea din Dublin aflată la nord de râul Liffey.

— Spune-ne ceva despre cartea ta.

De data asta, atacul n-a venit de la Jim. A venit de la Esther. În tentativa ei de a deveni fetiţa lui tati. Am simţit cum se întoarce ceapa. Cepşoara lui tati.

— Ei bine… am început eu.

— E grozavă, a spus Rachel.

Nu mă apăra; mi-am dat seama pe loc de asta. Se uitase prin teancul de pagini de pe masa din locuinţa noastră. Găsise patru pagini, poate cinci, care erau coerente sau ar fi putut constitui un fragment de carte. Ştiam că mă prinsese şi că nu mă puteam simţi recunoscător. Ea nu mă susţinea; mă ascundea. De fapt, mă sulimenea. Nu puteam fi recunoscător, şi totuşi eram. I-am zâmbit lui Rachel. Ea mi-a zâmbit. Mami a zâmbit. Maeve a zâmbit.

Esther nu zâmbea.

— Despre ce-i vorba? a insistat ea.

— Păi… am zis. Despre Irlanda.

— Ah, fantastic! a exclamat tati. Încă o carte despre Irlanda. Mare nevoie de aşa ceva – părerea mea.

— Despre ce e rău în Irlanda, am adăugat eu.

Eram în stare să mă uit în ochii lui, să aştept atacul următor. Aveam să scriu cartea; era în mine.

— Aşa deci, a spus el.

A împins o halcă de vită în gură şi a mestecat, şi m-a privit fix, şi a zâmbit, şi a înghiţit.

— Spune-ne, ce e rău în Irlanda? a insistat el.

— E o carte, tati, a intervenit Rachel. Nu o listă.

— Vorbeam cu iubitul tău, i-a replicat Jim fără să se uite la ea. N-am avut privilegiul să citesc stând în pat cu manuscrisul în lucru.

A urmat un interval cât pentru un icnet. Dar nimeni n-a icnit. Maeve a înghiontit-o pe Rachel. Cel mai simpatic lucru pe care l-am văzut în acea zi.

— Ce e rău în Irlanda? a insistat el. Victor!

Asta era problema. „Nu prea ştiu“ ar fi trebuit să fie răspunsul meu. Sau „*Încă* nu ştiu“. Biserica, politica, inegalitatea, înţepenirea în trecut, ignoranţa politică a fermierilor. Acestea erau ţintele mele, dar nu fusesem în stare să fac prea multe cu ele. Fusesem pipăit de-un Frate Creştin, dar nu învinovăţeam Biserica pentru asta. Nu ştiam cum să învinovăţesc Biserica; asta a venit câteva decenii mai târziu. Ştiam că dominaţia Bisericii Catolice e un lucru rău, dar nu ştiam cum să dezvolt problema, sau măcar să încep. Însă – şi asta e important – aveam de gând să scriu o carte; scriam cartea. Credeam acest lucru. Îl ştiam.

Cuvântul „iubit“ – ăsta a fost, şi felul în care îl rostise tatăl ei. Ghiontul, brânciul. Un cuvânt prostesc, copilăresc. Un ordin: dă-i papucii. Prin urmare, mai târziu am întrebat-o:

— Ne căsătorim?

M-a privit. A chicotit – *a chicotit*.

— Da, a răspuns ea. Ne căsătorim.

Apoi a râs ca o femeie.

— De ce facem asta? a vrut să ştie.

Iar eu i-am spus adevărul:

— Pentru că te iubesc.

— Şi eu te iubesc, a zis ea.

Alt adevăr.

M-a salvat. Asta a făcut Rachel. M-a salvat, iar mai târziu m-a dus în cârcă. Aplombul ei, felul în care mă apuca şi mă trăgea în ea, felul în care se întorcea cu spatele şi rămânea bossul, disponibilitatea ei de a plânge, felul cum accepta sexul, cum îl accepta şi-l dăruia – acum înţeleg că astea m-au

salvat. M-au buimăcit şi m-au alcătuit. Mă îndrăgostisem de-un adult. Nu eram un impostor; eram un începător care prindea greu.

La scurtă vreme după aceea, ne-am mutat în mansardă. Era chiar deasupra bucătăriei lui Rachel, în Temple Bar[66]. Pe atunci, Temple Bar nu era ceea ce e azi. Oamenii care borau şi zbierau erau mult mai puţini. Exista o populaţie locală, muncitori îndeobşte; câteva crâşme bune, vreo două restaurante. Acolo se afla Project Arts Centre[67]. Existau artişti şi oameni care-şi încercau norocul. Macadamul era autentic; nu fusese lăsat acolo de frumuseţe. Era uşor să te simţi special în Temple Bar. Era uşor să te gândeşti la Berlin sau la Praga.

66. Cartier dublinez pe malul sudic al râului Liffey, renumită destinaţie turistică pentru viaţa de noapte.

67. Un centru de artă multidisciplinar care găzduieşte arte vizuale, teatru, dans, musical şi *performance*.

Rachel a descuiat uşa. A deschis-o cu oarece efort, dar nu de tot – am aşteptat ca zgomotele dinăuntru să se domolească. N-am scos nici unul nici un cuvânt. A împins din nou, dar ceva bloca uşa pe dinăuntru. M-am întins peste umărul ei, să caut comutatorul. De fapt, era destulă lumină. Vedeam ferestrele înşiruite pe-un perete întreg. Nu existau obloane sau perdele. Era aproape miezul zilei. Am intrat. M-am uitat în spatele uşii, să văd ce-o bloca.

— Of, Doamne…

— Ce?

Un guguştiuc. Ţeapăn, dar neciugulit – unul mare, cenuşiu.

— Un şobolan? m-a întrebat ea, deşi stătea chiar în spatele meu, iar posibilitatea aceasta nu o demobiliza.

— Nu.

Era plin de guguştiuci. Două dintre ferestre erau deschise, iar la alte două lipsea geamul. Scândurile duşumelei erau mânjite de pete albe de găinaţ. Am înaintat până în mijlocul podului. O adevărată plimbare până acolo; spaţiul părea vast. Nici un ascunziş, doar patru colţuri goale şi ferestrele. Nu-ţi dădea sentimentul de intimitate. Acolo sau în mijlocul unui parc era totuna. O săptămână mai târziu, locuiam acolo. N-aveam de ales. Trebuia să

lucrez.

Şi lucram. Pentru că şi ea lucra. Rachel nu e o invenţie a televiziunii. Un lucru pe care-l veţi fi remarcat la Rachel, dacă i-aţi urmărit cariera, dacă aţi observat cum i se scurtează câte puţin părul de la un an la altul: niciodată nu spune că munceşte din greu. Nu se laudă niciodată. Nu umblă cu potlogării. Nu susţine că are ceva special, dăruit de Dumnezeu sau prin naştere. Nu pretinde că are un trecut interesant sau că s-a luptat să ajungă în vârf. Cei care privesc cu atenţie vor fi observat că, de cele mai multe ori, Rachel nu spune nimic. Nu pentru că-i lasă pe bărbaţi să vorbească, ci pentru că nu e nevoie să spună ceva. Bărbaţii o urăsc. O iubesc şi o urăsc. Din pricină că au nevoie de ea. Ei pot fi înlocuiţi oricând; nu şi Rachel. Spectacolul va continua şi fără ei, dar fără Rachel nu există spectacol. Producătorii au încercat să-i găsească naşul. E unul din punctele de atracţie ale emisiunii, motivul pentru care *Hit the Ground Running* revine în fiecare toamnă. Există undeva un antreprenor care s-o detroneze dracului pe Rachel Carey? Până acum, nu, aşa ceva nu există.

Mă trezeau zăngăniturile lui Rachel undeva sub mine. Îi puteam măsura ziua în timp ce zăceam pe saltea – deocamdată nu aveam pat – în centrul uriaşei noastre încăperi şi auzeam multe alte voci, şi adulmecam reţetele ce pătrundeau prin crăpăturile dintre scândurile vopsite ale podelei. Acolo jos era Rachel şi mai erau şi alte femei – fete. Iată un adevăr: Rachel a fost prima persoană din Irlanda pentru care angajaţii ei erau „echipa“. Niciodată „echipa mea“. Iar echipa se tot mărea.

Şi eu lucram. Îmi făceam loc printre hainele pe care ea le azvârlea peste tot şi mă duceam la masă. Aveam şi un birou, vorba vine – o veche bancă de şcoală, cu orificiu pentru călimară. Nu mă puteam rezema, nu-mi puteam încrucişa picioarele. Nelalocul ei, banca părea aproape sinistră. Rachel o cumpărase de la una din prăvăliile de vechituri de pe Francis Street. Un cadou pentru mine. N-am folosit-o niciodată – decât pentru poze.

Deoarece prinseserăm gust de aşa ceva. Munca lui Rachel era reală. Ca şi a mea, doar că ea avea nevoie de publicitate. Mamele fetelor petrecăreţe şi femeile care lucrau pentru bărbaţii care hotărau că produsul lansat de ei avea să se vândă mai bine dacă tăvile erau purtate de femei drăguţe, titrate, iar bucatele de pe tăvi aveau un gust extraordinar şi aspect neirlandez – ele

reprezentau publicul-ţintă al lui Rachel. Astfel că au început să apară fotografii. Rachel cu o tavă; Rachel şi două, trei, patru alte femei, toate cu tăvi în mâini; Rachel amestecând într-o oală; Rachel gustându-şi fiertura; Rachel la volanul furgonetei. *Priviți! O femeie conduce o furgonetă!* Eu mă ţineam deoparte. Nu coboram în bucătărie. Nu era nevoie să trec pe-acolo ca să ies şi să intru în casă. Ea îşi făcea treaba ei, eu o făceam pe-a mea. Am scris două capitole – cred că am scris două capitole complete. Nu-mi amintesc fraza de-nceput. Nici măcar un cuvânt nu-mi amintesc. Primul capitol l-am bătut de două ori, cuvânt cu cuvânt. Îmi amintesc că mi-am spus că-mi va da energie, mă va încălzi pentru al doilea capitol. Şi aşa a fost. Îmi amintesc pagina goală. Apoi că am bătut energic „Capitolul doi“ şi am continuat – cuvintele se buluceau la coadă. Am umplut pagina în două minute. Apoi am mai bătut-o o dată. Cred că scriam despre Rebeliunea din 1916. Cred că-mi amintesc că am bătut data şi mi-a plăcut cum arăta pe pagină – şi asta m-a dus până la pagina următoare.

Luam un taxi ori autobuzul până la RTÉ, tot a doua sau a treia duminică, şi trânteam câte-o chestie controversată. Odată am zis că elevii din anul terminal ar trebui să primească prezervative când pleacă de la şcoală vinerea după-amiaza. Unul dintre invitații în platou, o femeie, membră ceva mai purie a organizației Youth Defence[68], m-a pălmuit în pauza publicitară. S-a ridicat de la locul ei de la masa rotundă, i-a dat ocol până la mine şi m-a pocnit de-a binelea. Inelul ei de logodnă mi-a tăiat urechea. Când lumina s-a reaprins în studio, ea era din nou la locul ei şi-şi aranja broşurile. O asistentă de platou s-a strecurat până la mine şi mi-a dat batista ei.

68. „Apărarea tinereții“ – organizație irlandeză care se opune legalizării avortului.

Cu asta mă ocupam. Din când în când, spuneam ceva şocant. Aţâţam. Era ceva onest în ce făceam. De obicei, credeam în ceea ce spuneam. Din care pricină eram detestat, niciodată îndrăgit. Din care pricină eram jigodia, jegul, căcănaru’ dracului. *Cum de s-a cuplat cu ea?*

Cum de s-a cuplat cu ea? Da’ cum de ştiau ei? A fost vina lui Rachel. Acum îmi dau seama. Doar că-i lipsit de sens şi prostesc ce zic. N-a fost vina nimănui. Eu am acceptat bucuros faptul. *Jegul ăla o fute pe fata aia*. Am învăţat verbul „a fute“ de la Rachel. Acolo de unde veneam eu, acolo

unde şi când crescusem eu, bărbaţii călăreau femeile. Au fost şi alte cuvinte, folosite o vreme, dar călăreala era călăreală. *Eu călăream, tu călăreai, el călărea, noi călăream*, şi, la un moment dat pe la sfârşitul anilor ’80, *ea călărea*. Nimeni nu trăgea futaiuri acolo de unde veneam eu. Sarcina era rezultatul contactului sexual; restul era călăreală. Rachel însă nu călărea şi cu siguranţă nu era călărită: Rachel se futea. Eu mi-am părăsit locul şi rangul şi m-am apucat s-o fut pe Rachel. Şi voiam ca lumea să ştie că o fut pe Rachel.

Cu ani în urmă, auzisem un banc despre un irlandez care, după prăbuşirea unui avion, ajunge împreună cu Claudia Schiffer pe-o insulă pustie. Sunt doar ei doi, şed pe nisip. După câteva zile, ea se dă mai aproape de el. „Vrei să mă călăreşti, Dermot?“ întreabă ea. „Isuse, Claudia, zice el. …Adică eşti sigură?“, „Da – zice ea. Am impresia că o să stăm aici ceva vreme. Şi ne cam plictisim… nu crezi?“ Aşa că se apucă de călărit. Cât e ziua de lungă. Şi Claudia se îndrăgosteşte nebuneşte. Şi tot aşa, lună după lună, până când, într-o bună zi, irlandezul se ridică, se duce mai încolo pe plajă şi se aşază de unul singur. Claudia se ridică şi se duce după el. „Dermot? S-a-ntâmplat ceva?“ „Păi, da, zice el. Nu prea sunt în apele mele.“ „Pot să te ajut cu ceva?“ „Ştii… poate o să ți se pară-aiurea. Dar te-ar deranja dacă ți-aş spune Des?“ Ea se uită la el, apoi zice: „În regulă. Îți dau voie.“ „Grozav. Minunat, mulțumesc.“ Irlandezul are în mână o bucată de cărbune, găsită pe plajă. I-o arată Claudiei şi spune: „Şi… mă rog… te-ar deranja să-ți desenez o mustață?“ Ea îl priveşte din nou, apoi: „În regulă, Dermot. Şi asta îți dau voie.“ „Ah, grozav… mulțumesc.“ Dermot îi desenează o mustață, se dă câțiva paşi îndărăt, apoi o prinde de umeri, o scutură bine şi zice: „Des! Des! N-o să-ți vină să crezi pe cine călăresc de trei luni încoace!“

Ştiam cum trebuie să se fi simțit Dermot. Dar eu nu trebuia să-i desenez lui Rachel o mustață. Mi-a desenat ea mie. Invidia este o formă de respect arbitrară, nestatornică. Bărbaţii mă invidiau, femeile, la fel. O vreme, m-au ascultat, dar nu pentru că devenisem una dintre minţile mai ascuțite, mai incisive ale țării, ci pentru că o călăream pe Rachel Carey.

De la ea a început. Eu nu coboram în bucătăria ei, iar fotografii nu urcau în podul nostru. Au început să urce abia când am început noi să-i spunem mansardă. Nu-mi amintesc cum îi spusesem înainte. Garsoniera? Camera?

Aş putea să-i telefonez lui Rachel, s-o întreb. Mi-ar răspunde prietenoasă, amabilă; m-ar întreba ce mai fac. Ar râde când aş întreba-o despre mansardă. *Of, Doamne, Victor – zile fericite*. Dar n-o s-o sun. M-ar întreba de ce vreau să ştiu. Nu pot născoci o minciună şi n-am de gând să-i spun adevărul. *Scriu o carte.* Tăcerea ei m-ar distruge, chiar şi puținele secunde dinainte să-mi spună că e încântată.

Aş putea da vina pe telefon. Avea nevoie de o extensie a liniei până sus; nu voia să nu se răspundă la telefon când nu era nimeni în bucătărie. La acea vreme, în țară era o singură companie de telefoane. Nu avea clienți; avea milogi. Nici măcar Rachel nu reuşise să-i înduioşeze. Dar tatăl ei a aranjat cu un cunoscut să se ocupe de problemă. Aveam acum un telefon lângă pat, iar eu am început să descopăr cum muncea Rachel. Telefonul suna. Ea gâfâia, țipa, îmi muşca umărul, dar brusc ridica telefonul şi, cu un glas de crainic sedat, spunea:

— *Meals on Heels*, Rachel la telefon… Bună ziua.

Era haios, mai ales după ce mi-a pus în vedere răspicat ca nu cumva să-i distrag atenția.

— Când sunt la telefon, nu am treabă cu tine. De acord?

Am dat din cap că da. De acord. Pentru că nu o credeam. Până la urmă o să fie de acord să mă masturbeze în timp ce explică diferența dintre *samosa* şi *poppadom*[69] unei mame din Monkstown, care încearcă să organizeze o euharistie. Dar n-a acceptat. Când Rachel muncea, eu nu eram acolo. O ascultam în timp ce explica faptul că, din câte ştie ea, Biserica Catolică nu are nimic împotriva bucătăriei indiene.

69. Aperitive indiene şi pakistaneze.

— Puteți să întrebați la Arhiepiscopie. Sau pot s-o fac eu, dacă doriți. Însă există călugărițe în India, nu-i aşa? Maica Tereza – exact. Şi preoți – misionari, da. Verific pentru dumneavoastră. Nu, nu-i nici o problemă – e bine de ştiut, da.

Ştiam că nu trebuie să râd şi nici să-i arăt neapărat că trăgeam cu urechea.

— Nu, nu ne despuiem, am auzit-o spunându-i unui alt client.

Nici urmă de indignare în vocea ei, nici o pauză; de parcă fusese întrebată despre un ingredient.

— Nimic de genul ăsta – nu. Noi servim mâncare.

Nu trebuia s-o întreb cum merge treaba, pentru că ştiam. Iar ea se uita uneori la paginile pe care le lăsam pe bancă. Amândoi ştiam.

De fapt, nu ştiam nimic, nici unul. Aveam strategia mea în ceea ce lăsam la vedere. Trebuia s-o am. Ea, pe de altă parte, devenea un fenomen, iar eu eram destul de infatuat să cred că totul avea legătură cu gătitul.

M-a anunțat – fii corect: m-a întrebat. M-a întrebat dacă ar fi în regulă ca un fotograf de la *Irish Tatler* să urce la noi.

— *Irish Tatler*? m-am prefăcut eu că nu auzisem niciodată de publicația asta. (Auzisem şi o şi văzusem. Dar nu o citisem.) Irlandez?

— Da.

— Cine naiba citeşte aşa ceva?

— Femei care aşteaptă la stomatolog, soți care frunzăresc rapid cât sunt nevestele la veceu. Clienți.

— OK, am zis. Dar ce înseamnă *tattler*[70]?

70. *Tatler* – denumirea unei reviste britanice de divertisment şi modă; *tattler* – orice pasăre de apă care scoate un țipăt ca de fluier; persoană gâlcevitoare, clevetitoare.

— Habar n-am.

— Eu unde să mă duc?

— Poți rămâne – nu-i nici o problemă. De fapt – ascultă – ai putea lucra în fundal.

Şi aşa a rămas. Mai fuseserăm fotografiați împreună, odată, în apartamentul împrumutat din Dalkey. Puşti într-o lume fițoasă a adulților. Acum era altceva. Eram la noi acasă. Noi eram adulții. Iată-mă, cu spatele la aparat, purtând cămaşa indicată de fotograf. Într-o altă fotografie, stau în picioare, uşor aplecat în față, citind ceva pe bancă, şi fereastra e în fața mea. Sunt JFK şi Martin Sheen[71] la Casa Albă. Nu-mi amintesc ce citeam; posibil să fi fost ceva ce scrisesem. Fotografiile o înfățişau pe Rachel. Eu eram cămaşa albă din stânga ei. Apoi a fost fotografia care ne-a conferit statutul de cuplu oficial. Eu stăteam iarăşi în picioare, cu privirile pierdute spre camera goală de peste drum, încercând să ghicesc când fusese ocupată ultima oară. Pe la mijlocul anilor ’60, mi-am zis eu, şi o întreagă familie a locuit în ea. Nimic nu dovedea acest lucru, în afară de pete şi umbre – unde

ar fi putut fi patul, împins la perete, unde clocotise o oală mare pe o plită care nu mai era acolo, un şir de găuri în care or fi fost înfipte cârligele de care atârnaseră hainele de schimb. Tata crescuse într-o încăpere ca aceea – îmi povestise el odată, iar mama încă o dată, după moartea lui. Mi s-a făcut dor de el. Pentru prima oară în ani de zile, aşa cred. Poate pentru prima oară – nu ştiu. Dar mi-era dor de el şi m-am întrebat cum de s-a putut întâmplat asta, doar privind peste drum la o cameră goală, cum de mi-a dat senzaţia de gol în stomac, când deodată am simţit-o pe Rachel în spatele meu. S-a rezemat de mine. Eu am rămas nemişcat. N-am spus nimic. Ea n-a spus nimic. Nu m-am răsucit. Asta a fost fotografia.

71. În miniseria *Kennedy* (1983), Martin Sheen îl interpretează pe preşedintele american John F. Kennedy.

Data următoare – nu-mi amintesc revista –, stăteam cu faţa la aparat. În următoarea, stăteam unul lângă altul, rezemându-ne unul de altul, ca un cuplu ce eram. Apoi, şedeam la maşina de scris şi Rachel citea peste umărul meu, în timp ce eu dactilografiam *Munca multă fără joc îl face pe Jack dobitoc*, o dată şi încă o dată, şi încă, şi încă, până ce soarele a făcut ceea ce voia fotograful de la el.

De Crăciun, m-am dus la mama pentru trei zile, ca să ies la o băută cu foştii colegi de şcoală. A trebuit să bat la uşi, pentru că n-aveam numerele de telefon. Patru sau cinci nu emigraseră; trei încă locuiau cu părinţii.

— Te-ai descurcat bine.

— Draci, mai zi o dată cum o cheamă.

— Rachel, le-am spus eu.

— Corect, a spus Frankie Best.

Nu arăta ca unul care tatonase cu Everton[72]. Asta fusese în urmă cu şapte ani. Acum arăta deja ca un fost fotbalist.

72. Club de fotbal profesionist cu sediul în Liverpool.

— Gagică pe cinste, a dat el din cap şi a zâmbit.

— Şi la radio, a completat Kenny Peters. Bulangiu ce eşti!

Şi el zâmbea. Încă eram unul dintre ei – mă rog, pe-acolo. Eu o călăream, prin urmare, toţi o călăreau. Uite c-o făceam – ieşeam în public, deveneam

cunoscut, călăream femei frumoase.

— Corect jucat, a spus Kenny. Da’ să ştii… p-aci nu-ncepi cu chestii despre avort… m-auzi? E Crăciunu’, mama naibii de treabă.

— Ea ce face?

— Şi-o trage-n cur?

— Mă laşi – da’… te mai plătesc ăia că eşti la radio? Nu te plătesc, nu-i aşa?

— Ba da.

— Să mori tu. Faci cinste cu tura următoare, vas’că. Mai joci fotbal?

— Nu prea.

Uitaseră că nu jucasem niciodată cu adevărat.

— Lasă-l dracu’, e prea ocupat. Şi-ncă nu ne-ai spus.

— Ce?

— Dacă şi-o trage-n cur.

Nu se aşteptau la un răspuns. Nu voiau un răspuns. Un răspuns i-ar fi lăsat cu gura căscată. Îşi respectau femeile, iar Rachel se număra acum printre ele, cel puțin în seara aceea sau până mă duceam la toaletă. Era bine să fiu acolo, într-o crâşmă plină de oameni pe care-i cunoscusem cândva, bărbați şi femei – mame şi tați – care mă ştiau de când eram copil, care-l cunoscuseră pe tata, cărora le plăcea de mama. Şi fiii şi fiicele lor. Băieți de care mă ferisem de când mă ştiu; şi alți băieți, bărbați în toată firea acum, care fuseseră puțin mai atenți, puțin mai precauți, puțin mai isteți, aşa ca mine. Şi fetele la care mă zgâisem mereu, unele dintre ele arătând deja sleite, şi învinse, şi sexi; altele încă obişnuindu-se cu ideea că nu mai sunt copile. Nu-mi amintesc s-o fi văzut pe sora lui Fitzpatrick – sau pe Fitzpatrick – în acea seară; nu-mi amintesc să mă fi uitat după ea. Era bine să fiu acolo. Chiar dacă n-aveam să-mi iau berea şi să mă vântur prin local, să-l bat pe-unul sau pe-altul pe spate, să dau mâna, să sărut obraji, să ciupesc de cur. Dar eram acolo şi-mi plăcea, mă simțeam aproape ca acasă.

Şi *eram* acasă. Cred că eram. Cu băieții cu care crescusem, care avuseseră habar despre spaima ce-o trezeau Frații Creştini şi despre felul în care se distrau aceştia, băieții care se zgâiseră împreună cu mine în revistele porno, care se îmbătaseră cu mine pentru prima oară. Nu cred că sunt sentimental şi nici atunci nu cred că eram. (Aveam vreo douăzeci şi trei de

ani, cam aşa.) Una era s-o fut pe Rachel. Alta, să fiu bărbatul care-o călărea pe Rachel. De aceea mă aflam acolo. Nu să mă umflu în pene, deşi era şi asta. Dar mă explica. Dădea înțeles ființei şi dezertării mele. Le permitea să mă ierte. Şi mie – îmi permitea să mă iert. Puteau să mă reprimească printre ei, să mă aducă la zi cu noutățile.

— Moonshine locuieşte acum în Luton, mi-a spus Frankie.

— Da, ştiu. Mi-a zis mama.

— S-a însurat c-o gagică englezoaică.

— Cum e tipa?

— Habar n-am. Nu-şi pune poza-n ziar toată ziua bună ziua.

Spus fără răutate. Puțină mişţocăreală – de drag.

— Ce-ar fi să mergem şi noi acolo?

Ideea mea.

— În Anglia?

— Da.

— Ce? Acum?

— Nu.

— E Crăciunu’, ce dracu’!

— Nu. La anu’. Putem merge şi la un meci.

— Da’ nu la Luton ’n pana mea.

— Nu – putem merge la Londra.

— Nu la căcănarii de la Spurs.

— Nu la căcănarii de la Arsenal.

— Ce ziceți, o facem? i-am întrebat.

— Băi, da.

— Ianuarie.

— Hai februarie – să pun un ban d-oparte. Martie.

— OK.

Am băut pentru asta. Am râs.

A fost ultima oară când am dormit în casa mamei şi a fost ultima dată când m-am dus la bere cu băieții. Doi dintre ei sunt morți. Mi-e dor de ei, aşa cum mi-e dor de tata; îmi doresc să-i fi cunoscut.

11

M-am aşezat la bar. Dacă sosea Fitzpatrick, veneau şi alţii după el; mulţimea conferă siguranţă. N-a apărut. Am pălăvrăgit cu un tip pe nume Gerry şi-am plecat după a doua bere.

Făcusem o plimbare până la marginea cartierului. Pornisem de-a lungul coastei într-o dimineaţă de sâmbătă. Mă oprisem în locul unde drumul de acces dă în şoseaua de coastă. Am stat şi m-am uitat la primele case. Aceleaşi, şi totuşi diferite. Atât de multe maşini, atât de puţini copii! Nici un alt zgomot decât al traficului din spatele meu, pe şoseaua principală. O femeie a ieşit din casa lui Kenny Peters. O negresă. A strigat ceva în urmă, prin uşa de la intrare – parcă nu zbierase în engleză –, şi o ceată de băieţi îmbrăcaţi cu pulovere a năvălit afară, sărind, încercând să-şi pună piedică unii altora cu crosele de *hurling*[73]. Femeia i-a îngrămădit pe toţi în maşină şi duşi au fost. Probabil în direcţia clubului GAA, mi-am zis eu. Nu m-am apropiat mai mult. Dezamăgirea, sentimentul de vinovăţie. Vinovăţia. Am zăbovit o vreme. Plecasem de-acasă destul de devreme în acea dimineaţă, înainte de opt. Căldura începea să mă apese. Mi-ar fi plăcut o Cola sau o Fanta. Nu mai băusem Fanta de ani de zile. Ştiam unde era prăvălia. Ştiam că va fi tot acolo, cu alt nume – Mace, Spar sau Costcutters. Când mai locuiam în zonă, se numea Mint. Se afla puţin mai jos, pe-aceeaşi stradă. Dar nu m-am clintit. Nu m-am simţit îndreptăţit s-o fac. Speram să se apropie o maşină din care să se holbeze în direcţia mea un chip pe jumătate cunoscut sub zbârcituri şi grăsime, apoi maşina să încetinească şi să se oprească după ce va fi trecut de mine. *Tu eşti?* Pusesem totul la cale, notasem pe hârtie. M-aş întoarce. *Da – tu eşti?* Frankie sau Will. Sau poate o femeie. Sora lui Fitzpatrick. Nu s-a întâmplat.

73. Sport de echipă irlandez, de origine gælică.

Eram obişnuit cu singurătatea. Nu cred că mă simţeam singur. Mi-era dor să fiu căsătorit, dar nu sunt sigur că-mi lipsea Rachel. Însingurarea era mai curată acum. Nu mai eram înconjurat de lumea ei. Nu mai eram nevoit să mă ascund.

Nu-mi plăcea de Fitzpatrick. Dar el era cel care mă întorsese cu atâta timp în urmă; asta era atracţia – seducţia. Nu era nostalgie. Cel puţin nu cred. N-aveam să mai bat vreodată la uşa vechii mele case, rugând să fiu lăsat să-mi văd dormitorul. Mi-era dor de mama şi recunosc că a-nceput să-mi fie dor de ea după ce Rachel mi-a cerut să plec. Dar n-aveam să mai bat la uşi de altădată.

Mă-ntrebam de ce nu sunt ca el – sau dacă aş fi putut fi ca el. Cum aş fi fost, *cine* aş fi fost, dacă aş fi rămas acolo? Voiam să mă bat peste burdihan, să-mi accept vârsta. Voiam să mă zgâiesc la femei şi să nu-mi pese că vedeau că mă zgâiesc la ele. Voiam ceva din dezastrul lui. Şi sora lui mă intriga. Voiam să mă confrunt cu ceea ce-ar fi putut fi. Voiam să văd epava şi să-mi placă.

Şedeam din nou la bar. Tipul din seara precedentă, Gerry, cel cu care pălăvrăgisem – îmi povestise despre cum îşi petrecea vremea de când se pensionase. Mergea mult pe jos; făcea muncă voluntară. Era plicticos, dar îmi plăcuse de el. Şi-mi plăcuse sentimentul, faptul că acceptam că-mi place. De mult nu-mi mai îngăduisem asemenea stări. De data asta, Gerry nu era acolo. Spusese ceva despre o drumeţie cu alţii – un club de drumeţie – în Wicklow. Lough Dan, zisese el. Mă gândisem să-l întreb despre club data următoare când aveam să-l întâlnesc.

— Futu-i – chiar omu’.

Fitzpatrick. Şi-a prăvălit braţul peste umerii mei. În aceeaşi cămaşă roz şi-n acelaşi şort. Uriaş şi mâzgos.

— Omu’ pe care nu l-au putut spânzura.[74]

74. *The Man They Could Not Hang* („Omul pe care nu l-au putut spânzura“) – film *horror* american din 1939, regizat de Nick Grinde.

Şi-a ridicat braţul de pe mine.

— Vrei o bere? l-am întrebat.

— Calule, mănânci ovăz? La naiba, o să vreau un vagon de beri, da’ una-

i de-ajuns ca aperitiv.

S-a uitat în jur, să vadă cine-i aprecia poanta. Îmi venea să ies dracului; era prea aproape, prea acolo. Dar el mă prinsese la colț. Ca să ies, aş fi fost nevoit să-l ocolesc. M-ar fi blocat. M-ar fi apucat în braţe şi m-ar fi aruncat înapoi pe scaun. Ar fi hohotit, ar fi rânjit. Trebuia să recunosc: eram exact unde voiam să fiu.

Am cerut o Heineken pentru el.

— Tu nu-ți iei?

— Mi-ajunge.

— Ți-ajunge pe mă-ta. Ia dracu' o bere. N-o să beau singur.

— Am una.

— E aproape dusă. Hei, Carlo. Bag-o bere pentru puțică ăsta.

A bătut din palme.

— Carevasăzică.

Şi-a şters ceafa cu o mână, apoi şi-a frecat mâna de latura unui crac al şortului.

— Care cum zice ceva despre vreme, îi şifonez mecla.

S-a auzit un hohot. Nu mai eram singur într-o crâşmă liniştită, ci unul dintre tipii dintr-o crâşmă plină. Dar Fitzpatrick încă mă ținea la colț. Stătea între mine şi grupul liber al celorlalți bărbați. Nu mă puteam alătura lor decât dacă mă lăsa el.

— Ți-am văzut-o pe fosta, Pat, a zis unul dintre ei. Arăta bine, dacă mă-ntrebi.

— Unde-ai văzut-o?

— În futelniță cu mine.

— Dă-te-n mă-ta.

Aveam voie să râd. Dar a trebuit să mă uit pe lângă Fitzpatrick, să văd cine spusese asta. Mi-am mutat scaunul nițel, l-am împins de lângă tejghea fără să mă ridic. Dar tot n-am reuşit să văd. Eram încă înțepenit dincoace de Fitzpatrick. Acum tipii vorbeau despre o femeie, una pe care-o cunoşteau de-o viață.

— Întotdeauna a fost coardă gagica aia.

— Am văzut-o la SuperValu. Măiculiță – să mor, ziceai că se duce la discotecă.

Cine? am vrut să strig. *Cine?*

— Ei, acum, face eforturi şi ea.

— Îţi spun – eu unul i-aş pune-o.

— Şi eu – fără regrete, pe bune.

Cine?

— Că veni vorba de regrete, a zis Fitzpatrick. Vreţi să ştiţi cu cine-i însurat ăsta?

Şi s-a dat la o parte. Ridicase cortina şi m-a prins cu garda jos, cu berea la gură. Patru tipi se uitau la mine. Fitzpatrick şi-a lipit o palmă mare, jilavă, pe ceafa mea şi m-a împins în faţă.

— Băi, n-o să ghiciţi în veci, a zis el.

S-au uitat toţi la mine.

O gură s-a deschis.

— Cu cine?

Trebuia să vorbesc. Unul dintre degetele lui Fitzpatrick bătea darabana pe creştetul meu. Recunosc: voiam să-i rostesc numele.

— Rachel Carey, am zis.

— Cine?

— De la televizor, a completat Fitzpatrick.

— Cine?

Erau încântaţi, deşi încă nu ştiau despre cine era vorba. Crainică, sau ce, o fi citind ştiri, prezintă vremea, colportează bârfele, găteşte, cântă, renovează, slăbeşte; o fi psihanalizând adolescenţi cu probleme, o fi vorbind irlandeza – chestii d-astea pe care nu le urmăreau la televizor, dar despre care aveau cunoştinţă.

— Care-i aia?

Întrebarea nu-mi era adresată. Eu le dădusem numele, dar ei parcă l-ar fi citit pe-un ecran. Cei patru şi-o pasau pe Rachel, ca nişte căţei care se hârjonesc cu o jucărie. Deodată, mi-am dat seama că nici Fitzpatrick nu se număra printre ei. Şi el era afară, ca şi mine, şi privea înăuntru.

— *Hit the Ground Running*, a zis el.

— Ce?

Îi întrerupsese.

— E tipa din *Hit the Ground Running*.

Fitzpatrick s-a izbit de mine. M-a ţintuit de tejghea, dar imaginea lui începea să păleascâ. Tipii se contraziceau între ei, îşi dădeau cu presupusul – calmi. Făceau pe proştii. Erau băieţii cu care crescusem. Aveau să se întoarcă spre mine în scurtă vreme.

— Îşi pune picior peste picior când se plictiseşte, a zis Fitzpatrick.

Chestie care m-a lăsat cu gura căscată. Avea dreptate: exact aşa făcea Rachel. Şi ei au înţeles ce voia el să spună şi cine era ea. Picioarele lui Rachel erau faimoase.

— Aia?

— Băga-mi-aş…!

Ştiau cine e. Episodul ăsta s-a încheiat. Acum şi-au întors privirile spre mine. Nu cu vreun respect nou sau cu respect în general. Ea era de la tv, deci şi eu eram de la tv. Ea era o celebritate, deci eu eram o bizarerie. Tipii ăştia erau toţi pentru unu', unu' pentru toţi; crescuseră şi îmbătrâniseră împreună. Fitzpatrick nu se numărase printre ei – nici acum, îmi făcea mie impresia –, dar ei îl cunoşteau cât să-l înţeleagă. Să-l tolereze. Puţină tachinare, una-alta despre vreme, fotbal, Cheryl Cole[75] sau labagiii din guvern, cinci din minutele lor o dată sau de două ori pe săptămână; asta era gaşca lui Fitzpatrick. Dar el mă ştia pe mine, ceea ce-l făcea util. Făcea din mine o fiinţă umană.

75. Cheryl Ann Tweedy – cântăreaţă engleză şi personalitate tv.

— Puţică ăsta a mers la şcoală cu mine, le-a spus el.

— Pe bune? La ce şcoală?

— Şcoala Catolică pentru Băieţi St Martin's.

— Băga-mi-aş!

— Băga-ţi-ai, a zis Fitzpatrick. Hai că n-a fost cea mai rea.

— O, ba da, a fost, m-am băgat eu.

Cercetează. Cuvântul s-a izbit de capul meu taman acolo unde bătuse Fitzpatrick darabana. *O să scriu despre asta. O să scriu – o să continui să scriu.*

Ei au izbucnit în râs.

— L-ai întâlnit pe tipul care prezintă? m-a întrebat unul dintre ei.

Hit the Ground Running era un amestec de *The Apprentice* şi *Dragon's*

Den[76], un test de anduranță pentru antreprenori tineri „de toate vârstele“. Prezentatorul era Will O’Gorman, fostul rugbist. Emisiunea era prezentă în program de cinci ani, iar O’Gorman şi Rachel se alăturaseră „Echipei HGR“ la începutul celui de-al doilea sezon. Curând a devenit show-ul „Will şi Rachel“.

76. *The Apprentice* („Ucenicul“) – un *reality-show* american care testează capacitățile manageriale ale concurenților; *Dragon’s Den* („Bârlogul Dragonului“) – un program tv britanic în cadrul căruia concurenții au posibilitatea să-şi prezinte ideile de afaceri în fața unui juriu.

— Da… am răspuns eu.

— Şi cum e?

— Mişto.

— Nu se umflă singur cu pompa?

— N-aş zice. E-un tip OK.

Le oferam răspunsul pe care şi-l doreau. De fapt, Will O’Gorman era un labagiu. De fapt, nu-l cunoşteam. Rachel îmi spusese asta despre el ultima oară când am stat în bucătărie împreună.

— Nu-mi place, Victor, nu-mi place s-o spun, dar e un labagiu – zău că e.

La vremea aceea, credeam că vorbea despre mine cu alții şi că eu aveam dreptate crezând asta. Iar când am auzit-o spunând că e labagiu, mi-am zis că asta îmi confirma suspiciunea că între ei era ceva, dar probabil mă înşelam, de fapt. Tipii de-aici voiau să ştie dacă Will O’Gorman, sau „WOG“, după cum era cunoscut printre cei pricepuți la rugby, era unul dintre ei. Totul se desfăşura în fața ochilor mei. Îl cunoşteam pe Will, prin urmare ei îl cunoşteau pe Will. Fitzpatrick încă era acolo, încă atârna deasupra mea, dar nu era unul dintre noi.

Aşteptau să audă mai multe.

— Dă impresia că e cam lasă-mă să te las, am zis eu. Dar, de fapt, e… e foarte profesionist.

Au dat din cap; o ştiuseră de la bun început.

— Aşa zice Rachel, am completat eu. Şi e uşor apucat.

Le-a plăcut chestia asta.

— Un rând de bere? a întrebat unul din ei.

Se adresase celorlalți trei.

— Ce-ntrebare!

— Super!

S-a uitat la mine.

— Mata?

— Merge, am zis eu.

N-a vrut să se uite la Fitzpatrick. Am remarcat acest lucru. Toţi voiau ca Fitzpatrick să spele putina. Dar el le făcuse un dar, prin urmare nu puteau fi nepoliticoşi. Vedeam că tipul care făcea cinste de data asta încerca să-şi amintească de numele lui.

— N-are rost să te mai întreb, i-a zis el. Tu nu refuzi niciodată o bere. Ce-i pişatul ăla pe care-l bei?

— Heineken, a răspuns Fitzpatrick. Berea oficială a căcatului de rugby.

— Berea oficială a căcatului de nimic.

Fitzpatrick s-a simţit împins la o parte din scenă.

— Ai avea încredere în el? m-a întrebat Fitzpatrick.

Se depărtase de mine, ca să mă poată privi şi-n acelaşi timp să se amestece printre ceilalţi.

— În cine?

— În WOG. Ăla se caţără pe orice.

— Auzi – s-a luat de el unul dintre ceilalţi –, termină cu d-astea. Fără porcării.

Nu le plăcea de el.

— Eu am încredere în soţia mea, am replicat eu.

Zâmbeam.

— Cu ăla-n preajmă? a insistat Fitzpatrick.

— L-ai auzit, las-o moartă.

— Nici măcar nu mai e cu ea, nu s-a lăsat Fitzpatrick. D-aia-i aici.

— Mucles, a zis tipul care făcea cinste. Fiecare şi le ştie p-ale lui, aşa că ciocu’ mic! Destul!

Scăpasem de Fitzpatrick. Încă era acolo, dar simţeam cum se depărtează plutind.

Îi mai văzusem pe oamenii ăştia; îi privisem. Flirtau cu femei de vârsta lor, le făceau loc barmaniţelor care duceau tăvile. Veneau tot a doua seară, de obicei când plecam eu. O să-mi schimb rutina. Voiam să prind şi eu chestia asta pe care-o pierdusem, măcar o privire târzie.

— Da’ trebuie spus, a zis unul dintre ei. E-o femeie care-arată bine. Fără supărare.

Am zâmbit.

— Dumnezeule, da.

Continuam să zâmbesc. Mă simțeam ca ultimul om. Dar viața pe care n-o avusesem, ei bine, începeam să am cât de cât parte de ea acum. Compania altora, firescul, acceptarea – aveam să le trăiesc.

— Hai să ne oprim aici, a zis cel care ne-a făcut cinste. Suntem fani.

— Şi-ncă cum, pe cinstea mea.

Am râs cu toții.

M-am aşezat la masă şi am început să scriu. *M-a tras pe podea de mâneca puloverului. Apoi a îngenuncheat în fața mea – nu zâmbea. S-a răsucit cu spatele şi s-a lăsat pe coate.* Am pus un disc. Ascultam din nou muzică. Îmi adusesem pick-upul şi câteva discuri de-acasă. Îi trimisesem un mesaj lui Rachel şi o-ntrebasem dacă le pot lua. *Da. X.* Se aflau în hol când sunasem la uşă, aparatul, difuzoarele, amplificatorul, firele frumos înfăşurate şi vârâte într-o sacoşă Lidl. Femeia de serviciu, o rusoaică sau lituaniancă – era imposibil să-i rețin numele –, mă ajutase să pun difuzoarele în portbagaj.

— Rachel nu-i acasă, nu-i aşa?

— Nu-i.

— OK.

Instalasem aparatul pe masă, în fața mea, în spatele laptopului. O să iau ceva mai potrivit, o comodă ca lumea sau aşa ceva, dar îmi plăcea ideea de a-mi ridica privirile de pe ecran şi a vedea cum se învârte discul. Mă auzeam povestind într-un studio, unei moderatoare cu ochii cât cepele, despre rutina mea de lucru. *Vinil? Dumnezeule, da. Chiar în fața mea.* Am ascultat prima față a discului *Blood on the Tracks*[77] şi am scris o pagină. Am ridicat acul şi am plecat. Eram fericit, oarecum; aveam energie. Eram un bărbat care se ducea să-şi întâlnească prietenii.

77. Al cincisprezecelea album al lui Bob Dylan (1975).

Fitzpatrick mă îngrijora. Greşesc ora sau ziua; nu e nimeni acolo sau ajung eu prea devreme şi mă trezesc cu el pe cap. Iar ei n-o să mă vadă

niciodată singur. Gândeam aşa cum obişnuiam să gândesc în adolescenţă. Mă opream în faţa uşii şi încercam să văd prin sticla grunjoasă, să mă asigur că Moonshine era cel care trecea pe stradă, nu Cyril Toner sau alt gaşper, înainte să deschid uşa şi să rămân înţepenit în prag. Alegerea momentului potrivit, asta era riscul.

Erau acolo tipii, indiferent cine erau ei. Nu-mi aminteam când fusesem ultima oară nevoit să ţin minte nume, sau ultima oară când considerasem că lucrul acesta contează. Nu m-am dus direct la ei; nu puteam face asta. M-am îndreptat spre bar, puţin la stânga lor, şi am comandat berea.

— Una, Carl, te rog; mulţumesc.

M-am uitat în jur – nici urmă de Fitzpatrick. Unul din inşi se uita spre mine. L-am salutat ridicând bărbia. El a răspuns dând din cap, a zâmbit. Altul s-a răsucit în scaun ca să se uite.

— Salut, amice.

Intrasem în gaşcă.

— Fac cinste? am întrebat.

Şi-a privit paharul.

— Cred că avem… Ba, ştii ce, mai adă un rând.

— Trei, vas’că?

— Doar trei.

— Nu-i vreunu’ la budă sau la ţigară?

— Nu, doar noi în seara asta.

— Încă trei, Carl; mulţumesc.

Tipul de pe scaun s-a tras mai în spate şi eu am devenit al patrulea colţ. Liam, Pat, Harry. Ei erau tipii de-acolo în acea seară.

— Eu sunt Victor, că veni vorba.

— Te-am căutat pe Google.

— Şi?

— Dă-i în mama lor pe toţi.

Am izbucnit în râs.

— Rachel e discretă cu viaţa ei privată, am zis. Am fost cam prostuţi în tinereţe în această privinţă.

— Înţeleaptă schimbare, a spus Liam.

— Vorbeam de fotbal, m-a informat Pat. Lovelele – sumele pe care le

primesc bulangiii.

— Sume fabuloase, a spus Harry. Da’ asta e. Fotbalul are bani. Aşa că bravo lor.

— Amicu’ ăla al tău, patronul de la Liverpool, i-ai văzut vreodată nevasta?

— Nu cred, a zis Harry.

— Măiculiță, a exclamat Pat. Frumoasă, dată dracu’ de frumoasă. Muc şi sfârc şi altele pe deasupra, mă-nțelegi. Frumoasă.

— Unde baţi?

— Nicăieri. Doar că totu’ e fotbal. Jocu’ din ziua de azi. Femeile şi banii. Nu-i aşa?

S-a uitat la mine. Am zâmbit. Mă prinsesem. Bulangiului de Pat i-a stat pe limbă numele lui Rachel. *Femeile şi banii*. Dar m-a iertat. Am plătit berile şi le-am împărţit. Erau reci şi grozave în mâna mea. Aveam să beau patru beri înainte de ora închiderii. Fusese rândul meu. Eram încântat – chiar eram. Îmi simțeam deschise pântecul, trupul, gata să-şi primească partea.

Ultima oară când mă interesase fotbalul ținusem cu Derby County. Ştiam că, dacă le-aş zice asta, aş trece drept un om de fotbal serios. Mi-ar conferi deceniile şi suferința necesare. Dar nu mai aveam nici o informaţie la zi – cine conducea clubul, ce jucători irlandezi evoluau acolo, şansele de promovare în sezonul următor, istoria lor recentă. O să-mi fac temele; o să-mi placă. O să mă reîndrăgostesc de Derby County.

Îmi plăcea de Harry. Avea ceva al lui. Femeile îl plăceau pe Harry. Am ştiut-o înainte să am dovada. Pat era un pui de drac rotofei şi hâtru. Avea nerv şi era deştept. Se pricepea să citească fețele oamenilor. Întotdeauna şi-a cunoscut locul în gaşcă. Eram din nou copil, citeam semnele. Prin urmare, asta s-a întâmplat atunci când a murit tata: n-am mai fost în stare să le citesc.

— Începe distracția, a zis Pat.

Eram cu spatele la uşă, dar am înțeles: intraseră femei. Pat încerca să se facă mai înalt. Liam şi-a pus berea pe tejghea, s-a prins de curea la spate şi şi-a săltat pantalonii. Harry n-a făcut nimic, doar urma de oboseală de pe chip i-a dispărut ca prin farmec. Ştiam ce însemnau toate astea: nimic. Dacă

m-aş răsuci, aş vedea un grup de femei mature – îmi place cuvântul „matur“. Le-am auzit cum deliberau ce să comande. Îmi plăcea asta la femei – trăiau de-atâta amar de vreme, şi încă nu ştiau ce să comande când intrau într-o cârciumă. Sau se prefăceau că nu ştiu, iar mie-mi plăcea efortul implicit. Nu se dădeau în stambă femeile astea. Adăugau doar câte-un chiot hohotelor de râs care izbucneau spre ora închiderii şi flirtau – niţel – cu noii mei prieteni, când se întorceau de la toaletă sau de la o ţigară fumată în grădina localului. Se cunoşteau de ani de zile – şcoală, căsătorii, afaceri imobiliare, despărţiri. Cunoşteau neveste, foste neveste, soţi, foşti soţi.

Fetele intră într-o încăpere. Băieţii se îndreaptă în scaun. Femei spre cincizeci de ani intră într-o încăpere. Bărbaţi trecuţi de cincizeci se îndreaptă în scaun, îşi îndreaptă spinările, trag în jos partea din faţă a tricourilor. Îmi venea să plâng. Era ca şi când m-aş fi întors în viaţa pe care n-o avusesem.

Încă nu mă uitasem în spate. Femeile se duseseră la o masă înaltă de lângă şirul de ferestre. Am auzit târşâitul scaunelor şi am văzut-o pe una din barmaniţe umplând o tavă cu băuturi şi sifoane şi îndreptându-se spre ele. Agitaţia s-a potolit. Paharul lui Liam era din nou în laba lui – Liam era un tip masiv. Harry îl aştepta pe Carl să se uite la el, ca să-i arate patru degete – era rândul lui să facă cinste.

— Unde rămăsesem? a-ntrebat Liam.

— Chiar aici, unde dracu’? a răspuns Pat.

— Pleci pe-undeva anu’ ăsta, Victor? a vrut să ştie Liam.

Îmi mai spusese pe nume, dar tot mi-au trebuit câteva secunde să-mi dau seama că mie mi se adresase.

— Nu prea cred, am zis. Abia m-am mutat.

— Prea multe pe cap.

— Mda.

— Şi fără o leţcaie.

— Draci, da. Voi?

Voi? Mă descurc bine, mi-am zis. Îi auzisem pe alţii exprimându-se astfel, unchii mei şi tata, strânşi în holul şi în bucătăria casei, când eram copil. *Voi? A, da* – eram din nou acasă, pe malul celălalt al râului. Clar, în mine zăcea un roman.

— Algarve, a zis Liam.

— Ar trebui să-i vezi locul, a spus Pat. Magnific, pe bune.

În cuvintele astea era ceva maliţios, o invidie cât un vârf de ac. Ascuţit.

— Ai un cuib acolo? l-am întrebat pe Liam.

— Un fel de.

— Ar trebui să-l vezi.

— Un bârlog pentru timpul liber, a explicat Liam.

— Grozav.

— Incredibil, a insistat Pat. Două terenuri de golf, că veni vorba. Două, p-onoarea mea!

— Grozav.

— Tu joci, Victor?

— Nu.

— Nu joci?

— Nu, am repetat eu. Nici n-am încercat vreodată.

— Niciodată nu-i prea târziu, a spus Harry.

— Eu m-am apucat de golf acum câţiva ani, a zis Pat.

— Şi tot ca un căcat joci, i-a trântit-o Liam.

— Pe mă-ta.

Pat s-a uitat din nou la mine:

— Ai vreun loc pe undeva? Adică în străinătate.

— Nu, am minţit eu.

Nu era o minciună, dar în urmă cu un an ar fi fost.

L-am văzut pe individul cu care stătusem de vorbă în urmă cu câteva zile – Gerry, plimbăreţul pe dealuri. Am dat din cap, am zâmbit. Mi-a zâmbit la rândul său şi s-a întors la discuţia pe care o purta cu amicul de lângă el. Am remarcat că ţinea femeile sub observaţie cu coada ochiului.

— Nu-l luăm chiar aşa în serios, a spus Harry.

— Ce?

— Golful.

— Ca să evităm dezamăgirea, a explicat Liam. La fel şi cu toate celelalte. Cam la asta se rezumă totul acum, nu-i aşa? De-acum încolo. Să evităm dezamăgirea.

— Să mori tu, Aristotel, că bine-o zici.

Să m-apuc de golf? Să merg pân-acolo? Nu prea-mi venea. Era de-ajuns să mă pun la punct cu Derby County şi poate cu nişte noţiuni de bază despre rugby-ul actual. Trebuia să-mi instalez Sky Sports. Trebuia să-l urmăresc.

Bărbaţii ăştia se descurcaseră. O scoseseră la capăt cu ipotecile, copiii lor terminaseră sau aproape terminaseră şcoala, casele lor erau puţin mai mari decât cele în care crescuseră. Sau decât casele în care locuiseră înainte de divorţ. Încă nu ştiam nimic, dar bănuiam că Harry mai era însurat şi-şi strecura un braţ în jurul taliei unei neveste, iar Pat trăia de unul singur într-o jumătate de casă ori într-un apartament. În privinţa lui Liam, nu eram sigur. Nu eram sigur de nimic. Era ceva în furia lui Pat; încă nu-şi revenise complet, încă suferea. De ce-mi păsa? Voiam să-i cunosc.

Nu puteam să-mi caut vechii prieteni. Avuseseră loc decese, un fiu se sinucisese – îmi spusese mama, nu o însoţisem la înmormântare. Se instalaseră depresii, alcoolism. Apăruseră portărei. Fuseseră şi succese – o fiică ajunsese lector la Harvard sau Princeton. Se câştigase şi lozul cel mare la loto. Avuseseră loc divorţuri, un accident de maşină, un caz de îmbolnăvire de cancer, Parkinson, atacuri cerebrale. Poveştile au secat după moartea mamei. Vechii mei prieteni erau mai interesanţi decât cei noi, aşa aş fi zis. Eram mândru de ei, dar nu mă mai puteam întoarce acolo. Am ţinut o alocuţiune în biserică, la înmormântarea mamei. Nu am invitat pe nimeni acasă ori în holul unui hotel, ori la un local, la un praznic cu supă şi bere. De la cimitir m-am dus direct acasă la ea, am sărutat-o pe soră-mea de rămas-bun şi am plecat. Rachel n-a scos o vorbă tot drumul până acasă la noi, peste râu. Fiul meu nu era acolo.

Acesta era noul început. Aşa credeam. Aşa speram. Deşi Fitzpatrick pândea pe undeva. El ar şti – ştia – mai mult decât voiam eu să ştiu. Ar şti adevăruri şi minciuni. Dar acum nu era acolo. Îmi venea să cred că, din când în când, Fitzpatrick dispărea pentru o vreme.

Începeam cea de-a treia bere. Localul se umpluse după ora zece. Tot mai mulţi oameni încercau să ajungă la bar. Noi le stăteam în drum, dar micile busculade erau presărate cu politeţuri. I-am făcut loc unui tip şi m-am pomenit uitându-mă peste umărul lui Pat, la femei, în timp ce vorbeam despre Rory McIlroy[78], despre *Fifty Shades of Grey*[79] şi despre retragerea lui Brian O’Driscoll[80].

78. Jucător de golf profesionist.

79. *Cincizeci de umbre ale lui Grey* – trilogie erotică de E.L. James, transpusă pe marele ecran de Sam Taylor Johnson.

80. Brian Gerard O'Driscoll – rugbist irlandez profesionist.

— Îl cunoşti?

Pat mă luase prin surprindere. Eu priveam peste țeasta lui.

— Scuze… pe mine mă-ntrebi?

— Păi pe cine? Noi nu-l ştim.

— Cândva i-am întâlnit tatăl, a spus Harry. Simpatic om. I-am vândut o poliță.

— Îl cunoşti? a insistat Pat.

— Pe cine?

— Prea ocupat să te zgâieşti la femei, hă? m-a luat Pat peste picior. Pe BOD.

Am crezut că se referă la una dintre femeile din local.

— O'Driscoll, a zis el.

— Ha, ha, am izbucnit eu în râs. Nu, nu-l cunosc. Şi am adăugat: Nu chiar.

— L-ai întâlnit.

— Da, am minţit eu. I-am strâns mâna o dată sau de două ori. A zis Salut şi Hai Northside.

Au zâmbit.

— Şi nevastă-sa? a-ntrebat Liam. Amy.

— Era cu el. A fost o ocazie – ceva caritabil.

Mamei îi plăcuse cuvântul „ocazie". Orice eveniment care implica să te pui la țol festiv era o ocazie. Şi lui Rachel îi plăcea cuvântul. Îmi spunea unde urma să se ducă – eu o priveam cum se aranja în fața oglinzii de la masa de toaletă. Nu se aşeza niciodată, deşi era un scaun. Se apleca în față şi puțin în jos, ca să se vadă. În ultimii noştri ani, îşi lăsa ochelarii de citit să-i alunece de pe cap pe nas, ca să-şi examineze opera. Era vorba de-un majorat, ori de-un prânz, ori, mai târziu, când a apucat-o de-a binelea pe drumul ei, de-o cină cu persoane din Londra. Că urma să fie prezentă regina, ori o ceată de puşti blonzi aveau să vomite tortul aniversar în veceu, ea ezita o clipă, zâmbea, apoi spunea că e o ocazie. Învățase cuvântul de la

mama. O iubise pe mama.

— Arată bine în carne şi oase?

— Amy? n-am priceput eu.

— Da.

— N-am prea văzut multă carne… Din păcate.

Eram de-al lor.

— Avea umeri impresionanţi, am completat. Deşi nu la fel de impresionanţi ca ai lui.

Au râs, apoi le-am oferit ceea ce-şi doreau:

— E nemaipomenită.

— E prietenă cu nevastă-ta… sau…?

— Nu. Nu cred că se cunosc atât de bine. Diferenţă de vârstă.

— ’Nțeles. Îmi ziceam că poate – nu prea sunt multe celebrităţi în ţara asta. Celebrităţi adevărate, mă-nțelegi, pe bune. Şi m-am gândit că poate şi-au încrucişat drumurile.

— E o posibilitate, a comentat Harry.

— Rachel… am zis eu. De fapt, ea duce o viaţă foarte discretă.

— Mai ales de când ţi-a dat papucii.

Iată uşa care se deschidea larg. Lor o să le placă să mă ia la mişto. Mie o să-mi placă să fiu luat la mişto.

Una dintre femei a venit spre noi.

— Salut, băieţi, ce faceţi?

— Cum îţi merge, Brenda? a-ntrebat-o Pat.

— A, ce să zic, fabulos.

— Noutăţi de la China?

— C-ai întrebat. E taman în China!

China era fiica Brendei şi se afla în Beijing.

— Minunat, a zis Liam.

Ne-a arătat o fotografie pe telefon. Fiica pe Marele Zid, ţinând o pancartă – *Marele Zid sunt eu!* Mama se distra de minune. S-a rezemat de genunchii lui Pat – el şedea cocoţat pe-un scaun înalt –, în timp ce căuta încă o fotografie. Pat şi-a depărtat picioarele, ca ea să alunece între ele.

— Las-o baltă, banditule!

L-a plesnit peste coapsă. Am izbucnit în râs. Pat şi Liam arătau ca nişte

tipi care abia aşteptau să vadă şi alte fotografii. Harry stătea nițel mai retras – doar nițel. Zâmbea, dar nu se uita la Brenda, care derula pozele. Eu m-am dus lângă el.

— Ai copii, Victor? m-a întrebat el.

— Un fiu.

— Ce face?

— E plecat.

Părea suficient. Ajungeai la o vârstă la care copiii tuturor erau plecați ori se întorseseră. Nu doar economia era cauza. Întotdeauna a fost aşa. În lumea mea. În lumea pe care credeam că probabil o părăsisem.

— Tu? l-am întrebat eu.

— Patru. Unul e plecat.

— Cel mai mare?

— Mda.

Mi-era de-ajuns. Aşa era corect. Nu trebuia să țin minte vârstele, sexul, cum stăteau cu pregătirea examenelor finale, opiniile colegilor, micile dezastre. El nu trebuia să ştie că de trei ani nu-mi văzusem fiul. Că nu aveam nici o fotografie de-a lui. Că nu voiam să-i cer una lui Rachel, pentru că atunci ar fi aflat că nu am nici una. Chestie pe care o ştia deja; dar nu voiam să aud sau să văd că ştie.

— Am avut şi eu un loc, i-am zis lui Harry – numai lui Harry.

Ceilalți doi erau încă lipiți de Brenda. Ea avea să mai stea un minut, apoi să-i zâmbească lui Harry, să se uite la mine înainte să se întoarcă la prietenele ei.

Avusesem un *pied-à-terre*[81] la Paris. Rachel încă-l mai avea. De fapt, eu fusesem acolo doar o singură dată. Îmi plăcea expresia *pied-à-terre* şi absurditatea implicită. Milionari care plătesc – împrumută – averi pentru un petic de pământ pe care să-şi pună piciorul. Întotdeauna însoțită de o completare: „E doar.“ *E doar un pied-à-terre*. Îmi plăcuse s-o ascult pe Rachel scuzându-se pentru că deținea un apartament în cel mai grozav oraş al lumii. Înainte de asta avusesem, pentru o vreme, o locuință la Barcelona. Timp de cinci ani. Am stat de două ori acolo. Fusese cumpărată pe numele amândurora, deşi Rachel plătise pentru ea. Făcusem un apropo că în locul acela aş putea lucra fără pericolul să-mi fie distrasă atenția. Cândva, cu vreo

zece sau chiar cinci ani în urmă, ea ar fi spus că-i o idee minunată. Ar fi zâmbit încântată. Ar fi zis că vine să mă vadă la sfârşit de săptămână. Ne-am fi îmbrăţişat, mi-ar fi simţit erecţia, s-ar fi uitat ţintă la mine. Dar locuinţa asta a vândut-o.

81. Locuinţă secundară (în franceză, în text).

— Am avut un loc la Paris, i-am spus lui Harry.

— Mişto.

— Da. Minunat. Într-o zonă nemaipomenită a oraşului. Lângă Saint Germain des Près.

— A, e superb acolo.

— Nu-i aşa? Acum nu mai e al meu. Din nefericire.

— Ea…?

— Mda. Da, încă-l mai are. Nu m-am zbătut pentru el.

— Nu cred că-i uşor.

— E iad. *A fost* iad.

Am dat din umeri. S-a zis destul. Nu voiam să-l plictisesc, să-l fac să se foiască. Brenda pleca. Şi-a vârât iPhone-ul în buzunarul de la spate al blugilor strâmţi. I-a zâmbit lui Harry. S-a uitat la mine şi mi-a zâmbit. I-am zâmbit la rândul meu. Va afla curând cine-i nevastă-mea. Poate că ştia deja. Ceea ce probabil că era bine. De un' să ştiu?!

— Îţi aminteşti de ea când era la şcoală? a-ntrebat Liam.

Mi-am dat seama că nu era o întrebare nouă; ci o rutină. Poate că o văzusem şi eu pe Brenda când era la şcoală. Casa în care crescusem se afla doar la patru kilometri şi ceva depărtare.

— I-o scula şi unui cadavru. La vremea aia.

— Fiică-sa-i cap tăiat, nu-i aşa?

— Incredibil. Seamănă de nu-ţi vine să crezi. E chiar haios.

— Aşa e.

Pălăvrăgeala a continuat, a lăsat-o pe Brenda deoparte, a trecut la vacanţe şi muncă, şi terase de lemn, şi nişte înmormântări care se apropiau – mama cuiva era pe moarte. Am vorbit despre obiceiul de-a aduce mortul în casă pentru ultima noapte înainte de înmormântare.

— Tot ca pe vremuri.

— Da, numai că ani buni n-a mai fost aşa. Şi dintr-odată iar e-aşa. Doar că se trezeşte-n mă-sa câte unu' din familie că cică e ca pe vremuri. Păi dacă-i ca pe vremuri, n-ai nevoie să ți se explice de fiecare dată. Sau… n-am dreptate?

— Ba ai.

— Şi ba n-ai. N-ai dreptate.

— Nu se poate să n-am, a insistat Liam. Până acum câțiva ani, n-a mai fost aşa. Mortul era dus la biserică. Scăpai de orice complicație când te-ntorceai de la serviciu. Treci pe la biserică, zici îmi pare rău pentru necazurile tale. Te asiguri că te vede lumea. Faci ce se cuvine. Te duci acasă. Aşa a stat treaba de când mă ştiu.

— Pentru c-am crescut aici. În Dublin, a spus Pat.

— Şi ce-are a face?

— Aşa se făcea în Dublin.

— Da, şi? Ce mă-ta zici, precis?

— În provincie a fost întotdeauna altfel, a spus Pat.

— Corect, s-a băgat Harry. Am fost la nu ştiu câte priveghiuri. În case. Acolo de un' se trage taică-miu.

— Şi ce dacă? Ce-a trebuit deodată să urmăm obiceiul ăsta de țărănoi aici, în Dublin? De ce trebuie să ne prefacem că locuim în ferme de căcat din anii 1920?

— Soția mea, am zis eu.

Asta le-a captat atenția.

— A avut o firmă de catering. Ani buni.

— Chestia aia cu mâncare pe țâțe?

— Pe tocuri.

— A, da.

Au izbucnit în râs, uluiți. Ca nişte puşti care se aşteptau să fie zvântați în bătaie de învățător; şi se pomenesc c-au scăpat.

— Mă rog, am continuat eu. A început să livreze mâncare pentru înmormântări. Pentru priveghiuri.

— Priveghiurile din partea de sud.

— Da. *Coddle*[82], plăcinte, bacon, varză.

82. Mâncare irlandeză asemănătoare ghiveciului.

— Mişto.
— Deci e-adevărat, am continuat eu. Priveghiul a revenit la modă.
— Nu poți să rezişti unui *coddle* grozav, că veni vorba.
— Da' tre' să fie bun. Nimic nu-i mai rău decât unu' rău.
— Parcă mănânci din gunoaie.
— Şi zi-ne, îşi puneau costume de iepuraş? a vrut să ştie Pat.
— Cine?
— Fetele. Care serveau mâncarea.
— Nu purtau costume de iepuraş.
— Nu?
— Nu. Niciodată.
— Parcă mi-amintesc de nişte fotografii. De pe vremea aia.
— Nu.
— În regulă.
— Părinții tăi mai sunt printre noi, Victor? a-ntrebat Harry.
— Nu.
— Pe mă-ta, alt cuvânt nu ştii? m-a luat Pat peste picior.
Ce bulangiu – dar începea să-mi placă de el.
— Ei bine, sunt morți, am zis eu. Pe cinstea mea…
— Şi n-ai minți niciodată, desigur.
— Nu, bine-nțeles că nu. Niciodată.

Am plecat împreună. Parcă ştiau când e momentul să plece. Băuserăm patru beri. Poate asta era – fiecare făcea cinste, apoi plecau. Patru erau de-ajuns. Te simțeai puțin mache. Îți mâncaseşi puțin din noapte, dar aveai să te simți bine a doua zi dimineața. Carl şi barmanul mai tânăr – tipii îl porecliseră One Direction[83] – încă serveau la bar, dar nici unul dintre noi n-a zis să mai bem ceva. Ştiau, pur şi simplu, când era vremea să plece acasă, asemenea gâştelor care migrează.

83. Trupă pop britanică înființată în 2020.

Am mers pe lângă şirul de taxiuri, pe lângă şirul de case care arătau ca şi când nimeni nu locuise în ele vreodată. Cinci, înghesuite una-ntr-alta şi înfipte lângă parcarea localului; patru lacăte identice, ruginind la patru din porți. Gardurile vii identice dinspre stradă nu mai fuseseră tunse de mult,

dacă or fi fost tunse vreodată. Am trecut pe lângă ele; n-am întrebat care le e povestea. O să aflu, cu timpul – al cui a fost terenul, cui a fost vândut, ceasul bun, ceasul rău, crima, decăderea. Următorul colț era al meu, dar ei traversau strada spre celălalt colț sau spre următorul. O să aflu. O să ştiu unde locuiesc şi unde-au locuit – adrese, nume, vecini, încăierări. O să absorb toate detaliile şi o să mai pun de la mine.

Ei ştiau că eu o iau în altă parte.

— Cum sunt înăuntru?

Ştiau că locuiesc într-unul dintre apartamente.

— Bune. Ca lumea.

— E-o clădire veche, fără nimic deosebit.

— Da, însă e-n regulă. Serios. Mie-mi place.

Mă aşteptasem… sperasem să fiu luat din nou la mişto. Speram să vadă că mă duc acasă într-un fel de sălbăticie. Eram omul lor din partea întunecată. Le-aş povesti despre graşii de pe scară, despre sunetul paharelor sparte. Le-aş zice totul, le-aş vărsa tot sacul o dată sau de două ori pe săptămână. Le-aş spune despre cordeli şi paturi care se hâțână. Aş inventa. Aş fi nevoit s-o fac. Aş sta acolo, aş zăcea acolo, în aşteptarea scârțâiturilor şi gemetelor, a tocurilor şi scâncetelor, a împuşcăturii. Dar prea puțin – nimic. Uitasem că fusese doar în închipuirea mea că închiriasem un apartament într-un bordel – până acum. Le-aş povesti despre pisicile vagaboande. Şi despre bunăciunile pe care le văzusem furişându-se prin parcare.

— Hai salutare, băieți, le-am zis eu.

— Da… salut.

— Noapte bună.

— Noroc.

N-am zis că o să ne mai vedem. N-am întrebat când vor mai fi acolo. Ştiam că vor discuta cumpănit despre Rachel şi costumele de iepuraş şi se vor întreba ce-a văzut ea la mine.

M-am îndreptat spre parcare, am grăbit nițel pasul. Am urcat scările în goană, muream să mă piş. Expresia „muream să mă piş“ era cât se poate de reală – muream, muream. Am vârât cheia în broască, m-am repezit la veceu şi m-am pişat câteva minute bune, nu se mai termina – tot ce se poate să fi

şi adormit în picioare. M-am aşezat la masă şi m-am gândit să scriu, apoi am uitat. Dar aveam să scriu. Ştiam că o să scriu. Mă aflam într-o viaţă nouă – capul mi-era vârât în gardul viu prin care mă chinuiam să trec cu totul. Aproape că eram acolo – vedeam partea cealaltă. M-am gândit la pâine prăjită. Să-mi prăjesc. Să mănânc. N-aveam pâine. M-am ridicat să verific. N-aveam. O să scriu despre asta. Despre cum caut pâinea să nu fie mucegăită, în timp ce femeia de deasupra îi spune în cehă grăsanului din Midlands s-o reguleze. Sau despre ceva, altceva. *Ferma ta are multe hectare?* El fusese la un priveghi în acea noapte. Asta îl adusese la Dublin. Ceva de genul ăsta. M-am reîntors la masă. Nu voiam să scriu pe foile aflate deja pe masă. Erau pentru altceva – pentru roman. Voiam să le ţin curate pentru roman. Servieta mea stătea rezemată de-un picior al mesei. Am găsit carnetul Moleskine pe care mi-l dăduse Rachel cu ani în urmă – cu mulţi ani înainte să se prindă că n-aveam să notez nimic în carnetele pe care mi le tot dădea. *31/7/14 Fată – fermier gras – ceh. Sau polonez. Priveghi. Tristeţe. Frate/fostă iubită?* O să-ncep de-aici. Se va alege ceva din asta. O povestire. O simţeam în mine, gata scrisă. Aşteptând. Eram pregătit pentru încă o pişare, apoi în pat. O să-i trimit un sms lui Rachel. *Folosesc carnetul – scriu o povestire şi un roman. X*. Nu, n-o s-o fac. Am lăsat mobilul pe masă, ca să fiu sigur că n-o să fac vreo prostie. M-am dus la veceu. M-am întors. Mi-am golit buzunarele. N-am găsit telefonul – l-am pierdut. Apoi mi-am amintit – era pe masă. Derby County. Trebuia să-mi amintesc şi de asta. Să m-aduc la zi cu informaţiile. Oare el ştie câţi acri are un hectar? Au discutat despre asta – despre sistemul metric? Ar deveni ritmul călărelii lor – ea împingându-se în el, încercând să-l facă să ejaculeze şi să iasă, apoi implicându-se… va deveni şi ea o fată de la ţară. O ţărancă. Ea ar şti precis câţi acri intră într-un hectar, sau invers. Aveam nevoie de carnetul de notiţe. M-am ridicat. Am căzut la loc. Am râs – aşa cred. M-am ridicat. Am luat carnetul de pe masă, şi pixul, şi mobilul.

12

— Ce mai face minunata Rachel? m-a întrebat Síle Ní Bhuachalla.

Eram în direct. Țara ştia la cine se referea.

— E bine, mulțumesc.

— Minunat. Încă se gândeşte să-şi lărgească familia?

— Într-un mod spectaculos.

Într-un interviu de duminică, Rachel declarase că noi – *noi* – ne gândeam să facem copii. *La un anumit moment în viitor – hoarde întregi, de fapt. Dar încă nu.* Asta însemna un singur lucru. Anticoncepționale. Rachel a vizitat clinica Asociației Irlandeze de Planificare a Familiei, de pe Cathal Brugha Street. A trecut pe lângă grupurile de rugăciune care psalmodiau în afara clădirii. Şi a fost recunoscută. *Curvo. Târfo. Prostituato*. S-au luat după ea. Simțea stropii de apă sfințită lovindu-i ceafa. A văzut flegma pe spatele jachetei când a ajuns acasă, în mansardă. Şi i-a venit să vomite. A aruncat jacheta pe jos, hotărâtă să se ocupe de ea mai târziu.

Ne-am dus împreună în Cathal Brugha Street. Am vorbit despre asta şi am scris despre asta. Timp de câteva luni bune. Rachel era onestă. Voia să facă amor, dar nu voia copii. Voia copii, dar numai când avea să şi-i dorească. O spusese tare şi răspicat. Şi a fost insultată şi iubită – adorată, admirată. Oamenii o plăceau şi se fereau, se temeau de ea. I se trimiteau lame de ras în plicuri, şi medalii sfinte. Şi rețete, şi cereri de angajare. Şi cereri în căsătorie, porcării, amenințări, invitații. Comenzi. Afacerea era pe cai mari.

Într-o seară a venit acasă de la o vizită la părinții ei, s-a aşezat pe marginea patului şi s-a pus pe plâns. M-am îndreptat spre ea, dar s-a crispat toată.

— Nu… te rog…

M-am aşezat pe-un colț de pat şi am privit-o.

— Ceai?

A clătinat din cap abia după vreo trei sau patru secunde. M-a năpădit acest sentiment – eram băiatul de la piciorul patului. Şezând, aşteptând ore întregi ca mama să se ridice şi să nu mai plângă înăbuşit. Aşa o găseam zi după zi când mă întorceam de la şcoală, în lunile ce-au urmat morţii tatei. Acum m-am ridicat şi m-am dus la masă. M-am aşezat şi am început să scriu. Chiar am scris în noaptea aceea, despre putregaiul din inima Irlandei. Până când am simţit-o pe Rachel că stă în spatele meu. Mi-am amintit de chipul mamei când se ridica de pe pat, încercând să se facă să arate aşa cum ar fi trebuit să arate – şi nu ca femeia care zăcuse pe pat. Uneori treceau minute bune în care cele două femei se luptau între ele. Până la urmă – şi întotdeauna – câştiga mama. Suferea cumplit, dar eu nu înţelegeam asta. Eu nu sufeream. Nu m-am aşteptat vreodată ca tata să se întoarcă. Pur şi simplu n-aveam sentimentul că plecase dintre noi. Era tatăl meu, fie că era acolo, fie că nu. Nu conta. Mama zâmbea după ce se ridica din pat:

— Dumnezeule… în ce hal sunt. Trebuie că am dormit. Pune ceainicul pe foc.

Într-o bună zi, am venit acasă şi n-am urcat la ea. M-am dus în bucătărie şi am mâncat un pachet de biscuiţi. Soră-mea stătea la mătuşă-mea. N-o mai văzusem de săptămâni. Am umplut ceainicul. Mi-am scos temele pentru acasă şi le-am pus pe masă. Am auzit-o pe scări. Am aprins focul. Eram cu pixul în mână când a intrat. Mi-am ridicat privirile. Era mama, nu cealaltă femeie. Înseamnă că ceea ce făcusem – adică mă comportasem ca un bărbat – avusese efect.

Rachel nu mi-a spus niciodată de ce plânsese. A rămas în spatele meu. Nu ştiu dacă a citit ce scrisesem. Nu-mi amintesc ce-am scris. Trebuie să fi existat un moment – o breşă cândva după acea noapte cu Rachel – când am ştiut şi am acceptat că nu scriam cartea. Trebuie să fi fost cam la fel cu momentul în care am ştiut că aveam s-o scriu. Nu ştiu.

La radio era OK. Mă duceam acolo înarmat cu ideile altora. Când scriam, scriam despre ceva al meu. Nu eram leneş. Doar inadecvat. Dar îmi amintesc că m-am gândit, am simţit că, regulând-o pe Rachel, eram în stare de orice. Să fiu incisiv, învingător, briliant. Aveam încredere în mine. Şi ne potriveam. Eu îi dădeam ei ceva. Am văzut asta în noaptea în care ea a stat

pe pat şi a plâns. Nu sunt sigur ce-a văzut ea. Un fel de soliditate. Trăinicie. Eram un om solid, sau cel puţin aşa hotărâse ea.

Şi am umplut amândoi o prăpastie. Eram un cuplu scandalos. O asemenea afirmaţie sună azi aiurea, dar atunci aşa eram. Poate că am fost primul cuplu celebru al Irlandei. Eram nebuni, dar împreună. Un cuplu fericit în căsnicie, nefiind de fapt soţ şi soţie. (Nu ne-am căsătorit niciodată. Am început să mă refer la Rachel ca la soţia mea după vreo zece ani. Nu mai puteam să-i spun „iubită“, iar „partener“, în cazul nostru, ar fi produs confuzie. La vremea aceea, Rachel avea vreo şase-şapte parteneri.) Eram imprevizibili, dar ea gătea şi eu scriam; ea era în bucătărie şi eu undeva în altă parte în clădire. Scriind. Lucrând la ceva. *Şi el coace ceva, nu-i aşa?* Eram cuplul celebru, dar începeam să fim cunoscuţi tot mai mult pentru ce făcea fiecare în parte. Eram umăr la umăr, *chef*-ul celebru şi omul vostru de la radio. Eram un cuplu plauzibil.

Îmi amintesc că, la scurtă vreme după moartea tatei, mă trezeam adesea şi nu puteam respira. Un bolovan, o stâncă îmi apăsa pieptul. Treaz fiind, mă rezemam de perete. Greutatea dispărea, iar respiraţia îmi revenea la normal. Ani mai târziu, când l-am auzit pe fiul meu respirând – era mic şi suferea de astm –, am recunoscut sunetul, ritmul – lipsa acestuia. Ca şi când îşi trăgea răsuflarea dintr-o gaură. Şi eu făcusem la fel. Până când îmi trecea şi puteam să mă întind la loc. Nu-mi amintesc să-mi fi fost teamă. Prima oară, poate şi a doua, am fost şocat că eram treaz. De unde, de neunde, am ştiut că trebuie să mă reazem de perete. Şi să n-o trezesc pe mama.

În mansardă a fost altfel. Pentru că nu m-am trezit. *Eram* treaz. Rachel dormea lângă mine. Îi luasem cartea de pe obraz. Citea *The Running Man*[84]. O sărutasem pe păr, pusesem cartea pe podea. Era o noapte fierbinte – 27 august. Lăsasem două ferestre deschise la capătul îndepărtat al încăperii, dar problema era zgomotul. Locuiam în Temple Bar. Era cu ani buni înainte să înceapă nebunia, dar tot Temple Bar era. Prin urmare, unde dormeam noi geamurile erau închise. Ne acoperiserăm doar cu un cearşaf. Rachel deja dăduse la o parte jumătatea ei. Zăcea pe burtă. Eu eram cum nu se poate mai treaz, şi nu voiam să fiu. Nu voiam să aprind lumina ca să citesc. M-am gândit să scriu ceva. O să mă strecor apoi în pat când o să se trezească ea. O

să vadă paginile. O să le pun pe piept, ca să pară că le-aş fi scăpat din pricina epuizării. Asta-mi doream, epuizare autentică, aşa ca a ei. Am dat cearşaful la o parte, l-am împins spre capătul patului. M-am răsucit – perna era prea în spate. Capul – pe-o parte – a ajuns pe cearşaf, o cădere la care nu mă aşteptasem, şi asta din pricină că nu aveam pernă. Cât să fi fost, două degete, dar am avut impresia de cădere.

84. *Fugarul*, roman de Stephen King, apărut în 1982 sub pseudonimul Richard Bachman.

Cred că am lovit-o pe Rachel. Cu siguranță. Am explodat. N-am cum să descriu altfel. Nici imagine, nici sunet. Am făcut explozie. Am încetat să exist. Dar am ştiut exact ce se întâmplase. Când mi-am venit în fire. Când am ştiut că ea e lângă mine, ținându-mă în brațe. Şi nu mi-a păsat că mă aude plângând.

— Ce s-a-ntâmplat?

Nu ştiam cât e ceasul. Cât a trecut de când îmi căzuse capul şi până am auzit teama din vocea lui Rachel.

— Victor?

Trebuia să plâng. Numai aşa puteam să scot din mine. Încă simțeam covorul, îl miroseam. Simțeam mâinile lui. Mă împingeau în jos. Îmi apăsau fața în jos.

El nu era acolo. Eu eram cu Rachel. El nu era acolo, dar fusese acolo, şi eu de asemenea. Nu visasem – fusesem acolo. Ea s-a aplecat peste mine, dincolo de mine; îi simțeam neliniştea. Am simțit-o tremurând – am văzut cum tremură – când s-a întins să aprindă lampa de lângă pat.

— Eşti OK? Victor – OK?

A încercat să-mi vadă chipul.

— OK?

Încă plângeam. Simțeam covorul pe obrazul care zăcea acum pe cearşaf. Nu mă puteam opri din plâns. Scoteam afară mâl – de undeva de sub plămâni.

— A fost un coşmar, a zis ea.

Am dat din cap a confirmare, apoi am zis: Nu.

— Nu?

Am clătinat din cap.

— Atunci ce-a fost?

A aşteptat. Mi-a masat spatele. S-a întins lângă mine până când a simţit şi a văzut că mă mişc. M-am ridicat şi m-am rezemat de pernă. Ea m-a ajutat – a îndreptat-o în spatele meu. Eu mi-am şters ochii, faţa.

— Îmi pare rău.

Mi-am permis să răsuflu din nou; mi-am permis să revin la normal. Am închis ochii. Începea să-mi fie frig. Era o noapte fierbinte, dar mie mi-era frig, foarte frig. Ea s-a ridicat şi s-a aşezat lângă mine. I-am spus. I-am spus ce mi se întâmplase. Când aveam paisprezece ani şi adineaori. Nu le-am separat, nu le-am unit. I-am spus pur şi simplu ce se întâmplase. Un Frate Creştin m-a ţintuit la podea şi şi-a pus mâinile pe penisul şi testiculele mele. Fratele Director, directorul şcolii, făcuse asta.

— O, Doamne!

— Da.

Mi-am şters din nou faţa şi am descris camera, podeaua, am spus de ce eram acolo după încheierea orelor. Cum ajunsesem singur în cameră cu el.

— N-a fost vina mea, i-am zis eu.

— Ce?

— N-a fost vina mea.

— Cum poţi spune asta?

— N-am fost singurul. Pe toţi ne învăţa cum să luptăm.

— Pe toţi?

— Pe unii, am acceptat eu. Destui.

I-am spus mai multe despre şcoală. I-am spus despre Fratele care mă plăcuse în primul an şi despre cum învăţasem misa lui Ó’Riada pentru Fratele care murea. I-am povestit despre scări, şi despre rutele nebune spre sălile de clasă, şi despre Fecioara Maria cu gaura în spate. Am îndepărtat-o pe Rachel de Fratele Director şi de mine.

— Sună îngrozitor, a zis ea.

Dar am ştiut că o liniştisem – şi-i abătusem atenţia. Făcusem o poveste din asta.

Câţiva ani mai târziu, după ce ne-am mutat din mansardă, am început să întâlnesc bărbaţi care mă întrebau despre şcoală. Şedeam la masă la noi acasă, ori la altcineva la masă, la vreun prieten sau coleg de-al lui Rachel.

— La ce şcoală ai fost, Victor?

La ce şcoală? Posibilităţi limitate. Nu existau decât cinci sau şase şcoli la care aş fi putut merge, dacă aş fi fost unul dintre ei. Femeile îşi dădeau întotdeauna seama înaintea bărbaţilor: eu nu eram unul dintre ei; ele ştiau că sunt un ins interesant. Veneam dintr-o altă lume, din partea cealaltă a oraşului.

— La nici una de care să fi auzit voi, răspundeam eu.

— La care?

— La Fraţii Creştini.

— Oh.

Nu trebuia să-i dau şcolii un nume sau o locaţie. La fel de bine le-aş fi putut spune că mă dusesem la şcoală în Limpopo[85]. Şi începeam să vorbesc. Le spuneam totul despre ea. Dacă eram la masă, orice altă conversaţie înceta, iar ei ascultau stupefiaţi, încântaţi, uluiţi.

85. Provincie din Africa de Sud.

— Ar trebui să scrii despre asta.

— Scriu.

Începeam cu sala de clasă, şi cum mi se spunea să rămân pe loc după ultimul clopoţel, şi le povesteam despre Fratele Director.

— Adică nenorocitul de director?

— Nu inventez nimic.

— Scuze.

Fratele Director m-a întrebat despre tata, ştia că tata se întorsese în spital. M-a întrebat cum se simte el, cum se descurcă mama, dacă o ajut. *Sunt sigur că eşti un sprijin pentru ea*. Ne pomenea pe toţi în rugăciunile lui, mi-a spus el, ale lui şi ale Fraţilor. Ştia că treceam printr-o perioadă grea. Ştia că, fără tata acasă, eu eram bărbatul în casă, iar el avea să mă înveţe cum să mă apăr. ABC-ul, a zis el. Bărbaţii de la masă pricepeau unde băteam; femeile erau mai încete. Descriam cum, la început, nu fusese decât atât. O lecţie despre mişcări de luptă, în caz de atac. Ciudat, dar nu chiar atât de ciudat în lumea Fraţilor Creştini. Apoi le spuneam că m-a pus la podea şi s-a urcat pe mine, iar mâna lui mi s-a înfipt între picioare. Şi acolo a rămas. N-am putut să mă ridic. Nu mi s-a dat voie să mă ridic. Era Fratele Director,

directorul şcolii, care mă ţinea ţintuit.

— Şi l-ai lăsat s-o facă?

— Conor…!

Aproape întotdeauna era câte unul care voia să dea vina pe mine. M-am învăţat să-mi placă treaba asta.

— Aveam paisprezece ani.

— Mă rog… şi cât de mic erai?

— Conor, pentru Dumnezeu!

Mă ridicam în picioare. Nu sunt un bărbat foarte înalt.

— Mai mic decât sunt acum.

Şi iar mă aşezam.

— Eu l-aş fi omorât, băga-mi-aş! izbucnea Conor. Scuze. Dar dacă m-ar fi…

Şi se uita în jur la ceilalţi bărbaţi.

— Nouă ni s-a întâmplat vreodată aşa ceva?

Nouă.

Cei mai mulţi clătinau din cap a negaţie. Alţii erau îngrijoraţi că, dacă vor clătina şi ei din cap, mă vor expulza din încăpere; ar fi negat adevărul celor tocmai spuse de mine. Erau oameni de treabă. Femeile, şi ele, cele mai multe, clătinau din cap, adesea mai viguros decât soţii şi iubiţii lor.

— Călugăriţele erau minunate.

Mă uitam la Rachel, de partea cealaltă a mesei. Ea îmi zâmbea. Ştia. Mă văzuse. Văzuse adevărul. Şi ştia că voi continua să vorbesc. Ştia că-i voi salva. Uneori, o întrebare mă punea din nou în mişcare.

— S-a întâmplat de multe ori?

— Nu. O singură dată. Acum pe bune, n-a fost chiar atât de nasol.

Şi le spuneam apoi cum a asistat Fratele la propria mesă funerară, şi le povesteam despre Sfânta Fecioară şi despre profesorul de arte cu bietul căţel acoperit de vopsea, care lătra atunci când stăpânul lui snopea în bătaie câte-un băiat a cărui natură moartă nu era destul de bună, şi despre mucul ce-i atârna profesorului de istorie de vârful nasului, şi despre Fratele care asculta Radio Luxemburg în fiecare noapte ca să ne spună cum e prezent Dumnezeu în cântecele pe care le ascultaserăm noi cu o noapte înainte.

— Prin urmare, a fost doar o chestie de violenţă – priza aia ciudată?

Întrebarea fusese pusă de Conor, sau de o versiune a lui Conor. Rachel lucra cu multe femei care umblau cu genul Conor; Rachel putea alege între Conori după pofta inimii. Ăsta – adică primul – era un rugbist de talie internațională. A fost selecționat de două ori, aşa ştiu. Înainte de treaba cu genunchiul. Toată lumea ştia de treaba cu genunchiul. Rugbistul s-a însurat cu o fată care fusese colegă de şcoală cu Rachel şi lucrase cu ea – pentru ea – la începutul afacerii *Meals on Heels*. De fapt, se întâlniseră pe când tipa lucra pentru Rachel. O poveste pe placul publicului. Li s-a luat un interviu împreună. *El mi-a pus o mână pe fund*, a spus ea râzând. Şi mai multe telefoane primite de Rachel de la mame care căutau slujbe *part-time* pentru fiicele lor.

Doar o dată, le-am spus eu. S-a întâmplat doar o dată. Acesta era adevărul.

Dar a revenit nu doar o dată după acea primă dată. Ce-o fi fost chestia aceea. Căderea. Aşa am numit-o eu.

— Căderea? s-a mirat Rachel.

Mereu noaptea. Mereu întins pe pat. Numai în mansardă. Numai în acei doi ani. Ei i-a plăcut denumirea asta. Şi-a făcut efectul, a băgat chestia în colivie, a făcut din ea un caraghioslâc. Nu ştiu dacă am scos vreun sunet când s-a întâmplat; nu ştiu cât spațiu am invadat, dacă m-am smucit ori am dat din picioare. Nici urmă de sânge sau vânătăi. Nu mi-am muşcat limba, n-am ripostat cu vreo lovitură – cel puțin aşa cred. N-am uitat nici o clipă că s-a întâmplat. Nu mi-a trecut niciodată cu totul senzația că mi se târăşte ceva pe piele, sentimentul că voi fi pocnit, c-o să primesc un genunchi sub centură. Dar revenirea întregii poveşti era mereu un şoc. Săptămâni mai târziu – luni mai târziu. Eram pe podea în biroul lui, greutatea, sufocarea. *Încearcă să te mişti acum, Victor, încearcă să te mişti. Din ce eşti făcut?* N-am văzut camera. Un petic de duşumea, asta-i tot ce-avusesem în fața ochilor. Mâna uriaşă care m-a lipit de podea. Acoperindu-mă cu totul. *Încearcă să te mişti – hai*. Şi eu mă uitam la Rachel. Stătea în picioare, lângă pat. Am văzut-o că mă vede. S-a aşezat pe pat când m-am rezemat.

— Iar s-a-ntâmplat, a spus ea.

— Da.

— La fel?

— Nu ştiu.

Şi viaţa a continuat.

De ce mansarda? De ce numai acolo şi numai atunci? Acum – azi – cred că a fost aşa din pricină că eram fericit. Nu aşa am gândit atunci. N-aş fi putut. Nu ştiam că eram fericit şi nu ştiam că fericirea e limitată.

Recunosc: am mărturisit-o pentru că n-aveam despre ce altceva să vorbesc. Aşa am crezut – asta *ştiam* – la momentul respectiv. Urcam scările de la centrul de radio RTÉ, gata să salut din cap pe oricine ieşea. Ploua şi nu aveam idee ce căutam acolo. Răsfoisem ziarele la un chioşc de presă, dar atenţia nu-mi fusese reţinută de nimic anume. Când am plecat, deja uitasem titlurile.

Trecuse ceva vreme de când primisem ultimul telefon. Nici eu, nici Rachel nu vorbiserăm despre asta; eu lucram la carte. Eram pus pe treabă. Nu mai aveam mult. Anul Unu, Anul Doi, Anul Trei. Telefonul sunase în bucătărie cu o seară înainte. Eram amândoi acolo – un eveniment destul de rar, deoarece Rachel îşi lua zborul. Rachel devenea Rachel. Rachel devenise Rachel. Am ridicat receptorul şi am ascultat-o pe producătoare. A fost onestă: dansatorul care fugise din Uniunea Sovietică îşi anulase călătoria la Dublin, prin urmare eram de acord să mă duc a doua zi dimineaţa pentru un sfert de oră? M-am prefăcut că-mi consult agenda şi i-am zis că sunt de acord. Am închis telefonul şi i-am spus lui Rachel.

— Minunat, a răspuns ea.

A zâmbit şi a continuat să toace câteve cepe. Eu m-am întors la televizor, să urmăresc *Fireman Sam*[86] cu fiul nostru. Şi iată-mă a doua zi dimineaţa îndreptându-mă spre studiouri.

86. „Pompierul Sam“ – un serial de animaţie britanic pentru copii.

— Aţi fost la vreun spectacol? m-a întrebat asistenta de platou.

— În ultima vreme, nu.

— V-a prins vreuna de-a-ntâia?

Se referea la ştirile zilei. Încă mai credeam că pot să mă gândesc la ceva. Asta credeam de ani de zile. Paginile se vor umple şi vor fi grozave. Şi Rachel credea asta. Încă se uita la mine şi mă considera bărbatul de care-avea nevoie. Încă se referea la camera liberă drept biroul meu şi o făcea fără

ezitarea şi zâmbetul în colțul gurii – micile ghilimele – care au apărut mai târziu, înainte să înceteze cu totul să mai pomenească de ea. Credeam că pot să brodez ceva care să umple minutele alocate şi care să-i determine să mă cheme din nou, iar pe mine şi pe Rachel să ne facă să zâmbim ori de câte ori suna telefonul tocmai când duceam furculițele la gură sau lingurița de plastic la gura fiului nostru.

Asistenții fuseseră de vârsta mea cândva, sau mai în vârstă. Acum erau mai tineri. Cea de-acum era o prospătură.

— Ceea ce vreau să fac, i-am zis, este să vorbesc despre ceva ce mi s-a întâmplat când eram la şcoală.

— Mişto. Anume?

I-am zis.

— Aşteptaţi.

Am stat în fața uşii studioului. Am făcut câțiva paşi şi m-am întors, iar am făcut câțiva paşi, m-am întors. Nu planificasem povestea. Abia acum auzeam ce spusesem. Dacă mă făceau s-aştept, gata, plecam, urcam scările, ieşeam şi direct acasă.

Uşa studioului s-a deschis.

— Intraţi.

Am intrat şi m-am uitat prin geamul studioului. Producătoarea era la urechea lui Myles Bradley. Literalmente la urechea lui. El dădea din cap a afirmație. Nu s-a răsucit să se uite la ea sau, prin geam, la mine. Nimeni n-a zis salut. Hârtiile şi tablourile de control nu fuseseră niciodată studiate cu atâta atenție. Auzeam reclamele. Ştiam întotdeauna când ajungeau la sfârşit. Ştiam exact când producătoarea îşi va înălța capul de lângă urechea lui Myles şi va veni să mă ia – sau să mă oprească. M-am controlat să nu gâfâi, deşi îmi venea s-o fac. Simțeam nevoia s-o fac. Aveam nevoie de aer. Aveam nevoie de apă. Simțeam nevoia să fug. Simțeam nevoia ca ea să mă vadă, ca eu să clatin din cap şi să-i dau de înțeles că mă răzgândisem, că nu luasem cu adevărat această decizie. Ea a pus mâna pe biroul din fața ei, s-a îndreptat de spate şi a pornit spre uşă. Şchiopăta sau avea un picior amorțit. Uşa s-a deschis.

— Te-ai lovit la picior? am întrebat-o.

— Am căzut de pe bicicletă. Haide. E pregătit.

— În regulă.

— Fără nume.

Am înțeles.

— OK.

Am trecut pe lângă ea.

— Mulţumesc, a zis ea.

Am parcurs cei şapte paşi până la scaunul din faţa lui Myles. El avea un aer stânjenit, surescitat, speriat. S-a uitat la mine. A dat din cap, s-a uitat la geam, a ascultat, a dat din nou din cap.

— Bun venit înapoi, a zis el.

S-a uitat la mine pe bune.

— Victor, a zis el. Victor Forde. A trecut ceva vreme. Cum îți merge?

— Bine, mulţumesc.

— Am dreptate dacă spun că ultima oară când am vorbit a fost despre şcoală?

— Probabil.

— Ceva despre elevii din ultimul an şi mijloacele contraceptive, dacă-mi aduc bine aminte.

— Aşa e.

— Şi, ca de obicei, ai reuşit să faci telefoanele s-o ia razna.

— Regret dacă a fost aşa.

— Ei, asta a fost de mult. Dar îmi amintesc că-mi spuneam…

Acu-i acu'!

— Şi corectează-mă dacă greşesc, Victor. Îmi amintesc că-mi spuneam că, poate, şcoala n-a fost o perioadă bună pentru tine. Am dreptate?

— N-a fost chiar rău, i-am spus eu.

— Serios?

— Doar că…

— Da?

— Am urmat o şcoală a Fraților Creştini.

O mână a pus în faţa mea un pahar de plastic plin cu apă. Mi-am pus mâna pe pahar – n-am băut apa. Părea de ajuns să-l țin. Apa era rece.

— Ca mulți dintre noi, a zis Myles.

A clătinat din cap, o dată, şi a mimat cu buzele „Fără nume".

— A fost OK, am zis eu. Doar că.

N-am salutat, n-am mulţumit atunci când am plecat. Trebuia să ies de-acolo. Îmi venea să borăsc şi să mă cac. La o oră după ce terminasem de vorbit, încă mă găseam în clădire – sub clădire. În toaleta de sub scări. Nu ştiu de câte ori m-am spălat pe mâini şi pe faţă.

Mergeam pe Morehampton Road, spre centru, când am realizat că nu locuiam în oraş. Mi-aduc aminte că am zâmbit. Mi-aduc aminte că mă simţeam bine. Şi flămând – mort de foame. Şi îngrozit. Cu siguranţă că el a auzit totul. Fratele Director cu siguranţă a auzit sau i s-a spus. Totul s-a întâmplat cu mai mult de-un sfert de secol în urmă, dar la data respectivă, când a avut loc episodul ăsta – adică atunci când am vorbit eu –, terminasem şcoala de vreo doisprezece ani. El încă mai era acolo, la catedră. Iar eu băgasem spaima în el – şi-n toţi. M-am oprit la un telefon public, dar era stricat.

Nu era nimeni acasă când am ajuns. Rachel, la muncă. Fiul nostru, la creşă.

Am stat în faţa frigiderului şi am devorat tot ce nu trebuia gătit, inclusiv trei păhărele cu iaurt de zmeură şi o pungă întreagă de morcovi tăiaţi. Am închis uşa frigiderului. Am rămas în bucătărie. Eram epuizat şi neliniştit – cuprins de panică. M-am oprit la scări. N-am urcat. Simţeam că o să cad dacă urc. O să-mi sparg capul de colţul mesei de abanos în dreptul căreia mă oprisem. Ştiam că aş putea cădea. În acelaşi timp, jubilam. Sau aş fi vrut să jubilez. Apoi m-am gândit la mama. Acasă, ascultându-mă la radio.

Telefonul a sunat chiar lângă mine. Îmi amintesc că l-am ţinut în mână – era alb şi ciudat de cald. Trebuie să am recitat numărul şi am spus salut. Asta făceam de obicei.

— Victor?

Era Rachel.

— Bună!

— Eşti acasă.

— Da.

— De ce nu mi-ai spus?

— Ce?

— Aş fi stat acasă. Aş fi mers cu tine. Vrei să vin acasă?

— Da, am zis.

— Să vin?

— Da.

Am auzit-o vorbind cu cineva în timp ce punea receptorul în furcă. Şedeam în bucătărie şi citeam ziarul când a intrat ea. Am auzit maşina, am auzit cheia în broască, i-am auzit pantofii pe parchetul de cedru din hol, pe carpetă, din nou pe lemn. Mi-am ridicat privirile când am ştiut că a ajuns în bucătărie. Avea sacoşe în fiecare mână. Zâmbea. Era îngrijorată. Şi supărată.

— Ai auzit? am întrebat-o.

— Cea mai mare parte. L-am deschis când mi-am amintit că eşti pe post.

— A auzit toată lumea?

Mă refeream la femeile care lucrau cu Rachel. Încă avea sediul în Temple Bar, deşi făcea turul spațiilor industriale, căutând ceva mai mare.

— Da, a zis ea.

— Şi?

A venit spre mine şi a pus jos sacoşele. Am văzut legume, mere, o pungă de orez *basmati*.

— Ele… au fost OK. Nu ştiu… pline de compasiune? Mişcate. De ce nu mi-ai spus?

— N-am ştiut.

— Ce?

— N-am ştiut că o s-o pun pe tapet. Azi-dimineață… când am plecat. N-am ştiut. M-am hotărât pur şi simplu.

— Victor?

— Ce?

— Sunt mândră de tine.

Şedeam pe unul din scaunele înalte de la bancul de lucru. Ea era în spatele meu – şi-a pus mâinile pe pieptul şi pe burta mea. S-a lipit de mine.

— N-o să dea bine pentru afacere, am spus eu.

— Termină cu prostiile.

Speram să nu-mi simtă erecția. Şi speram s-o simtă. Speram s-o caute anume.

— Dar de ce-ai pomenit şi de celelalte chestii? m-a întrebat ea.

— Care, adică?

Încă mă îmbrățișa, mă mângâia.

— Chestiile de care pomeneşti mereu. Corul şi preotul care-şi ascultă slujba de înmormântare.

— Fratele.

— Fratele lu' peşte, da. Ăla care-şi ascultă propria muzică funerară. De ce?

— Ce de ce?

— Păi de ce-ai vorbit despre… După…

— Am vrut să fiu corect, i-am spus eu.

Relatarea despre Fratele care m-a molestat durase doar trei minute. Alt moderator m-ar fi ținut pe-aceeaşi linie, dar ce spuneam era şocant, iar lui Myles Bradley îi ajunsese. Şi, de fapt, şi mie. Şi m-am auzit cum începeam să bagatelizez totul. Myles însuşi a avut de adăugat propria poveste: ziua în care a chiulit şi s-a dus să-şi cumpere dulciuri dintr-un magazin unde, culmea, a găsit-o pe maică-sa în spatele tejghelei; uitase că ea începuse lucrul în acea dimineață. La opt minute după ce-i spusesem lui Myles şi restului Irlandei că un Frate Creştin îşi pusese mâna pe penisul meu, eu râdeam în hohote.

Dar îi spusesem lui, şi le spusesem lor.

— Ca să lămurim, a zis Myles spre sfârşit (eu l-am văzut cum priveşte prin geamul studioului). N-am vorbit decât de-un singur Frate Creştin.

— Da.

— Şi s-a întâmplat…?

— O dată.

— Îngrozitor – dar mulțumesc. Ca întotdeauna, Victor, a fost o plăcere. Revenim în scurt timp.

Au sunat prieteni – prietenii lui Rachel. O ascultam răspunzând:

— El e bine.

Au sunat surorile ei.

— Da. Nu… sunt mândră de el.

De fiecare dată i-am luat telefonul din mână.

— Sunt bine. Nu-i mare scofală.

A sunat mama.

— De ce nu mi-ai spus?

— Ar fi trebuit… Îmi pare rău. Şi în dimineaţa asta… Ar fi trebuit să te previn. Dar eu… n-am intenţionat să… Şi n-a fost mare scofală, mamă. Zău.

— De ce nu mi-ai spus atunci? Victor, iubire. *Atunci*. De ce?

— Ni s-a întâmplat tuturor, mamă.

— Rita Kelly mi-a zis că nici unuia dintre băieţii ei nu i s-a întâmplat aşa ceva. Mi-a zis-o la poştă.

— Ba da, mamă. Crede-mă. Dar, ascultă, nu te necăji. Tuturor li s-a întâmplat. Un fel de iniţiere. Până a doua zi dimineaţa, uitasem totul. Da, vin să te văd duminică.

Întreaga zi, întreaga noapte am refuzat să cred că spusesem ceea ce spusesem în acea dimineaţă. Mă auzeam, încercam să mă opresc, dar era prea târziu.

S-a stârnit şi vâlvă. Întotdeauna se stârnea vâlvă. Subminam Biserica şi sistemul educaţional; atacam ţara ca atare. Eram un şantajist ordinar, un bulangiu egoist. Apoi, după ce s-au potolit chestiile astea şi eu am început să dorm bine şi am îndrăznit să ies din casă, au apărut cei care-mi făceau semn de aprobare cu capul, iar unul sau doi mi-au strâns mâna. Apoi, aparent, am început să devin insul care avea nevoie să audă poveştile tuturor loazelor, iar cele despre Fraţi erau poveşti cu jigodii demente. *Am una pentru tine. Ascultă la asta, o să râzi în hohote*. Îi spusesem lui Myles Bradley destul de limpede că fusesem abuzat sexual. Şi pur şi simplu am continuat să vorbesc. Ar fi trebuit să mă opresc după ce-i spusesem despre greutatea individului care mă ţinuse ţintuit la podea. N-am îngropat propriu-zis povestea – povestea *mea* –, cât am făcut oarecum din ea o componentă a educaţiei fiecărui irlandez. Niţică trăncăneală. Ceea ce nu e rău. O parte din ceea ce suntem.

M-am aşteptat la o citaţie din partea Fraţilor şi m-am mirat că n-a venit nimic. Apoi am primit un telefon de la un editor. Se gândea să adune într-o antologie mărturiile mai multor oameni despre Gaeltacht[87], pentru târgul de Crăciun; aş fi dispus s-o redactez? Şi am ştiut că am pierdut ceva, încă o dată. O şansă, integritatea mea – nu ştiu. Rachel a fost încântată când i-am spus de jobul ăsta nou. Îmi amintesc chipul ei. Nu mai văzusem expresia

asta de multă vreme, abia acum o înțelegeam – acum, uitându-mă la ea. A fost de acord să-mi dea o poveste despre timpul petrecut de ea în Gaeltacht.

87. Cuvânt irlandez desemnând una sau toate regiunile din Irlanda în care irlandeza este recunoscută ca limbă primară.

— Dar tu? m-a întrebat ea.

— Eu, ce?

— O să scrii şi tu ceva?

— Eu n-am fost niciodată în Gaeltacht.

— Serios?

— Da.

— Cum de?

Am ridicat din umeri.

— Pur şi simplu, am zis eu. Oricum, editorul n-ar trebui să includă ceva scris de el. Nu se face.

Nu i-am spus că băieții din şcoala mea se duceau întotdeauna la colegiul Fraților din Spiddal[88] şi că Fratele Director putea să-i însoțească în autobuzul ce se îndrepta spre vest. Aş fi putut să scriu despre băiatul care fusesem la acea vreme. *De ce nu m-am dus în Gaeltacht*.

88. Localitate rurală situată în zona Gaeltacht a comitatului Galway, Irlanda.

13

— M-ai trezit.

— Serios? Cum?

— Victor!

— Ce?

— Mi-ai trimis un sms. Azi-noapte.

— Serios?

— Da.

— Dar ce…

— La dracu’, nu mă-ntreba ce mi-ai scris, Victor. Uită-te singur.

Acum m-a cuprins îngrijorarea. I-am trimis sms-uri? Nu puteam să verific în timp ce vorbeam cu ea.

— Îmi pare rău, i-am zis. Le-am cam supt aseară.

— Nu-ți stă în fire.

Nici urmă de încordare în vorbe, nici îngrijorare. Ca şi când citise de pe-o foaie.

— Am fost cu nişte prieteni, i-am spus eu. Am petrecut până târziu.

— Sună bine.

— Şi ce-am scris?

— Scriu, semne de exclamare – două. Şi două „x“-uri. Exact aşa.

— Păi e-adevărat. Scriu.

Am căutat gustul cuvintelor în gura mea.

— Ar trebui să fiu îngrijorată?

— Foarte.

Flirtam, sau încercam s-o fac – şi încercam să n-o fac.

— Cum ți-e? m-a întrebat ea.

— Bine… da. Ție?

— OK. Aceleaşi treburi.

Povesteşte-mi despre aceleaşi treburi. De data asta o să fiu numai urechi.

— Deci, a zis ea. Mă bucur că scrii, Victor. Dar nu trebuie să-mi trimiți sms de câte ori iei în mână un pix sau ce-o fi.

— Eram… îmi pare rău. Surescitat, presupun.

— Şi beat.

— Da. Dar foloseam carnetul pe care mi l-ai dat tu.

— Care carnet?

— Mi-ai dat un carnet.

— Ți-am dat zeci de carnete, Victor.

— Păi nu pot folosi decât unul odată. Pe bune.

Zâmbea – ştiam asta. Era una din expresiile noastre. „Pe bune.“ O „ocazie“. Le colecționaserăm împreună. Mai puteam adăuga una – „că veni vorba“. *Te iubesc, că veni vorba.*

O aveam în fața ochilor când mi-a spus salutare. Nimic nu se oprea în timp ce Rachel vorbea la telefon. Înainte de telefoanele mobile, o vedeam stând lângă un birou, folosindu-şi mâna liberă şi ochii, un dirijor de orchestră; oamenii ei roiau în jur. Chestia – reprezentația – era fără cusur, plină de grație, mereu clară. Şi colosală. Acum o aveam în fața ochilor fără să am habar pe unde se afla cât timp am vorbit. Am întrebat-o, dar nu mi-a spus. Însă o vedeam, îmi acorda atenție şi trimitea o asistentă afară din cameră, invita un scenarist înăuntru, cerea ca florile să fie mutate lângă o fereastră deschisă, desena cercuri în jurul ingredientelor şi trimitea lista acolo unde trebuia, dădea din cap, clătina din cap, în vreme ce ajutoarele ei înalte treceau pe lângă ea – mereu zâmbetul, zâmbetul uşor într-o parte, dovada că era şi nu era perfectă; mereu sentimentul că-i un dans, o reprezentație bine repetată, că anticipase cafeaua vărsată – Rachel obişnuia să bea cafeaua fără lapte şi o numea „cafea neagră“ –, şi sosirea întârziată a cameramanului, şi leşinul stagiarei; nimic nu era neaşteptat, nimic nu era cu adevărat neplăcut. Se interesa de starea mea, vrând să se asigure că mi-e bine, îndeplinindu-şi astfel îndatoririle unei foste neveste față de un fost soț tulburat, dezamăgitor, dându-mi de înțeles că sunt iubit, că e nevoie de mine, şi în acelaşi timp aproba machiajul ce-i fusese aplicat cât vorbise, sau se asigura că scaunul ei de studio era aşezat în unghiul potrivit, sau că un designer îi ținea o tabletă în față şi îi prezenta câteva opțiuni de logo-uri,

sau se întindea pe patul din ceea ce fusese dormitorul nostru şi zâmbea în sus spre iubitul ei, în vreme ce-mi spunea că era bucuroasă că scriam, sau. Sau. Sau. Sau.

14

Fitzpatrick stătea lângă automatul de ţigări – matahala, şortul, cămaşa roz. Arăta altfel, puţin pierdut, nimic din bengosul cu faţă tâmpă pe care mi-l îndesase sub nas înainte. Încă eram la uşă. Nu mă văzuse. Automatul de ţigări era într-un colţ. Paharul lui de Heineken era pus pe aparat.

M-am mişcat. Amicii erau lângă o fereastră, la o masă înaltă. Harry nu era acolo, în schimb era un alt tip, pe care-l mai văzusem cu ei. M-am îndreptat spre bar, One Direction stătea în spatele robinetelor de bere. M-am uitat în jur, Pat se uita la mine.

— Gata pentru încă una? am întrebat.

El s-a uitat în paharul său, din nou la mine şi a dat din cap că da. I-am arătat lui One Direction patru degete. Băiatul a confirmat din cap şi s-a pus pe treabă.

— Harry e aici? am strigat de la bar, în caz că trebuia să mai cer o bere.

Pat a făcut din cap că nu. Probabil că până acum Fitzpatrick mă zărise. Nu m-am uitat în direcţia lui. Mi-am scos telefonul şi m-am holbat la ecran. M-am uitat să văd ce-i cu paharele cu bere. Două se aşezau, două se umpleau. Am scos hârtia de douăzeci de euro, am lăsat-o pe tejghea şi m-am îndreptat spre fereastră. L-am salutat cu o mişcare din cap pe cel nou-venit.

— Cum e?

— Nu-i rău.

— Te-a prins ploaia aia nenorocită mai devreme? a-ntrebat Pat.

Se cocoţase pe-un scaun înalt, cu spatele la fereastră. Întotdeauna părea să nimerească scaunul înalt.

— Nu, am zis eu. Lucram.

Era adevărat – simţeam că-i adevărat. Făcusem ceva înainte să ies. O pagină, o bere, aşa hotărâsem.

— Puştiu-ţi face semn cu mâna, a zis Liam.

M-am răsucit – puştiul stătea lângă un şir de patru pahare pline. Am luat două şi restul.

— Bun băiat; mulţam.

Am dus berile la fereastră. *Cum e? Bun băiat; mulţam.* Cuvintele sunau extraordinar şi oarecum a ceva interzis. Nu-mi câştigasem dreptul să intru în ritmul unui locuitor de vârstă mijlocie din Dublin. Tatei îi plăcea să bea câte-o bere, îmi spunea mama. Îi plăcea compania altor bărbaţi. Poate că aşa eram şi eu. Doar că sosit târziu.

— Poftim.

— Bun băiat.

M-am întors după celelalte două beri. M-am uitat spre automat; Fitzpatrick nu era acolo. Poate s-a dus în altă parte. Bănuiam acum că frecventa şi alte localuri, vreo trei-patru; doze mici din fiinţa lui în fiecare dintre ele. I-am mulţumit din nou puştiului şi m-am îndreptat spre masă. Femeia, Brenda, era acolo. A trebuit să mă întind puţin ca să-i dau lui Pat berea. M-am frecat de Brenda. Purta ceva ce părea o eşarfă *col-roulé*; am simţit-o pe partea interioară a braţului.

— Scuze.

Ea s-a întors şi a zâmbit când m-a văzut:

— A, salutare!

— Salut!

— Tocmai le spuneam băieţilor că m-a udat până la piele.

— Trebuie să fi fost cu adevărat dramatic, am zis eu.

M-am simţit niţeluş curajos şi idiot.

Ea s-a uitat atent la mine – a cântărit cuvintele înainte să zâmbească:

— Las-o moale, şmechere.

M-am îndepărtat un pas de ea şi m-am oprit lângă individul cel nou – noul individ care venea aici de zeci de ani, înainte să fi intrat eu prima dată.

— Nici urmă de Harry în seara asta, am zis eu.

— E ziua de naştere a neveste-sii.

— Aha.

— Vai de capu’ lui, nenorocitu’, a continuat individul. Mâncare bună, vin bun, călăreală bună cu una din femeile mai arătoase din oraş. Şi când te

gândeşti c-ar putea fi aici cu noi.

— Mi se frânge inima pentru el, am zis.

— Mă rog pentru el, prăpăditu'. Sunt Martin, că veni vorba.

— Victor.

— Da.

Ne-am uitat după Brenda, care pleca.

— Ți-o aminteşti din şcoală? a-ntrebat Liam.

— Draci, da, a răspuns Pat.

M-am uitat la Martin şi el s-a uitat cu coada ochiului la mine.

— Încă m-aş băga, a spus Pat.

— Toți ne-am băga, a zis Martin.

Ziceau asta de ani de zile. Acum eram şi eu în gaşcă. N-am fost niciodată mai fericit. Ceea ce nu-i adevărat. Dar eu simțeam că-i adevărat. Pe deasupra geamului zgrunțuros din partea de jos a ferestrei, vedeam şantierul de peste drum.

— Cam ciudat, am zis eu. Nu vi se pare? Un şantier. După atâția ani.

— Aşa e, a consimțit Liam. Am şi uitat că se mai şi construiesc lucruri.

Pat a făcut un semn din cap către Martin.

— Jucăria lui.

— Eşti antreprenor? l-am întrebat.

Martin a confirmat cu o mişcare a capului.

— E-al tău?

Mă referam la terenul de vizavi.

— Nu. Fir-ar, nu. Din nefericire.

— Chiar se îndreaptă treaba?

Preț de-o secundă, m-am întrebat dacă era material de-un articol, un interviu cu un antreprenor de mică anvergură. Cum s-a descurcat în ultimii şapte ani. Un gând care mi-a fulgerat prin minte şi a dispărut.

— Absolut, a răspuns el.

— Ce se construieşte acolo?

— Apartamente.

O să arunc şi eu o privire, mi-am zis. N-o să-mi pot permite unul, dar o să mă uit. O să calculez cât ar trebui să câştig, ce-ar trebui să fac. Un bărbat de vârsta mea ar putea obține un credit? O să aflu. Fotbal, *Game of Thrones*[89],

planuri de vacanță, planuri de pensionare, Robin Wright[90], bere artizanală, taxe şcolare, Nick Cave[91]. Putea să fie oricare dintre nopțile pe care le aveam în față. Iar am avut acel sentiment: nu fusesem niciodată mai fericit. Patru beri – clic –, ne-am ridicat să plecăm.

89. *Urzeala tronurilor* – serial de televiziune din genul *fantasy*.
90. Actriță americană.
91. Muzician, cantautor, scriitor, scenarist şi actor australian.

Nu în noaptea aceea, ci în altă noapte, în următoarea, am ştiut că mă urmăreşte cineva. Fuseseră patru bărbați, contingentul complet, deci băusem cinci beri. Simțeam greutatea berii în plus şi a tuturor berilor. Eram mache. Cred că număram paşii de la o poartă la alta, plăcându-mi ritmul şi sunetul tălpilor pe asfalt. Copacii cuceriseră strada – păreau să facă asta pe timp de noapte. Trebuia să mă aplec pentru a mă feri de unele ramuri. Aproape ajunsesem. *Cinci beri*, *cinci beri*, *cinci beri*, *cinci beri*. Trebuie că fusese ceva nou şi pentru ceilalți – mi-a trecut mie prin cap. Eu eram berea extra, nu Harry sau Martin. M-am întrebat dacă ei vorbeau despre asta. Dacă înjurau că mă primiseră în mijlocul lor.

Venea cineva în urma mea, mai să se lovească de mine. M-am gândit la Fitzpatrick; nu fusese la crâşmă. Ăsta a fost primul gând, şi m-am răsucit. Însă mi-am dat seama că-i o femeie – tocurile, pasul. Am ştiut că-i Brenda înainte s-o văd.

— Dumnezeule, da’ ştiu c-ai pas mare, a zis ea.

Se ciocnise de mine. Şi ea era uşor mache. S-a lipit de mine; mi-am pus mâinile pe umerii ei. S-a dat îndărăt; mi-am luat mâinile de pe umerii ei. Îmi plăcea înălțimea ei. Era alt fel de femeie. Nu era Rachel. Era grăsulie şi umană. Şi curioasă. Şi, probabil, nefericită. Şi nebună.

— Nu ştiam că locuieşti pe-aici, a zis ea.

— Da, într-unul din apartamente.

— O! Cum sunt?

— Nu-s rele. Mai bune decât arată văzute de-afară. Cel puțin al meu aşa e.

— Atunci e bine.

Am mers unul lângă altul – sau am încercat.

— Şi tu locuieşti pe-aici, evident, am zis eu.

— În orice caz, nu te urmăresc, dacă asta ți-ai închipuit.

Avea amestecul ăsta de vino-ncoa şi du-te-ncolo. De ani de zile nu mă mai confruntasem cu aşa ceva.

— Nu mi-a trecut prin cap una ca asta, i-am răspuns. Imaginația mea are limite.

— Mă laşi cu chestii d-astea?! Locuieşti singur?

— Exact. Singur, singurel.

— Nu mi-ar plăcea.

— Nu-i chiar rău.

— O fi altfel pentru bărbați.

— O fi. Dar tu?

— Eu, ce?

— Aranjamente domestice.

— Patru dormitoare, două băi, trei copii, câinele, câte-o pisică uneori, un soț şi-o casă pe roți în Cahore.

Am izbucnit în râs. Eram la grilajul şi poarta spre parcare. Lângă un tomberon, o pisică.

— E-a ta? am întrebat-o pe Brenda.

— Nu. Băiatu' nostru are mai multă carne pe el. Ies şi intră când vor?

— Pisicile?

— Da. În apartamente, vreau să zic.

— Eu unul n-am văzut. Stau pe-aici. Şi prin spate.

— Mă ia cu fiori când le văd.

— Şi pe mine, am zis. Nițel. Dar îmi şi plac, oarecum. Vrei să urci?

— Nu.

A zâmbit.

— Nu.

N-am fost dezamăgit. Probabil că am răsuflat uşurat. Eram prea beat pentru orice activitate care implica precizie ori capacitatea de a asculta. Nu voiam să şed lângă ea şi să mă gândesc că în curând va trebui să mă ridic şi să merg să mă piş.

— Da' ştii ceva? a zis ea. E mişto să fiu invitată.

M-a prins de braț. S-a apropiat şi m-a sărutat pe obraz.

— O să te mai invit, uite-aşa.

— Fă-o.

Am intrat în casă. M-am dus la fereastră, am dat perdelele la o parte. M-am uitat în stânga, să văd de-o pot zări pe Brenda în drum spre casă. Am deschis fereastra, am împins-o în afară – balamaua a protestat – şi am ciulit urechile, să-i aud tocurile. N-am auzit nici un toc. Am lăsat fereastra deschisă. Îmi plăcea vântul în ramuri, câte-o portieră de maşină care se închidea, un strigăt de undeva din susul străzii principale, o sirenă la kilometri depărtare. Muzica de deasupra. Un dum-dum-dum pentru care n-aveam nici un nume – o formaţie, un gen, habar n-aveam. Pe partea cealaltă a străzii era cineva. Mergea. Un bărbat, un tip masiv. Greu de desluşit printre umbre şi ramurile joase. Un loc gol între copaci, unde erau două alei de acces late, paralele. Insul a ieşit din spatele copacului şi a traversat spaţiul. Fitzpatrick. Mergea ca şi când asculta muzica de deasupra mea. Dum-dum-dum. Semăna cu un puşti malac în drum spre casă, după un meci de fotbal. N-a încetinit, nu s-a uitat în urmă.

L-am văzut din nou. Câteva zile mai târziu. Devreme dimineaţa – însorită, dar foarte tăcută –, puţin trecut de ora şase. Stătusem acasă cu o seară înainte. Eram treaz şi neliniştit. L-am văzut. Pe stradă. O traversa dinspre partea mea. Am văzut spatele roz, pantalonii scurţi, înainte ca el să ajungă în dosul unui copac bătrân de-o sută de ani. El era. În drum spre casă.

Un taxi s-a apropiat încet din direcţie opusă. A oprit. Motorul s-a oprit şi el. Nu era întuneric, dar indicatorul a luminat văzduhul de sub copaci. O fată a coborât. Fata pe care-o mai văzusem. A închis portiera din spate. N-a trântit-o. Ţinea pantofii într-o mână, geanta în cealaltă. A traversat parcarea. Păşea cu grijă pe macadam. M-am uitat după Fitzpatrick. Dispăruse.

— Vrei să urci?

Am văzut că stă în cumpănă; speram să se răzgândească. Speram să nu se răzgândească.

Era mai târziu în aceeaşi zi în care-l zărisem pe Fitzpatrick traversând strada.

— Da, a zis ea. OK. Aşa, niţel.

Am luat-o înainte prin parcare. Încetinisem, ca ea să mi se alăture. Dar nu

părea dornică să meargă alături de mine. Era o chestie tare; era strada ei, cartierul ei, viaţa ei. Eu nu mă simţeam abţiguit sau prea abţiguit. Nu i-am mai auzit paşii pe scară. M-am răsucit – mă ţineam de balustradă.

— Nu ştiu, a zis ea.

Urcase pe jumătate scările.

N-am spus nimic.

— Mâine trebuie să mă trezesc devreme, a mai zis ea.

N-aveam nimic împotrivă să fiu respins.

— OK – cu altă ocazie.

— Ei, hai, o ceşcuţă, a acceptat ea.

M-a urmat şi a stat deoparte cât am descuiat uşa. Speram, oarecum, să se răzgândească din nou. Şi nu speram. Voiam să-mi pun mâinile pe spatele ei. Voiam să-i sărut pielea dintre omoplaţi.

A închis uşa cu un mic clic. Chiar era un spaţiu înghesuit. Cuibul trist al unui proaspăt celibatar ajuns astfel forţat de împrejurări. Şi totuşi nu era. Ştiam: orice bărbat şi femeie fericiţi în căsnicie îşi doreau un asemenea cuib.

Eram la cinci paşi unul de altul.

— Eşti primul meu oaspete, i-am zis.

— Sunt onorată.

A zâmbit. Şi-a pitit o şuviţă în spatele unei urechi. S-a uitat la celelalte două uşi.

— Hai să sărbătorim, i-am zis. N-am bere, nici vin – regret. Ceai sau Bovril[92]?

92. Pastă de carne care, dizolvată în apă, este consumată ca băutură sau pentru asezonarea supelor ori tocănițelor.

— Ai Bovril?

— Nu.

— N-am mai băut de-ani de zile. Îmi plăcea câte-o cană de Bovril.

— Uite la ce-am ajuns! am zis, umplând ceainicul. Doi amanţi clandestini care vorbesc despre Bovril.

Ea a izbucnit în râs.

— Nu suntem amanţi, s-avem pardon.

— Şi n-avem Bovril.

S-a aşezat pe canapea. M-am aşezat lângă ea.

— O îmbrăţişare mi-e de-ajuns, a zis ea.

— Şi mie.

— Nu pot să rămân.

— Perfect.

— Adică… nu vreau să rămân.

— Nici o problemă.

— Cum e ea?

— Cine?

— Rachel, desigur. Rachel a ta.

— Chiar insul, a spus el.

Eram la SuperValu. *Eu* eram la SuperValu şi el a apărut lângă mine din senin, pur şi simplu s-a izbit de mine. Tocmai deschisesem o vitrină frigorifică din cele mari, ca să iau o cutie de supă de roşii. Am zărit un nor roz – cămaşa – în geamul vitrinei, înainte să mă prind că e el. Am crezut că mă-mpinge înăuntru cineva, am crezut că mă jefuieşte cineva. Departe de umbrele cârciumii, arăta ca un colos. Picioarele îi stăteau depărtate, pentru că nu puteau sta altfel. Avea o pată de iarbă pe-un crac al şortului.

— La cumpărături, a zis el.

— Mda.

— Ca şi mine.

— Bătaie de cap, am zis eu.

S-a uitat la coşul meu. Pâine neagră, mere, piersici.

— Văz c-ai grijă de tine, ţii la siluetă, mi-a spus el. Te-am ochit cu amicii ăia noi.

Am încercat să găsesc ceva de spus. Nu se vâra în mine, dar a trebuit să mă feresc din calea lui, pentru că s-a-ntins peste mine să ia supa pe care-o ochisem eu. S-a uitat la ea, adică s-a holbat la cutia de carton, şi a aruncat-o înapoi pe raft.

— Ai apucat să le spui?

— Ce să le spun? n-am priceput eu.

— Despre Fratele care s-a jucat cu pisicul tău.

Nu era nimeni altcineva lângă noi. M-am tras înapoi din fierbinţeala lui.

— Nu-ncepe! am zis eu.

— Să-ncep ce? Să-ncep ce? Credeam că e numărul tău special la petreceri.

Am vrut să plec, dar m-am temut că mă pocneşte în ceafă, îmi dă un şut în picior, mă trânteşte la pământ, se-aruncă peste mine. Mi s-a făcut frică.

— Băi, fac mişto, a zis el.

Şi a zâmbit. A ridicat din umeri. N-avea coş. N-avea nimic. Mă urmărise. Şi atunci mi-am amintit de el – ridicatul din umeri, rânjetul; mi-am amintit de băiatul dinăuntrul masivității. Cel puțin aşa mi s-a părut.

— Bulangiu' ne-a luat pe toți, a zis el. A luat catalogu' la rând, băga-l-aş. Te duci diseară?

N-am priceput din prima la ce se referă.

— Ce?

— Te duci la crâşmă? Alooo…?

— Nu ştiu…

— Să trec să te iau? Ştiu unde locuieşti.

Rânjetul era din nou pe buze.

— Nu-ți bate capu' cu mine, a zis el. Fac pe căcănaru'. Hai, vezi-ți de cumpărături.

Nu s-a urnit. A trebuit să mă urnesc eu. A necesitat efort, hotărâre. Nu ştiu cum am luat-o din loc.

Am continuat să merg.

— Ne vedem mai târziu, a strigat el.

— OK! am strigat la rândul meu.

Mă aştepta, poziționat între mine şi bărbați. Cu o seară înainte, după întâlnirea la SuperValu, stătusem acasă. Dar n-aveam de gând să mă exilez pentru totdeauna. Îmi plăcea ceea ce începusem să am. Prieteni. Bancuri. Brenda. O să-l accept; nu prea aveam de ales. O să bat palma cu el, o să ne batem pe burtă. Nu puteam să-mi petrec timpul uitându-mă mereu pe geam afară, aşteptând să-l zăresc printre copaci. Nu puteam să mă tem de el.

Când mi-am luat o bere, i-am luat şi lui una. O să pălăvrăgesc cu el, o să-i acord şi lui atenție, apoi o să mă mut la ceilalți tipi. Dacă vine cu mine, bine; o să-l iau cu mine. O să se descurce ei cu el. Era client vechi al localului. I-am pus berea Heineken în față, pe tejghea. Berea mea se aşeza.

— Îţi aminteşti ultima zi? l-am întrebat. Mi-a venit deunăzi în minte.

— Care ultimă zi?

— Ultima zi de şcoală.

— Isuse! Tărâmul uitat de paştele lui de timp[93].

93. (În engleză, în text) *The land before fucking time* – referire la filmul de animație americano-irlandez *The Land Before Time* (*Tărâmul uitat de timp*), realizat în 1988.

— A fost… nu ştiu. Parcă o petrecere. O ocazie. Noi şi toți profii, şi Fraţii. În sală.

— Care sală?

— Sala aia nouă pe care-au construit-o.

— Nu era sală, m-a contrazis el.

— Ba da.

— Ba nu.

— Unde-au fost servite ceaiul şi prăjiturile, am insistat eu. A fost… cu siguranţă a fost în sală.

— Complex sportiv.

— Aşa i se spunea?

— Da.

— Măi să fie!

— Patru pereți şi-un nenorocit de acoperiş.

— Ce-am mai detestat-o! am zis eu.

— Şcoala?

— Da.

S-a holbat la mine, a ridicat din umeri.

— Îţi aminteşti cine i-a spus Fratelui Director să se care dracu’? l-am întrebat eu.

Iar s-a holbat la mine. De fapt, greu de spus dacă se holba. Era ca şi cum se uitase fix spre mine o secundă sau două între două priviri.

— Ultima zi, am spus eu. Înainte de examen. Îţi aminteşti?

— Mda, a zis el fără convingere.

În aşteptarea răspunsului său, mă uitasem spre ceilalți bărbați.

— Ia zi, te reţin cumva? a făcut el.

L-am privit fix în ochi.

— Nu.

— Perfect. Eu am fost.

— Pardon?

— Eu i-am spus bulangiului să se care.

— Tu?

— Ți-am zis – da. Eu am fost.

Mă tot gândeam la ziua aceea, cum s-o pun în povestea – romanul – la care scriam. Auzeam vocile, cuvintele. Vedeam cum se croia o potecă. Chiar îmi aminteam asta – cum se dădeau toți la o parte. Cum se rostogoleau vorbele pe coridor în fața lui şi se-nchidea tăcerea în urma lui. Soarele care pătrundea prin ferestrele aşezate în partea de sus a pereților. Dar nu-l vedeam pe el. Nu-l vedeam pe Fitzpatrick repezindu-se din mulțime.

— Tu ai fost? am făcut neîncrezător.

— Da.

— De ce?

A răsuflat scurt din adâncul plămânilor. A ridicat din umeri:

— De ce nu?

— Ți-ai pus în cap s-o zici?

— Adică mă-ntrebi pe bune? N-am pus la cale nimic în tot căcatul ăsta de viață.

Mi-a tras o palmă grea peste umăr.

— Asta-i problema-n paştele mă-sii. Ochii îi erau lăcrimoşi când a izbucnit în râs: Consecințe de căcat!

Am râs şi eu. Nu voiam să-l las singur. Era o rană aici, se căsca în fața mea.

— Ți-ai luat diploma după chestia asta? l-am întrebat. Te-au lăsat să ți-o iei?

— Nu-ți aminteşti.

Iarăşi mă privea fix.

— Ba da, numa’ că…

— Dă-o-n mă-sa de diplomă. Gata cu căcatu’ ăsta. Viața e prea a dracu’ de scurtă. Ce zici de Brenda?

— Ce?

— Pe mă-ta. Am ochi, să ştii. Iar pereţii au urechi. Gagica se pricepe să-şi scarmene lâna, să ştii. Casa plină de lâneturi tricotate, ha-ha. Şi-ar scărmăna-o şi-aici dac-ar putea. Toate-ar vrea asta. Babele alea sexi de colo.

A bătut din palme.

— Grozav, băga-mi-aş, a mai zis el.

Am râs. Era ceva cu omul ăsta, ceva ce încercasem să evit. Îmi plăcea de el.

— Ascultă la mine, a zis el. Te-a luat vreodată în braţe o femeie care şi-o scarmănă? Probabil că da.

— Nu.

— Nu?

— Nu ştiu.

— O, ai şti, crede-mă. Nu-ncape comparaţie. Nici un supermodel nu se poate compara c-o muiere de cincizeci de ani care şi-o scarmănă. Întreab-o pe Brenda. O să-ţi facă o demonstraţie.

Nu vorbea încet. Şi puţin îi păsa.

— Da' tre' să fie lână adevărată, ascultă-mă pe mine. Nu porcării sintetice.

Nu se oferea să facă cinste. Eu unul beam mai mult de când îi întâlnisem pe ceilalţi; eram în stare să beau. Ciudat, dar mă simţeam mai în formă când beam. M-am uitat spre ei.

— Te reţin? m-a întrebat el din nou.

— Putem să mergem la ei, am zis.

Am luat paharul cu ce mai rămăsese în el. Ştiam c-o să vină după mine. O să fac cinste cu runda următoare şi-o să-l includ şi pe el. O să primească două beri de la mine. O să plec de-acasă cu douăzeci de euro în plus în buzunar, pentru orice eventualitate. Începeam să nu mai am bani. Era joi seara, localul, plin, aşa-mi plăcea de la o vreme. Toţi patru erau acolo – Harry, Martin, Pat, Liam. Mi-am parcat paharul cu atenţie între celelalte. Am salutat din cap către masă, către celelalte pahare.

— Pe baricade?

— Ce-ntrebare!

— Dă-i bătaie!

M-am întors spre Fitzpatrick, dar el nu mă urmase. Rămăsese unde

şezuserăm împreună, holbându-se la mobil. M-am îndreptat spre el, pe drum i-am zâmbit unei amice de-a Brendei. Mi-era limpede că asta habar n-avea. Şi nici bărbaţii nu-şi făcuseră cu ochiul. Nimeni nu ştia de Brenda şi mine. Deci: cum de ştia Fitzpatrick?

— Vrei o bere? l-am întrebat.

Şi-a ridicat cu încetinitorul ochii şi capul din ecran. Spinarea îi era perfect dreaptă încă dinainte ca el să-şi întoarcă spre mine ochii şi capul.

— Mda.

Una dintre chelneriţe era la bar. I-am dat comanda, cinci Guinness şi-o Heineken, şi am arătat unde voiam să fie aduse.

— Perfect, a zis ea.

Fitzpatrick se întorsese la telefonul lui.

— Vii şi tu? l-am întrebat.

Şi-a ridicat privirile, le-a coborât, dar fără să se uite la mine.

— Nu. Du-te.

Am luat paharul cu Heineken de pe tava fetei, i l-am dat. N-a zis nimic. N-am zis nimic. Am aşteptat, am ezitat, o secundă, două, am plecat. Fusesem urmărit din priviri.

— Ce-i cu omul tău? m-a întrebat Liam.

— Mă rog, am zis. Ştiţi şi voi.

— Nu.

— Cine-i, că veni vorba? a-ntrebat Pat.

O întrebare pe-un ton amuzat. Ceilalţi nu erau la fel de curioşi, dar aşteptau un răspuns. Însă întrebarea mă blocase pur şi simplu.

— Credeam că-l cunoaşteţi.

M-am uitat la ei. La Harry, sperând că o să confirme dintr-o mişcare a capului, că o să zâmbească – nu eram sigur de ce-ar fi făcut-o. Dintr-odată, ceva lipsea din peisaj. M-a luat cu ameţeală, chestie care mi se-ntâmpla când mă ridicam brusc.

— Nu, a zis Pat.

— Mă rog, l-am văzut pe-aici, a spus Liam. Aici şi prin împrejurimi.

— Ed, a spus Martin. Ăsta-i numele, nu?

— Da, Fitzpatrick. Am fost la şcoală împreună.

— Serios? a făcut Martin. Şi eu care credeam că sunteţi veri sau ceva de

genul ăsta.

— Nu, am zis eu. Abia de-l ştiu. Cândva în copilărie. De fapt… datorită lui vă cunosc.

— Cum adică?

— Ne-a făcut cunoştinţă acolo, am zis şi am arătat spre bar. Când ne-am întâlnit prima dată.

M-am uitat într-acolo, dar Fitzpatrick se evaporase.

Îi plăcea aventura. Îi plăcea să-i fie puţin teamă. Îi plăcea să-şi închipuie că merge în vârful picioarelor pe culmea unei stânci, că soţului ei îi va păsa. Dar îi plăcea şi de mine. Şi mie-mi plăcea de ea.

S-a întins şi şi-a luat ceaşca de ceai.

— E aiurea, a spus ea. Da’ mai că te-aştepţi ca oamenii faimoşi să fie puţin nesuferiţi.

— De ce?

— Pentru că pot să fie.

A sorbit din ceaşcă.

— Tu ai fi? am întrebat-o.

— Dac-aş fi faimoasă?

— Da.

— Faimoasă pentru ce? Că-mi duc copiii la şcoală?

— Aş spune că excelezi în asta.

— Ce, să duc copiii?

— Da.

— Eşti tare!

— Dar să zicem că eşti faimoasă. Te-ai purta urât – ai fi nesuferită?

— Mamă, da.

— Pe bune?!

— Oho, zău!

— Acum serios.

— Da.

S-a ridicat. S-a întors spre mine, şi-a strâns picioarele sub ea şi l-a aşezat pe unul mai bine. Ochii îi erau luminoşi – tineri, liniştiţi, plini de veselie copilărească.

— Mi-ar plăcea să trimit mâncarea înapoi la restaurant şi să nu mă simt o

scârbă. Rachel a făcut vreodată aşa ceva?

— O dată.

— Doar o dată?

— O dată am văzut eu.

— Sau mi-ar plăcea să pot să spun: *Ştii cine-s eu?* Ah, ce mi-ar plăcea! Căţelei ăleia de la farmacie, când mă-ntreabă dacă Nurofenul e pentru mine. S-o măsor cu privirea şi: *Ştii cine-s eu?* N-ar îndrăzni să spună nu. Să mătur cu mâna de pe tejghea acadelele şi pastilele Fisherman's Friends.

— Fă-o!

— M-am gândit la asta. Zău; e-o nebunie. Ştiu. Nu m-aş simți bine dac-aş face-o. Mi-aş cere scuze şi-aş rămâne s-o ajut să strângă marfa de pe jos. Şi i-aş spune că are-o bluză minunată. Rachel n-a fost afurisită nici măcar o dată?

— Nu.

— Pe bune?

— Eu unul nu-mi amintesc.

— Eşti fidel, atâta tot.

— Nu.

— Înc-o iubeşti, aşa-i?

Nu mergeam pe buza nici unei prăpăstii.

— Da, i-am răspuns eu. O iubesc.

Şi-a pus mâna pe piciorul meu. A ridicat-o apoi şi m-a bătut uşor pe obraz.

— Soțul tău cum e?

— De ce vrei să ştii?

— Nu ştiu. Reciprocitate. Tu m-ai întrebat de soţia mea.

— Da, însă eu chiar vreau să aflu despre Rachel. Pe tine nu te-nteresează Dave.

— Hai, continuă. Îl cheamă Dave.

— Da, şi e-un tip mişto. Puțin nemernic, da' mişto.

— Nu merge la crâşmă, nu-i aşa?

— Doar la sfârşit de săptămână. Uneori. Munceşte în Anglia, nu ți-am spus?

— Cred că da – poate. Mda, cred că mi-ai zis.

— Da. De şase ani. S-ar putea muta înapoi. Acuma e din nou de muncă aici. Dac-ar vrea cu adevărat. Da'… La anu'. La anu'. La anu'. Nemernicu'.

— Îmi pare rău.

— D-aia nu mă simt eu prea rău în privința asta.

— Răzbunare.

— Aş vrea eu.

Se lupta cu nefericirea. Uneori câştiga şi era minunat să vezi chestia asta. S-a aplecat şi m-a sărutat. Şi-a ținut gura închisă. Şi-a pus mâinile pe coapsele mele. Eram complet îmbrăcați. Se uita fix în ochii mei. Luminile erau stinse, ardea numai lumânarea pe care-o aprinsesem pe masa din spatele nostru, adusă de ea când venise ultima oară la mine. Acum o vedeam limpede. Avea ochi căprui. O să țin minte asta. Părea ceva important. Părea ceva de bine.

— Ce-a văzut la tine? m-a întrebat ea.

Nu mă umilea, nu era sardonică, nu se monta ca să aibă pretext să plece. Îşi punea o întrebare.

— Cred că ştiu, a zis. Eşti ca lumea.

Nu m-am aşteptat. Nu credeam asta despre mine. Dar îmi plăcea s-o aud şi n-am negat.

— Mulțumesc, am zis.

— Eu sunt? Sunt şi eu ca lumea?

— Da. Absolut.

Am ieşit împreună zece minute mai târziu, când a plecat spre casă. Nu mai făcusem asta până acum. Uneori, mă întrebasem cum se simțea ea coborând scările, traversând parcarea, luând-o pe stradă în sus – prin dreptul ferestrelor, al taxiurilor, al bărbaților obosiți care scoteau în stradă tomberoanele. O urmărisem de la fereastră; dădeam perdeaua la o parte, s-o văd. Nu se grăbea, nu ezita când ieşea din parcare în stradă. Dar o femeie singură, o femeie între două vârste mergând de una singură la unu jumate noaptea – arăta interesant, ciudat, ca o poveste. Poate că voia asta. Poate-i plăcea povestea. Poate doar voia să-mi pun mâinile pe ea de trei ori pe săptămână, voia să râd de glumele ei, să râdă de-ale mele. Să simtă cum i se scoală unui bărbat de vârsta ei, când îl îmbrățişează. Poate voia doar să ştie cum e Rachel. Sau să şadă aproape de bărbatul care odată stătuse aproape

de Rachel.

Cobora scările uşor într-o parte, şi încet. A ajuns la parter şi s-a oprit.

— De ce te ții după mine?

Nu era chiar o întrebare. Îi plăcea şuşoteala.

— Te conduc la uşă, nimic altceva.

— Deodată eşti gentleman.

— Ceva de genul ăsta.

Am ajuns la uşa de la intrare înaintea ei şi am deschis-o trăgând de ea şi încercând s-o fac să nu scârțâie, dar n-am reuşit.

— Are nevoie de-un strop de ulei, a zis ea.

— Tocul are un defect.

A ieşit. Am urmat-o, am ajuns lângă ea.

— Nu până acasă, te rog, a zis ea.

— Bine.

— Nu mă face să mă simt prost.

— Doar până la alee.

— OK.

M-a prins de mână, mi-a strâns-o, mi-a dat drumul. Ne-am oprit la poartă. S-a ridicat nițel, cât să ajungă să mă sărute, m-a împins şi aproape că s-a împiedicat. Ne-am ținut unul de altul să nu cădem şi am râs uşor.

— Ne vedem când o fi, a spus ea.

M-am uitat în urma ei, un copac, doi, apoi m-am întors spre casă. Pisicile mă urmăreau din priviri.

— Zât! am şoptit eu. Valea!

Am urcat treptele câte două. Pentru că puteam. Pentru că voiam. Pentru că exprimam ceva din mine în noaptea aceea. Lăsasem uşa cu yala blocată. Am intrat şi-am dat să-mi scot pantalonii, când am simțit – am ştiut – că-i cineva în cameră.

— Pantalonii scoşi după ce-a zburat păsărica. Să mor dacă pricep.

Era în spatele perdelei. Aşa am crezut la început. Nu aprinsesem lumina, dar lumânarea încă ardea. Nu-l vedeam. Nu-l văzusem. Era doar în imaginația mea. Dar fuseseră rostite prea multe cuvinte. Le auzisem, iar acum l-am văzut. Era chiar în fața mea şi pumnul lui – un pumn, un pumn uriaş – a pornit direct spre mine, în mutra mea. Nu s-a oprit, s-a înfipt în

carne, m-a proiectat în văzduh.

Nu mai eram acolo, nu eram acolo.

Şedeam – căzusem înapoi. Încercam să mă împing peste speteaza canapelei. Să scap, să mă trezesc. Simțeam gust de sânge. Fitzpatrick stătea peste mine şi niciodată nu arătase mai masiv.

— Corect, a zis el.

Atât.

— Corect.

Îl vedeam răsuflând, umplând camera.

— Corect.

Răsuflarea lui era a mea. Simțeam cum îmi e smulsă. Prin sânge. Odată cu sângele. Îmi lua respirația, o trăgea în el. A trosnit. S-a mişcat. S-a dat la o parte de pe mine. S-a tras în spate. Pulpa lui a împins măsuța de cafea. Ceaşca Brendei s-a răsturnat. Brenda, Brenda. Despre Brenda era vorba aici. Dar el nu era Dave, soțul. El era Fitzpatrick. În pantalonii scurți şi cămaşa roz şi cu hanoracul meu. Şedea pe măsuța de cafea şi se uita fix la mine.

— Crezi că-s o glumă, nu-i aşa?

Nu-nțelegeam nimic. Mi-era teamă să-mi ating obrazul. Mi-era teamă să răsuflu prea adânc. Teama de eventualele stricăciuni – dinți scoşi, nervi expuşi, nas rupt. Am sorbit aerul. Fitzpatrick mă fixa cu privirea. Nu ştiu cât a durat starea asta. Nu m-am mişcat. Nu s-a mişcat. Dinții îmi erau în regulă. Mi-am zis că sunt în stare să vorbesc. Mi-am zis că mă descurcasem; nu mă repezisem să dau vreo replică. Acceptasem situația ca atare. Fitzpatrick. În apartamentul meu. Mă atacase. Şedea pe măsuța de cafea, în fața mea. Mă prinsese la înghesuială. Mi-am zis că ştiu de ce.

— N-am făcut nimic, am spus eu.

El s-a mişcat puțin, a trosnit încă o dată.

— Pardon?

— N-am făcut…

— Care n-am?

— Brenda.

— Brenda?

A urmat o secundă adâncă, îngrozitoare. Am avut impresia că-l văd

mărindu-se. Labele picioarelor, genunchii se mişcau tot mai aproape. Genunchii îi erau ca nişte farfurii, ca nişte pumni.

— Ce anume n-aţi făcut? a vrut el să ştie.

Nu exista vreun răspuns bun, vreo scăpare. Iar o să se repeadă la mine.

— Hai, spune!

— Nimic.

— Nimic? a făcut el. E aproape corect.

Stătea nemişcat acolo. Literalmente nu s-a mişcat.

— N-ai călărit-o.

— Nu.

— Poftim? Mai zi o dată.

— Nu.

— Nu. N-ai călărit-o.

— A fost doar…

— Ce?

— Prietenie.

— Prietenie? Prietenie pe mă-ta!

M-am aşteptat să râdă, să hohotească. Nici una, nici alta. N-a făcut nimic. M-am întrebat din nou dacă-i adevărat ce se-ntâmplă. Dacă e într-adevăr în faţa mea. Dacă eu sunt pe canapea. Prea înspăimântat să mă mişc, să-mi reiau camera în posesie. Prea cufundat în somn ca să-l dau la o parte.

— OK, a zis el. Uite cum stă treaba. Am călărit-o eu. Pardon – sunt nerespectuos. Brenda şi cu mine am avut o aventură, şi deodată ai apărut tu.

Acum avea sens totul şi acum mă puteam înfuria. Nu-mi păsa c-o încasez; mă aşteptam să se-ntâmple din clipă-n clipă. Dar aveam să ripostez. Să-l pocnesc.

— Nimic oficial, a continuat el. Cam aşa ca voi. Doar că nițel mai mult decât *prietenie*, Victor, băiatule. Mă rog, d-aia sunt aici acum. Să te bat de să te caci pe tine. Pen’ că mi-ai suflat gagica, d-aia.

Încă nu se mişcase.

— Păsărica mea dolofană. Mămica mea bună de futut. Cu o pizdulice largă de zici că-i O’Connell Street. Cea mai lată stradă din Europa, că veni vorba.

Vorbea ca şi când citea cuvintele în lumină chioară, pentru sine. N-aveau

pic de energie.

— Nu, a zis el. Regret, Victor. (Apoi a trosnit. Nu-i atât de simplu pe cât pare. Mi-aş fi dorit să fie. Crede-mă.

— N-am bani.

— Ah, mânca-ți-aş, Victor. Mai taci dracu'.

— De ce eşti aici?

— Ia ghici.

— Nu.

— Hai, ghici.

— 'N mă-ta.

Ideea de a-l lovi era ridicolă. Voiam să se repeadă la mine.

— Eu sunt tu.

Mi s-a părut că aud cuvintele. Dar nu le puteam pricepe cu totul; mai erau câteva pe care nu le auzisem.

— E din cauza şcolii? l-am întrebat.

Nu s-a clintit.

— Ți-am făcut eu ceva?

Acum am observat. Îi zvâcnea un picior. Şi urma un zgomot, şi mi-am dat seama că-l auzeam de ceva vreme. Un zgomot ca de frecare – şortul i se freca de marginea măsuței de cafea. Fitzpatrick era într-o agitație permanentă. Mereu se mişca ceva. Un picior, o mână, capul. Se uita în jur, se plesnea, se ridica pe vârfuri, îşi freca un genunchi ori mâinile. Ăsta era el, fără doar şi poate. Nu-mi răspunsese la întrebare.

— Ceva la şcoală?

— Gândeşte-te, a zis el.

— Asta fac.

— Gândeşte-te.

— La ce?

— La şcoală.

— Ce-i cu ea?

S-a ridicat. S-a scuturat; asta mi s-a părut că văd. S-a aşezat din nou. Flacăra lumânării a tremurat. Avea să se stingă. El stătea iar nemişcat.

— Ce-i cu şcoala? am insistat eu.

— Concentrează-te. Hai! Mama mă-sii de treabă, concentrează-te!

— Mă străduiesc.

Îmi detestam vocea.

— Eşti un căcat, auzi, un căcat în chestia asta, a zis el. Eu sunt tu.

— Cum adică?

Tremuram acum, la fel ca el. Era ceva – ceva nou – care se strecura în mine. Nu era ceva din cameră. Dar era acolo.

— Şcoala, Victor. Spune-mi ceva ce-am făcut împreună la şcoală.

— N-am prea fost prieteni…

— Iar prieteni. Care-i chestia ta cu prietenii, Victor? De ce mă-ta te-agăţi de-asta? Gândeşte-te acum şi spune-mi. O chestie pe care-am făcut-o împreună tu şi eu.

Am aşteptat.

— Grozav! Gândeşti, a zis el.

Nu gândeam. Ştiam deja răspunsul.

— Nimic, am zis. N-am făcut nimic.

— Corect. Nici măcar n-am stat unul lângă altul.

— N-ai fost la şcoala mea.

— Ba da.

— Ba nu.

Nu exista nici o singură amintire, nici o scăpărare legată de el. El nu era acolo. Nu era cu băieţii, printre ei sau la margine. Nu era în clasă. Nu râdea, nu plângea, nu stătea în spate, nu stătea în faţă. Nu era acolo, înăuntru. Nu l-am cunoscut niciodată.

— Şi când i s-a spus Fratelui Director să se care? l-am întrebat eu.

— Ce-i cu asta?

— Tu i-ai spus?

A ridicat din umeri. I-am văzut umerii, doi munţi teşiţi mişcându-se.

— *Tu* i-ai spus? a ripostat el.

— Nu.

— Eşti sigur?

M-am aplecat peste braţul canapelei şi am borât. Ceaiul pe care-l băusem cu Brenda, berile, lasagna, minciunile, golurile, faptele, frânturile vieţii mele au ajuns pe jos într-o secundă.

M-am îndreptat – m-am rezemat de spetează.

— Ce faci? l-am întrebat eu. Ce vrei?

— Ascultă la mine.

Iar zvâcnea. Tremurul urcase din picior în trup. A făcut un semn din cap spre masă şi laptop. Tocmai când s-a stins lumânarea.

— Chestiile pe care le-ai scris acolo, a zis el. Un căcat cât casa.

— Ai citit?

— Bine-nţeles. Linişteşte-te. Nu-i chiar rău. Da-i numa' despre sex, nu-i aşa? Chestii demente! Mi-a adus aminte de când aveam vreo cinşpe ani. Când ţi se scula din orice, ţi-aminteşti? Bine-nțeles că da. Eşti scriitoru'. Autoru' pulii.

Piciorul lui drept se mişca odată cu fiecare cuvânt rostit. Auzeam mişcarea şi aproape c-am văzut-o.

— Şi-acum Brenda, a continuat el.

Eram năuc. Şcoala, şi înapoi la ce fusese cu o jumătate de oră înainte. A trebuit să-mi schimb gândul, să-mi amintesc de Brenda.

— Asta ţi-e şansa, a zis el. Gimnastica de dormitor. Una adevărată, lasă-n mă-sa laptopu'. Da' n-o faci.

— Nu, am spus eu. E aşa cum ţi-am zis.

— N-arată rău gagica.

— Nu, de acord.

— Ce-i al ei e-al ei. Nu te descurci?

O întrebare pe bune. Chiar era curios.

— Ți-o poți lua la labă? m-a întrebat el.

— Da.

— Eu, nu.

Era… era bulversat. Se dăduse de gol în fața mea. Nu-l vedeam cu claritate, dar suferința se desluşea în vorbele lui.

— De ce nu? l-am întrebat.

— Gândeşte-te!

— Nu-i corect.

— Ei, Victor, ai nimerit-o. Bravo. Nu-i corect. Niciodată n-a fost corect. Ai încercat cu Viagra?

— Nu.

— OK. M-am întrebat de multe ori.

— Ce?

— Dacă are efect. Mereu. În toate cazurile.

— Şcoala, am zis eu.

— Bun băiat. Înapoi la subiect. Ştii ce-mi place la tine, Victor?

— Ce?

— Întotdeauna ştii încotro te-ndrepți – aşa pari. Ai chestia asta. Te-am văzut – întotdeauna arăți ca şi când ai merge undeva, ca şi când ai şti ce-ai de făcut.

— Nu-i aşa…

— Nu asta-i chestia, Victor. Aşa arăți. Ai ceva de făcut – ceva important. Pentru tine, adică. Nu te critic, nu. Vorbesc serios. Ai un scop. Ai chestia asta. De unde?

— Nu ştiu.

— Da-nțelegi ce spun?

— Cred că da.

— Eu niciodată…

A oftat – s-a micşorat, a crescut la loc.

— Văd oameni mergând, a zis el. În timpul zilei. Îi văd şi toți par să ştie încotro se-ndreaptă. Şi-ntotdeauna-mi spun că mi se-ascunde un secret. Încotro se-ndreaptă – încotro ştiu ei că se-ndreaptă. Întotdeauna am avut sentimentul ăsta. Că eram lăsat pe dinafară. Exclus – un cuvânt mare în zilele astea, nu-i aşa, Victor? Exclus.

S-a oprit, s-a mişcat uşor. Mi-a făcut impresia că scotoceşte după ceva în buzunar.

— Am fost un puşti destul de fericit, a continuat el. Îți aminteşti?

— Nu.

— Ba-ți aminteşti. Însă întotdeauna m-am simțit lăsat nițel pe dinafară – lăsat la coadă. Întotdeauna era mult de tras.

A bătut din palme. Am sărit ca ars. Am simțit din nou borâtură în gură.

— Da’ eram fericit, a zis el. Până când labagiu’ ăla nenorocit şi-a pus mâinile pe mine.

Îi vedeam ochii.

— Ți-aminteşti?

— Da.

— Da. Ți-aminteşti.

— Trebuie să… am nevoie la toaletă.

— Cacă-te pe tine.

— Te rog.

— Nu, a zis el. Eşti tare. Trage-adânc aer în piept. Ți-aminteşti. Ştii despre ce vorbesc.

— Fratele Director.

— Da. Ți-ai amintit întocmai. Ți-ai câştigat existența aducându-ți aminte. Te-ai dus la radio şi-ai spus despre asta lumii întregi.

— Ce anume?

— Despre Frate – labagiu'. Ce ne-a făcut.

— N-am ştiut că ți-a făcut şi ție.

— Ba da.

— Ba nu. Nici măcar nu-mi amintesc de tine.

— Vrei să te pocnesc din nou, este?

M-a pocnit înainte să termine, mi-a tras o palmă. A aşteptat până ce răsuflarea i-a revenit la normal, apoi a vorbit din nou:

— Eu sunt tu, dobitoc idiot ce eşti.

— Ce?

— Sunt…

— Nu… ce tot zici?

— Exact ce-am zis. Concret ce-am zis. N-ai scăpare, Victor. Eu sunt tu.

— N-are sens.

— Ba da, să ştii. Dacă stai şi te gândeşti.

Piciorul lui drept era iar ca apucat.

— Da' tocmai asta e, a zis el. Nu gândeşti, în mă-ta. Eu fac toată treaba.

Voiam să mă ridic. Să mă duc la uşă, să aprind lumina. Să-l văd dispărând.

Nu puteam să mă mişc.

— Acum pe bune – cum poți spune aşa ceva?

— Să spun ce?

— Că tu eşti eu – cum adică?

— Pe mă-ta, n-am de gând să-ți fac o listă – o relatare pân' la ultimu' amănunt. Adică ce era în casă, să iau camerele la rând, d-astea. Bătătura de

pe-al treilea deget de la picioru’ stâng al mamei. Serviciu’ tatei, unchii, mătuşile, căcaturi d-astea. Sosu’ special de duminică. Trenu’ de jucărie cu gara pe care-a făcut-o tati pentru mine. Sar peste toate-astea.

— Cine ți-a spus de gară…?

— Sar peste toate-astea, a repetat el. În regulă?

Am dat din cap a confirmare.

— Perfect.

S-a ridicat în picioare.

— Te-ai dus la radio. Când a fost asta, Victor?

— Acum treizeci de ani, am zis eu. Mai mult. Treizeci şi unu, şi doi – nu mai ştiu.

— Şi i-ai spus tipului ce-a făcut Fratele Director.

— N-am ştiut. Am crezut că sunt singurul.

— Ai fost.

— Poftim?

— În acea şcoală. Singurul. Înainte să-l mute pe el la următoarea şcoală.

— Ai zis că ți-a făcut-o şi ție.

— Mda. Mi-a făcut-o.

Şi-acum mi-am mai amintit ceva.

— Şi sora ta? l-am întrebat.

Treptat, pe măsură ce mă obişnuiam cu întunericul, îl distingeam pe omul din faţa mea, era cel pe care-l întâlnisem acea primă oară, mai devreme în vară. Aceeaşi îmbrăcăminte, exact aceeaşi îmbrăcăminte, şi se mişca exact ca acel individ. Şi-a îndoit genunchii şi s-a plesnit peste burtă.

— Soră-mea, a zis el şi a râs – a hohotit. Băga-mi-aş. Îți aminteşti de soră-mea, aşa-i?

— Da.

— Nu, Victor, nu ți-o aminteşti. Nu există nici o soră. Regret. Da’ am ştiut c-o s-ajungi să crezi asta.

S-a aplecat spre mine. Îi mirosea răsuflarea. Simțeam duhoarea răsuflării lui. Chiar exista în carne şi oase. S-a ridicat, s-a depărtat de mine. Aş fi putut să fug, aş fi putut să țâşnesc afară din cameră.

— Am ştiut, a zis el. Am ştiut că, dacă inventez o tipă cu țâțe, o să ți-o aminteşti, şi-aşa o să-ți aminteşti şi de mine. Pen’ că ea era sora mea. Îți

aminteai de sora lui Eddie Fitzpatrick, prin urmare îţi aminteai de Eddie. Al dracu’ de uşor. Am pomenit într-o doară că poate n-ar fi avut nimic împotrivă cândva, de mult, să-ți fi pus labele pe țâțele ei, şi una-două ți-ai amintit-o. Pen’ că aşa voiai. (Iar a bătut din palme.) Tămâiere. Nu dă greş niciodată. Căcat cu ochi ce eşti.

— N-ai nici o soră.

— Ba da, a zis el. Da’ nu aia de care ți-aduci aminte cu atâta afecţiune, bulangiule.

— Dar îmi aduc aminte de ea.

— Nu. Nu-ți aduci aminte.

Avea dreptate.

— Dar numele tău? l-am întrebat eu.

— Îţi spun. Ascultă şi învaţă. Ia un grup de bărbaţi de vârsta noastră, oricare-ar fi ăştia. Orice grup de tipi. Şi întreabă-i dacă-şi amintesc de-un gagiu de la şcoală, pe nume Eddie Fitzpatrick. Spune-le – zgândăre-le memoria –, spune-le că era un labagiu, aşa, un pic nebun. Câtorva le vor trebui câteva minute, da’ pân’ la urmă toţi îşi vor aminti de el. Şi a râs din nou: Mai ales dacă le spui că avea o soră mişto, c-o pereche de balcoane colosale. Cum o chema?

— Pe cine?

— Pe soră-mea. Pe fata de care-ți aminteşti. Ce nume ți-am spus? Atunci când ți-am zis că i-ar plăcea să-i dai un semn de viaţă. Îţi aminteşti?

— Nu.

— Nu.

— Cum o chema?

— N-am idee, Victor. Nici eu nu-mi amintesc. Da’ acum, dacă mă gândesc la asta, tu ai venit cu numele Eddie. Adică pentru mine. Nu-ți aminteşti?

— Nu.

— Mda. Genial, zău… Ți-am zis să-ți dai cu presupusu’ cine-s şi-ai zis Edward. Bun. OK. Eu aş fi propus Lar, da’…

De data asta n-a râs. A dat să se aşeze din nou, s-a răzgândit.

— Atunci, *cum* te cheamă? am întrebat.

— Ah, băga-mi-aş. Pe bune… Băi, să fie!

Nu părea supărat. Nu dădea să mă lovească.

— Unde rămăseserăm? a zis el. Te-ai dus la radio.

— Aşa e.

— Ți-aminteşti ce-ai spus?

— Că am fost agresat sexual.

— Molestat.

— Asta am spus?

— Da. Ai spus că ai fost molestat.

— OK.

— O dată.

— Da.

— Doar o dată.

— Da. Exact.

— În regulă. De ce?

— Ce de ce?

— De ce-ai minţit?

— N-am minţit.

— Te bag în mă-ta, Victor, nu mai face pe nebunu'.

S-a aşezat din nou pe marginea măsuței, chiar în fața mea.

— Şi-a pus mâna pe penisul tău. Aşa ai spus că s-a-ntâmplat.

— Da.

— Te învăța cum… Nu. Pretindea că te învață cum să te lupţi ca să te aperi. Te-a pus la podea. Te-a ţintuit acolo. Corect?

— Da.

— Şi te-a pipăit. Aşa e?

— Da.

— O dată.

— Da, am zis eu.

— N-a fost doar o dată.

— Ba da.

— Ba nu.

— De ce faci asta?

— Trebuie, a zis el. N-am de ales. Te gândeşti adesea ce-ar fi putut fi viața ta dac-ar fi fost nițel altfel. Am dreptate, nu-i aşa? O porție din ce-ar-

fi-fost-urile de altă dată. Am dreptate, Victor, nu-i aşa?

— Da. Cred că da.

— Şi dacă nu te-ai fi dus la facultate. Şi dacă n-ai fi scris recenziile la înregistrările alea. Şi dacă n-ai fi întâlnit-o pe Rachel. Şi dacă aş fi scris cartea aia. Şi dacă aş fi stat mai aproape de casă. Şi dacă n-aş fi întors spatele tuturor celor care au contat pentru mine.

S-a ridicat. A trosnit.

— Ți-ai petrecut ani întrebându-te cum ar fi arătat celălalt Victor. Mai ales în ultima vreme. Nu-i aşa?

S-a întins spre mine şi m-a bătut uşurel pe genunchiul stâng.

— Nu-i aşa?

Am confirmat cu o mişcare a capului.

— Băi, a zis el. (Mâna lui rămăsese pe genunchiul meu stâng.) Te uiți la el. S-a ridicat: Eu sunt tu, Victor. Ți-am spus. Sunt ceea ce-ai ajuns tu. N-a fost o singură dată.

— Ce?

— Fratele Director. O să rostim numele labagiului. Fratele McIntyre. Fratele McIntyre nu te-a pipăit o singură dată. Pe tine. Pe mine. Să zic oare „pe noi“? Ar fi mai pe-nțeles?

— Stai aşa, l-am oprit eu.

Nu eram sigur că mă auzise; nu eram sigur că spusesem ceva.

— Adică vrei să zici că şi pe tine te-a pipăit?

— Uite ce-i, încep să mă satur, Victor. (Iar s-a îndreptat de spate.) O s-o mai spun o dată. O singură dată, acum. Eu sunt tu. Şi încă o chestie, că-mi veni în minte. Tu eşti eu. A izbucnit în râs: Căcănar nenorocit.

— Nu-nțeleg.

— Nu eşti tu de vină, omule. Eu sunt ceea ce-ai devenit tu. Eu sunt părerea ta de rău.

— Tot nu-nțeleg.

— Nu. (Iar a trosnit din încheieturi.) Nu te-a abuzat pe tine… pe mine. Pe noi. O dată. Nu s-a oprit la atât. O dată. De două ori. De şaptesprezece ori, de-atâtea ori a fost. Ne-a violat, Victor.

— Nu, nu-i adevărat.

— Ba da. Şi-o ştii foarte bine. Te-a violat. Ți-a dat jos pantalonii. Ți-a

spus să-l ajuți. Asta a fost chestia criminală. Pentru că am făcut-o. Mi-am desfăcut cureaua. L-am ajutat. Şi el m-a violat. Timp de-o lună întreagă. Şi nimeni n-a scos un cuvânt. Îți aminteşti?

— Da.

— Daaa. Sângele de pe chiloții mei. Am încercat să-i spăl, dar tot a mai rămas o pată şi n-am putut să-i arunc, pen' că n-aveam decât două perechi. Şi chiar speram că mama o să observe pata, şi pe de altă parte mă căcam pe mine de frică să n-o descopere. Ruşinea aia nenorocită – urmările. Şi-n tot acel timp, nimeni nu s-a-ntrebat de ce-ajungeam târziu seara de la şcoală. Nici unu' dintre băieți n-a întrebat de ce trebuia să rămân după ore. Şi tata care era bolnav. Era şmecher labagiu' de Frate McIntyre. Nu-i aşa?

Am dat din cap a confirmare. N-am vrut să-mi aud vocea. Deja o ascultam.

— N-a fost vina mea, a continuat el. Îți aminteşti c-ai spus asta? N-a fost vina mea. Pariu c-o şi credeai. Pariu c-ai şi spus-o. I-ai spus-o lu' Rachel.

Iar am dat din cap.

— Că veni vorba, ce-i chestia asta? a-ntrebat el.

— Care?

— Rachel.

În vocea lui, nici urmă de satisfacție, nici urmă de viață.

— Nu există nici o Rachel, a zis el.

N-am putut să dau din cap a confirmare. N-am putut nici să clatin din cap.

— Am dreptate, Victor. Nu-i aşa?

N-am putut să mă uit la el.

— Mă rog, există, a mai zis el. Apare la televizor, bla-bla. Ai întâlnit-o vreodată?

Acum am putut vorbi:

— Da.

— Corect. În fața studioului.

— Da.

— Şi furgoneta ei. Întoarcerea în oraş.

— Da.

— Şi?

— N-am putut… Urma să ne-ntâlnim.

— Îi plăcea de tine.

— Aşa cred.

— Pe bune.

— Da.

— Dar nu te-ai dus… nu te-ai înfiinţat.

— Nu.

— Ți-era prea teamă, a zis el. De ce-avea să se-ntâmple sau de ce nu s-ar întâmpla. Teamă s-o atingi, da?

Am reuşit să confirm cu o mişcare a capului.

— Şi să fii atins, a mai zis el. Cunosc sentimentul. Am fost acolo, Victor. Am trecut prin asta, să fiu al dracu' dacă mint. Nici o erecție, niciodată. Poți să crezi aşa ceva? A oftat: Totul doar în cap, Victor. Totul doar în cap. A oftat din nou: Ai născocit totul. Absolut totul.

M-am uitat la el.

— Îmi pare rău, Victor, zău. Ar fi fost frumos, nu-i aşa? Chestia cu Rachel.

Acum îl vedeam clar. Nu era o oglindă. Nu era un frate geamăn. Eu eram acolo. Ochii noştri. Eu aveam dinți pe care el îi pierduse, însă gurile ne erau identice, o gropiță mică în partea dreaptă, care-i plăcea lui Rachel – ea-mi spusese, când ne întorceam în oraş cu furgoneta ei. El era mai greu cu vreo zece kile şi cea mai mare parte a acestei greutăți părea strânsă în jurul gâtului. Dar feţele erau identice.

— Nu-s supranatural, a zis el. O fantomă sau mai ştiu eu ce. Regret.

— Dar ce eşti?

— Ce-am zis. Tu. Eu.

— Tot nu-nțeleg.

— Tu şi eu, amândoi. Şi iată-ne. Iată-mă. N-a fost vina mea. N-ai fost niciodată sigur de ce-ai spus-o. Sau ai gândit-o. Sigur n-ai fost?

Am clătinat din cap.

— Pun pariu că majoritatea oamenilor aşa gândesc – n-a fost vina mea. Şi încearcă să meargă mai departe. Adică cei care-au fost violați. Vina. Însă. Contează ceea ce-a spus el.

— Ce?

— O să-ți spun acum. A fost, a câta?, a unsprezecea oară când m-a chemat în camera lui. Eram prea speriat să nu mă duc – să nu mă supun. Speriat de ce s-ar putea întâmpla – mă-nțelegi. Să vină la noi acasă. Acum e-o prostie să gândeşti aşa. Da' asta-i acum. El se credea în siguranță. Din pricina tatei. Ştia că n-o să-mi deschid gura vreodată. Ştia că-mi voi face întotdeauna apariția. Că nu m-aş duce niciodată la mami să-i spun. Dar apoi a zis-o. „Eşti destul de mare să mă opreşti.“ Ți-aminteşti?

— Da.

— Mulțumesc. Mulțumesc c-ai spus-o.

Îl auzeam respirând.

— „Eşti destul de mare să mă opreşti.“ Asta a fost partea ticăloasă. Sau cea mai ticăloasă – cea mai rea. Când a zis-o. Ți-aminteşti?

— Da.

— Mda. Atunci ne-a condamnat, nu-i aşa?

— Da.

Ne-am uitat unul la altul.

— N-a fost vina mea, a zis el. N-a fost vina noastră.

— Nu.

— N-a fost vina noastră.

Plângeam. Nu mă puteam opri din plâns. Şi nu mă pot opri.